

CZIKE IMRE

JÉZUS SZÜLETÉSE

ÉS

GYEREMEKKORA

PROHÁSZKA OTTOKÁR PÜSPÖK ELŐSZAVÁVAL
JASCHIK ÁLMOS FESTŐMŰVÉSZ RAJZAIVAL

FRANKLIN-TÁRSULAT BUDAPEST

FRANKLIN-TÁRSULAT NYOMDÁJA

*SOK-SOK ÉRZÉSÉT E KÖNYVNEK,
FELESÉGEM EMLÉKÉNEK*

SZENTELEM

BEVEZETÉS.

Ezt a kis könyvet megírta valaki, aki nagyon szereti és régóta figyeli s neveli a gyermeklelket, s akit, — bár régóta, majdnem 41 éve áll az Isten napszámában, — pihenni nem engedi szeretete. Ő tud aggódni a gyermeklélekért; látja, hogy a gyermeklélekben is sok a dudva, mely a jó magot elfojtja, s hogy a gyermeklélek szántóföldjén is jár az az «ellen-séges ember», aki konkolyt szór a jó mag közé.

Segíteni akart tehát a sok gyermeklelken; közelebb akart jutni hozzájuk, tisztábban akarta érinteni őket, ezért azt gondolta, hogy ezt majd az Úr Jézuson, a Gyermekjézuson át teheti. Az ő erényeit, a tisztaságot, őszinteséget, szeretetet, tiszteletet akarta a gyermeklelkekbe plántálni; az ő kedves, fényes arcát akarta az olvasmányok által beléjük vetíteni.

Ez a szent szándék, ez az aggódó szeretet adta kezébe a tollat, mellyel elénk tárja, amit a szentírásból s más kútfőkből áhítattal merített. '

Tegyen ez a kis könyv annyi jót, amennyi szeretet sugalmazta íróját.

Székesfehérvár, 1925 október 10.

Prohászka Ottokár,
püspök.

Írtam ezt a könyvet az Üdvözítő Isten nagyobb dicsőségére!

Írtam pedig a gyermekeknek és mindazoknak, akik lélekben tiszta gyermekruhában járnak.

Írtam, mert kevesen keresik Őt! . . . Pedig Ő mondta: engedjétek őket Hozzám! . . .

Íme, hát én viszem közétek, mert bizonyos vagyok benne, bogy aki Őt olvassa és isteni szeretetét befogadja, bizonyára javára lesz neki.

Keressétek hát Őt! Csak egy kis zugocskát adjatok számára a ti szívetekben, — és bizonyára úgy lesztek Vele, mint a rajta átfutó forrásvizével a rét . . .

Az életetadó forrás mellett friss, üde a fűszál, a virág, a bokor, — és tele van duzzadó étellel. . .

Krisztus mellett ti is életet nyertek, mert nála van az örökélet forrása. Ki mennyit merít belőle, annyi boldogsága léssen. Siessetek hát belőle meríteni még ma, mert ma csodálatosan üresek a lelkek, hidegek a szívek, mert ami azokban él, ... az nem égi, az a földről való. Pedig elvész mindaz, ami nem fölülről táplálkozik.

Ti, édes emberbimbók, ha megismeritek Jézus életét, szenvedését, — meríthettek belőle annyi szépet, annyi erőt és magasztosat, amennyit egész könyvtár sem ad nektek. Ha meg belőle élnétek, mennyivel

kevesebb lenne a lelkiismeretesség, a lelkiismeretesség, a megromlott élet; mennyivel kevesebb ember dobná el az életet magától, ha töltekeznek Isten országával!

Jézus életénél magasztosabbat, példaadóbbat képzelni sem lehet . . . Hiszen Isten küldte Őt a földre kivétel nélkül mindnyájunk megváltására . . .

Őbenne, az édes Üdvözítőben van hát a föld minden tiszta örömeivel, a földön a szép élet . . . őbenne van az ég . . . és az égben minden ember öröküdvössége ... az Isten . . .

Gyertek Hozzá, fiúk, lányok, ti tavaszos lelkek és ti emberek mind ... és Ő megőriz benneteket, mint a hívséges pásztor az Ő juhait. . .

És ha netalán elveszne közületek egy is, ki mellette jár vala, — Ő elmegyén értetek.

AZ IZRAELITÁK VÁRJÁK A MESSIÁST.

A cirkuszok, mulatók zsúfolva vannak. — A nép nem törődik Istennel, elfeledik atyáik jámbor tanácsát. — A bölcsek és vének imádkoznak.
A zsinagógák Dániel próféta jóslataitól hangosak.

Csillagos este volt. A ház körül minden áhítatosan csendes.

A gyéren világított szobában, ahol a bölcsek és vének nap-nap után együtt vannak, most imádságra álltak fel. Mély meghatottság vett mindegyiken erőt, amikor az asztalfőn ülő az imába kezdett. . .

Dicsértessél Ábrahám Istene, Izsák Istene, Jákob Istene, mindenek felett álló Isten.

Emlékezzél meg rólunk, az ősök jámborságáért és küldj Megváltót nekünk, bűnös unokáknak.

És amikor távozásra készültek, egy a vének közül megáldá a házat, mondván . . . Miként őseink, Ábrahám, Izsák és Jákob meg voltak áldva mindenben és mindennel, úgy áldd meg ezt a hajlékot és mindnyájunkat teljes áldással, akik itt megtörve könyörgünk Hozzád, Izrael üdvéért.

Oszladoznak pedig ezután a fehérszakállú vének és váltak el az utakon, ki erre, ki arra.

Ezidőben pedig másutt is gyültek össze sokan, hogy könyörgésükkel Istenhez forduljanak, mert igen nagy volt a romlása Izraelnek.

És sokan kérték az örök nagy Királyt, hogy áldja meg őket a Szabadítóval, akiről a próféták szóltak. Hallgassa meg őket, hisz szomjúhózzák ők is az eget. . .

Az utcákon hömpölygött a nép. A mulatók, cirkuszok, ahol gladiátorok vérét itta a föld, tömve voltak ... Mindenki tobzódott és senki sem gondolt az Úrra.

A családokban is pusztult a jámborság, az egyszerűség. A nép elfeledte atyái istentfélő múltját és eltelt gonoszsággal, idegen erkölcsökkel. És együtt romlott a gyűlölt pogánnyal és járt az Ő hitetlen útjukon . . .

Így lett idegen előtte az örökkévaló egyetlen Isten.

A pogány Róma bálványozó lelke lopta be magát Jehova szent földjére. Az igaz izraeliták pedig, akik Istenhez hívek maradtak, lelkükből sírtak és szomorkodtak a nagy Királyt csúfoló botrányokon, a szennyes erkölcsökön és megcsúfolt tisztességen. És kérték hangos siránkozással Jehovát, hogy mentse meg a népet a sülyedéstől és küldje el Őt, akit prófétái útján megígért.

A jámborhitű izraelita anyák is együtt imádkoztak és zokogtak, hogy inkább ne adjon nekik az Úr gyermeket, nehogy azok is bűnösen elveszenek és istentelenek legyenek ebben a gonosz világban . . . Pedig a gyermektelen család szégyene volt Izraelnek! ...

És csodák csodája, ebben a romlott életben, amelyben az emberiség nagyrésze csak az örömeiket kereste, csak szórakozni és mulatni akart — mégis mintha Isten meghallgatta és meg akarta volna jutalmazni, a buzgó izraeliták állhatatos hitét.

IGENIS KÉREM.

Egy ember, aki elméjében megzavarodott. — Hírek a buzgóhitű Zakariásról. — Mit mond a főpap? — Eredj, figyeld őt.

Egy utasember jött Jeruzsálem környékéről. Ruhája gyűrött volt és poros és jelenté magát a főpapnál.

Különös volt a viselkedése és nem is akarták beengedni a főpaphoz. De addig könyörgött és mondogatta, hogy: igenis, kérem, míg megszánták és beengedték.

Csupa jószág és szeretet volt pedig ez az ember előbb és hite is erős volt. Most azonban megtántorodott. Körülfogták őt a gonosz, rossz emberek, hogy eltérítsék a jó útról.

Mikor most a főpap elé állt, meghajtá magát és gyors beszéddel így szólt: Dicsértessék az örökkévaló nagy Király, hogy úgy van, amint azt én neked mondom . . . igenis kérem.

Zakariásról, az öreg főpapról hozok beszédet. . . igenis, kérem.

Ott lakom mellette. Látom a házat, az udvart. Látom öregkorú gyermektelen feleségét. . .

Oh, életünk szirtje, üdvünk pajzsa, légy ez ember oltalmazója ... Hidd el nekem Rabbi, igenis, kérem . . . Zakariás értelme megromlott.

Kint ül a legelső napsugártól az esti csillagig a fügefafa alatt. . . igenis, kérem ... És képzelj csak . . . igenis, kérem ... az elkövetett bűneit sorolgatja és kéri a nagy Királyt, hogy bocsásson meg neki.

Az utakon pedig, ha jár, megy — hangos, pedig senki sem vált vele beszédet . . .

Mintha láthatatlanok vennék őt körül . . . igenis

kérem . . . s azokkal szól vagy vitáz. Megáll és szól valakihez, pedig csak a levegő veszi körül.

Oh, Rabbi, úgy éljek, hogy így van! . . . Szegény öreg Zakariás, a szentéletű, előbb elment, mielőtt meghalt volna. Pedig mondtam neki. . . igenis, kérem . . . ne bújja azokat a könyveket örökké, baj lesz abból ... és baj lett. . . igenis kérem . . .

Az ősz Rabbi, hosszú szakállát simogatva, gondolataiba merülve hallgatta a beszédet. Nem tudta, bolondnak tartsa-e ezt az embert vagy adjon-e a beszédére valamit.

Tudós hírben állott és sokat is kereste az igazságot. És egyébként is, mintha valami azt súgta volna neki, hallgasd csak meg őt. . .

Kis vártatva azután felemelte tekintetét és így szólt ahhoz az emberhez: Megértettem, amit mondtál. . . Gondolkozom majd felette . . . Eredj békével és figyeld őt tovább!

. . . Igenis kérem ... és mint aki jól végezte dolgát, megdörzsölte tenyerét és sűrű köszöntgetések között eltávozott.

A főpap, hogy magára maradt, elgondolkozott a hallottak fölött. Mivel pedig szerette Zakariást, elbúsult nagyon szomorú sorsán.

Azért azonban nem vesztette el hitét, reménykedett. Hiszen sokaknál hallott és tapasztalt ilyent itt Jeruzsálemben is. És ezek is, mint ahogy Zakariás is. szentéletű, bölcs előljárók voltak.

És elmélyedve magában, úgy elgondolá: vájjon az ég adja-e ezeket, ezt a kegyelmet, vagy csapás-e ez rajtuk, vagy, o nagy Király — előkészület ideje-e ez?

Dicsértéssel, óh örökkévaló mi Istenünk és őseink Istene, ki megjutalmazod a jámbor lelkeket. Legyen Zakariásban is a Te jóságod és a Te látogatásod javára. Neki is és Izraelnek is! . . .

ZAKARIÁS, A FŐPAP.

Zakariás várja a békességet a földre. — Isten próbára teszi az embereket. — Zakariás imája.

Zakariás, meg felesége Erzsébet is, papi nemzetségből származtak és csendes békességben szent életet éltek.

Az öreg főpap ajtaja nyitva állt mindenki előtt.

És jártak hozzá sokan, hogy oktatását és tanácsát kikérjék. Ő pedig szeretettel önté ki lelkét mindenekre, hogy az egy igaz Istenhez vezesse őket.

És imádkozott is, meg szomorkodott is sokat, hogy nem jön a békesség és nem ereszkedik le a jóság a földre. Pedig az emberek mindinkább elfordultak az Úrtól és pogány szokásokkal éltek.

Gyermekük nem volt, aki megaranyozta volna életüket. . . Oh, pedig de hányszor imádkoztak mély áhítattal Jehovához, hogy látogatná meg őket!

Azonban megnyugodtak az Úr akaratában. Pedig a gyermektelen ház szégyene volt Izraelnek. De ezt a csapást is úgy fogadták, mintha az Úr büntetni vagy próbára tenni akarta volna ezzel is istenfélelmüket.

Hosszú, fájdalmas éveket éltek így át és minden megpróbáltatást megadással viseltek.

Az öregkor is rajtuk volt már nagyon. Lassúvá tette őket és hajlott is volt az ő válluk is. Csak egyben maradtak erősek: a hitben, bizalomban Istenhez. Egy percre sem tértek le az igaz útról és minden alkalmat felhasználtak arra, hogy mindenkivel jót tegyenek, hogy Isten tetszését kiérdemeljék.

És ezért mindenki szerette is őket és bizonyosak is voltak abban, hogy mindketten jutalmat is nyernek a nagy Királytól.

Ők csak a jöttevésnek szentelték magukat és gyermektelenségükben mi sem bántotta Zakariást jobban, mint az emberek elfordulása az Úrtól.

És sokszor imádkozott ezért Jehovához, sokszor monda az Atyának: Oh, Te örökkévaló mi Istenünk, mily végtelen szeretettel szeretted a Te népedet, izraelt! Nagy és kiváló irgalommal irgalmaztál rajtuk.

Mi Atyánk, Királyunk, őseink érdemeért, akik bíztak Benned — kegyelmezz nekünk és taníts minket, hogy mindvégig türelemmel és megadással várjuk a Te megpróbáltatásaidat.

EGY CSODÁLATOS ÁLOM.

A kakas hirdeti a hajnalt. — Zakariás készül a halálra. — Erzsébet álma. — Akit a Rabbi megbízott. . . igenis, kérem.

Zakariás házában eloltották a világot. Csendes lett a ház és körülötte minden. Kint elhallgatott az élet, csak a csillagok járták nesztelenül a maguk megszokott útját az égen.

Egyszer a csendes házban, amelyre az álom szárnya szállt, Zakariás nagyhirtelen felriadt álmából.

Úgy tetszett neki, mintha nagy fényesség gyúlt volna ki a szobában . . . Pedig sötét volt, csak a kakas hirdette a hajnalt.

Zakariás dörzsölgette hát a szemeit, hogy elkeresse arról a sötétséget. Aztán körülnézett, megerősítette a hallását és figyelt. A hosszú hallgatóságban mintha neszt hallott volna és egy tisztán csengő hang így szólt volna hozzá: Zakariás, készülj! . . .

Zakariást az első pillanatban különösen érintette a hang és a meglepő felszólítás . . .

Gondolkozóba esett és figyelt újra meg újra . . . És miután tovább sem hallott semmit, elmerült magában, mert nem jött a szemére álom.

Forgatván pedig elméjében ezt a különös beszédet ... a halál gondolata szállta meg. Maga előtt látta egész életét és halát adott az Úrnak azért a sok jóért, amelyet itt a földön átélt az Ő kegyelméből.

Azután elgondolta nagyon öreg korát és belenyugodott sorsába. Ha már úgy akarj a az Ur — ám kész a halálra ... és imában keresett menedéket.

Buzgóságában azonban nehézkessé lettek pillái és az álom kerülgette.

Alig szunnyadt azonban egy kissé, felesége, Erzsébet szolt hozzá hangos riadtan: Zakariás . . . Zakariás és fuldokolt a felindulástól. . .

Zakariás szeméből riadtan szállt el az álom. És kérdé: miért vagy nyugtalan? . . . Erzsébet a felindulástól reszketve mondotta, hogy álmot látott. . . Álmomban kis gyermek volt karjaimban. Éreztem, meleg kis testét, láttam gömbölyű karocskáit, édesen mosolygó arcocskáját...

És én nem tudom... mit tegyek ez álommal?

Mert bár földi volt a gyermek, amint hozzám simult — és mégis, mintha felülről jött volna a magasságból.

És ekkor egy hangra riadtam fel, amely így szolt hozzám: Erzsébet, imádkozzál, Erzsébet, készülj! . . .

És én a szívemig megijedtem és remegve szálltam magamba és kértem a nagy Istent, hogy bocsásson meg botlásaimért... És fogadkoztam, hogy kész vagyok örök Isten, ha hívsz, hogy az én Uramhoz menjek.

És felette hangos szóval kiáltottam utánad és reszketek most is egész valómban.

És Zakariás pedig, — mert Isten akaratából el volt fedve lelki szeme, nem tulajdonított semmit ez álomnak és úgy gondolta: bizonyosan szívedet nyomta a fekvés és azért láttad ezt az álmot. . .

És csodálatosan nem jutott eszébe a saját álma, hogy gondolkoznék az álmok különössége felett.

Erzsébet pedig megnyugodott Zakariás beszédében és ismét álomba merült.

Az ősz főpap pedig, hogy hallotta Erzsébet egyenletes alvását, felkelt és kiment a kertbe, az olajfák alá, hogy nyugtalan lelkével ott várja be a reggelt. Mivel még nagyon korán volt, nem járt kint senki.

Csak a szomszéd sövénynél állt nagy figyellel, mintha dolgozgatna, amaz ember, akit a Rabbi megbízott.

Felriadt ugyanis arra a nagy kiáltásra, amely

Zakariás nyitott ablakán át jutott el az ő házához. És így futott ki a sövény mellé, hogy hallgatózzék.

Mikor meglátta a főpapot, nagyon bántotta a kíváncsiság. Es nagy erővel kiáltott feléje: Zakariás . . . Zakariás! . . .

De Zakariás elmerülvén elmékedésében, csak az eget látta és nem hallotta a szomszédot, mert nem érdekelt most semmi földi.

A szomszéd erre vissza-visszanézve ballagott a ház felé és sajnálkozva tekintgetett az ősz főpap felé . . . És forgatá elméjében a Rabbi felhívását, hogy figyelje csak őt és jelentse neki mind, amit lát, mert igen megsajnálta Zakariást.

AZ ANGYAL A TEMPLOMBAN.

Zakariás Jeruzsálemben. — A szent trombita hangja. — Jehova,
ne feledkezzél meg a Te népedről. — Fénylő szárnyak a szentélyben.
Gábiel főangyal az Úr üzenetét hozta.

Történt, hogy Júdea hegyeiről elindult Zakariás az ünnepekre, a szent városba, Jeruzsálembé, hogy ott a szokás rendje szerint szolgáljon az Úrnak a templomban.

Akkor már ott volt a többi főpap is, akikkel megbeszéltek mindent az ünnepre és maguk között sorsot vétenek, betöltendő tisztükre nézve . . .

És Zakariásra esett a legfőbb tiszt, az illatszerek oltáránál szolgálni Jehovának.

A lélektől megihletve indult el a papság élén Zakariás.

Az ünnepen levő nagy sokaság tisztelettel nyitott utat a felvonuló papságnak.

A nap sugarai eltűntek már.

Vékony ködfátyolon át látszott már az esti csillag, amint megjelent hirdetni, hogy leszállott a nap.

A szent trombita hangjaira elült a zaj a városban. A hang csodálatosan ringatózott végig a város felett.

Mintha ma másképp szólna — mondák egymásnak. Mintha ma nagyobb áhítatot keltene a lelkekbe.

A leviták hosszú sora s a papok élén, díszes öltönyben haladt Zakariás a szentély felé. Ott tömjént öntött az izzó parázsra.

Mikor pedig a papok és leviták az előírás szerint magára hagyták az ősz papot és kimentek a szentélyből, Zakariás az oltár előtt alázatos lélekkel leborult, hogy könyörgéssel forduljon Jehovához, az izraelitákért.

Kint is a tömeg áhítatba merülten végezte imádságát és szent éneklését.

És csend vala és semmi sem zavarta az ima áhítatát.

Zakariás pedig arcraborulva önté ki lelke fájdalmát és könnyek között kérte Jehovát, hogy ne feledkezzék meg az Ő népéről. Nagyon süllyedt volt akkor a világ. És Zakariás kérte mégis, hogy az Ő irgalma szerint bocsásson meg a bűnözőknek és emelje fel izrael elesettjeit az igaz életre.

És Zakariás ekkor hirtelen megriadt. . . valami szorongás futott végig rajta.

Már egész nap várandós volt a lelke. Úgy érezte, hogy ma történik vele valami. . .

Most pedig az oltár előtt úgy érezte, mintha nem volna egyedül. . . hogy még valaki van vele a szentélyben . . .

Pedig a papok, leviták nem lehetnek bent.

Imádkozás közben tenyerével letakart szemeihez valami szokatlan fény szüremkedett. És hogy most meglepetésében felfedte szemeit, szorongó bensejében valami tiszteletet parancsoló erő gyöngéden fölemelte a földről és a szemeibe eső fény felé tekintett.

Ott mellette fénylő szárnyakat látott, amint egy fehéren lebegő égi jelenést tartott a föld felett... És Zakariás most hirtelen, mintha elhagyta volna a lélek, a földre omlott. Félelmében reszketett és gyöngyöző izzadság ült ki a homlokára.

Majd lassan-lassan visszatért eszmélete és megszokta a fényt. És kínos hallgatásában hangok szálltak hozzá és Zakariás bensejében megremegett a lelkéig s elfojtott hangon monda: Uram, Királyom . . . Íme a Te szolgád!

A fényesség pedig felelé:... Én vagyok Gábriel, az első az Úr számolyánál. . . Zakariás! . . . neked és izraelnek küld üzenetet az Úr . . .

Feleségednek, Erzsébetnek, fia születik, kit Jánosnak fogsz nevezni, Ő lesz az, akit megjövendöltek, hogy előtte jár annak, akit az Úr küld, hogy megváltsa

ezt a bűnös világot. . . Légy hát erős, légy készen te is, Erzsébet is, bogy a kegyelmet, amit az Úr küld tinektek, megérdemeljétek.

Megerősödött pedig ezekre Zakariás az ő lelkében és elmúlt a félelme. És ekképen szólt meglepődve, kételkedő hangon:

«Törődött öregek vagyunk. Mindketten az élet határán állunk. Hogy lehessen hát ez? Hisz az embernek nem ad agg korában az Úr gyermeket!?! ...»

Gábrriel pedig monda: Te látsz engem. Megérted, hogy nem a földről való vagyok. Mondottam is, hogy az Úr üzenetét hozom neked. És ez mind nem volt elég arra, hogy eszmélj és térdreomolva legyőzd kételkedésed, hanem inkább hogy hálára nyisd ki ajkadat!?! Hát kételkedésért csukva maradnak addig, míg fiad: János, akit az Úr küld tinektek, tanúságot nem tesz előtted mindezekről. . . Monda az angyal mindezeket és eltűnt. . .

És szalad ekkor Zakariás az angyal felé, hogy engesztelje, hogy sírja ki kétkedő lelkét, de nem vala szó többé az ő számára, csak némaság. . .

És földre omolván, ölelni akarta az angyal ruháját, de csak a hideg föld terült el körülötte. Próbált szólni is, nagy kétségbeesésében rimázkodni, de szája nem ad hangot, csak mozgott és nagy csönd volt körülötte.

IZRAEL, A TE ISTENED ÜZENT NEKED.

Nyugtalanág Zakariásért. — Várnak Izrael számára valamit. —
Zakariás némán adja az áldást. — Az Isten velünk ... az Úr velünk!

Izrael népe pedig odakint várt nagy nyugtalanággal. És nem tudták megérteni Zakariást, akinek már rég kint kellene lenni. Mi történt vele? Miért nem hagyja el a szentélyt, hogy áldást adjon?

Így álltak és találgatták Zakariás cselekedetét.

Voltak, akik odakint ezekben az időkben csodaszámba menő dolgokat láttak és vártak Izrael számára valamit. Azok így beszéltek. Mások az öreg pap korát mondták — és még bajt sejtettek.

Egyszerre azonban megmozdult a szentély függőnye. Minden szem arra tekintett. . .

Zakariás a nagy fölindulástól még elalélva, előre nyújtott karokkal és ingadozva lépett ki. . .

Járása bizonytalan, arcát az égnek szegzi, majd a földet nézi. Majd megáll és révedezve tekint maga körül. . .

A nép pedig meghatva áll. A szívek hangosabban dobognak. Sóhajok szállnak föl. Anyák meghatottságtól földre borulnak és sírnak és jajgatnak.

Zakariás mikor végre megjelen a templomajtóban, megáll . . . nem nyílnak meg ajkai. . . Némán tekint a tömegre és úgy adja az áldást... de beszéde nincs hozzá, csak áldást osztó karja mozog.

A tömeg leborul, félelem tölti el. Sejtelem szállja meg, mert érzi az áldásból, hogy Zakariás megilletődött. Talán látomása volt? Talán hírt hoz?

És járt szájról-szájra . . . . Izrael, a te Istened üzent neked!.. .

Áldassák az egy igaz Isten! Áldassék! . . .

Oszolván pedig, széjjelvitték a hírt futvást, az egész népnek.

És lőn remény mindenhol, — hogy az Isten velünk ... Az Úr velünk ... !

A jeruzsálemi templom előtt a tömeg várja Zakariás áldását.

ZAKARIÁS OTTHON.

És különösen zajos lett az ő házuk. — Akik a kezük beszédjével szólnak. — A fügefá alatt. — Zakariás, mit cselekszel?

A templomi jelenés után Zakariás és Erzsébet békésen éltek otthonukban. Boldogságban kelt és nyugodott le felettük a nap, mert érezték, hogy az Úr vezetésében vannak.

Nagy lett azonban az ő tiszteletük mindenek fölött.

Sokan jártak hozzájuk és örvendeztek velük a rokonok, az ösmerősök, még az idegenek is, akik az Urat félték.

Erzsébet azonban, amint csak tehetette, elrejté magát az emberek látása elől, hogy kizárólag csak az ő Istenének éljen, mert hogy kimenté Őt Izrael szegyenéből. És imádkoztak gyakran Zakariással együtt. Miután azonban Zakariással nem tudott beszélni, csak jelelkel, így igen megfogyatkozott. az ő szavuk. És igen sokszor elmerülvén magukban, könnyek között csak néztek boldogsággal egymásra és beszélének a kezük beszédjével.

Zakariás pedig égne terjesztett karokkal állt gyakran a fügefá alatt és elmerengett hosszan a napnak sok órájában. És eszébe jutott sokszor Gábriel angyal megjelenése, és ilyenkor nagy elbűsulásában büntetni akarta magát és öklözte ősz fejét, hogy az angyal előtt kétkedésével oly igen nagyon megbántotta az Urat.

És erre kétségbeesett ordítással szólalt meg hirtelen az az ember a kerítésnél, amint öklözte magát, aki hírt vitt Jeruzsálembe a Rabbinak. Zakariás, mit cselekszel? . . . Hát nem megmondtam, hogy ne bújd annyira a könyveket. . . látod, látod, hová jutottál?

Megfordulván pedig arrafelé Zakariás és néz amaz emberre, és két áldó karjával az égre mutatott, jelenteni akarván ezzel, hogy oda gondol a lelkével. És hogy amit tesz, engesztelésül teszi.

És éppen akkor ment ki Erzsébet is hozzá a kertbe és megilletődéssel nézte öreg férjét. És elragadtatásában vele együtt boldogan emelte az Úr felé az égnek karjait, hogy áldja és imádja a végtelen kegyességű Istent azért a kegyelemért, amelyet nekik juttatott.

Amaz ember pedig ott a sövény mellett kétségbeesvén ezek láttára, és megrémült, hogy Zakariás betegsége ragadós . . . íme, nincs kétség benne — átragadt feleségére, Erzsébetre is. És ahogy lábai bírták, elszaladt onnan arról a helyről, hogy ment maradjon és reá ne ragadjon abból a nyavalyából valami.

TE NAGY SZAMÁR VAGY... IGENIS KÉREM

A futás Jeruzsálemben. — A Rabbi a szentkönyvek előtt. — Miért törsz így reám? — Isten választotta, aki üzenetet hozott Izraelnek.
— Igenis, kérem . . . nagy számár vagyok ....

És ezzel végetért az ő megfigyelő útja.

Amint pedig a sövény mellől átfutott a bokrok között a ház felé, jámbor kutyája, amint ott hasalt a fal mellett, annyira megriadt az ő kétségbeesett futásától, hogy estig nem tudták lekönyörögni a kertből, ahova menekült.

Ő pedig befutott a szobába, magára kapkodta ruháit, búcsút mondott a kapufélfának és meg sem állt a Rabbiig.

Pedig jó hosszú utat kellett megjárnia. Es azok, akik a több futamnyi járáson találkoztak vele, megsajnálták, mert nem tudták mire vélni oktalan szaladását. De kezdték megérteni állapotát, amint hallották, hogy futásközben érthetetlenül beszélget Zakariásról és feleségéről. . .

Hogy megérkezett a főpap házába, mint aki már járatos volt ott, kérdés nélkül sietett a belső szobába és nagy robajjal toppant be.

A Rabbi éppen mély gondolatokba merülve ült a szent könyvek fölött és kutatott azokban a mai jeleésekről és az ígért Messiásról. Es keresésében rátalált ama részre és elmélyedt abban annyira, hogy megfeledkezett maga körül mindenről. Megtalálta Malakiás próféta írásaiban is azt a részt, amelyben Zakariásról szól az Úr.

És éppen ebben a csöndes tűnődésében futott be hozzá az ő hírnöke, akit megbízott, hogy Zakariást figyelje.

Nagy robajjal esett pedig az be az ajtón és köszönni is elfelejtett. Azután lihegve állt meg a háttal ülő Rabbi mögött és szétterjesztett karokkal és hirtelen kiáltó szóval mondta egészen a főpap mellett:

— Erzsébet is megbolondult. . . igen kérem . . .

A Rabbi elmélyedéséből felriadva, ültéből rémülten pattant fel, hogy mentse az életét, mert ijedtében gonoszt látott ebben az emberben. És szinte remegve állt ott előtte.

Mikor azután rémülete elmúlt, a megdöbbenés hangján kérdezte: Miben vétettem én te ellened, hogy így törsz reám? ... A lélek is megremegett bennem, úgy leptél meg.

Amaz ember pedig minden meggondolás nélkül, alig várta már, hogy túladjon minden mondanivalóján és újra kezdte a beszédet, épp oly hangosan . . . igen kérem . . . Erzsébet és Zakariás is megbolondult.

És még segítségül vette a karjait is és mutatta, hogy mint hadonáznak a levegőben az ég felé és gúnyolódnak hajbókolva, hogy fél az ember tőlük. Éjjel pedig ordítanak, hogy az ember nem tud még a szomszédban sem aludni tőlük.

A Rabbi mikor látta ezt az embert és megértette, hogy kivel van dolga, visszanyerte nyugalma. És szánalommal is, meg bosszankodással is szólt hozzá lassú szóval. És jóleső megnyugvással csak annyit mondott: Te nagy számár.

A hírhozó, mikor köszönetet várt fáradozásáért, tágra meresztette szemét, száját és a Rabbi tekintetétől megfagyott benne a szó. S csak annyit bírt nagy erőlködéssel mondani: Igenis kérem.

Aztán néztek sokáig egymásra. A Rabbi haraggal és bosszankodással, az az ember pedig megrémülve a főpap lesújtó tekintetétől.

Azután szelídebben szólt hozzá a Rabbi, mondván: Hát te nem tudsz az ünnepekről semmit, hát a szent trombita hangja nem töltötte meg a te lelkedet? Hát a te szemeidet, füleidet elzárta a sötétség és nem

látod, hogy azok Isten választottai és hogy üzenetet hoztak Izraelnek, és hogy őáltaluk kezd beteljesedni az írás?

És az az ember megtörve, és mint aki észbe kap, elgondolkozva állt a Rabbi előtt. És mint akinek egy-egy pillanatra megnyílik az értelme, hogy valamit felfogjon, úgy kezdett szólni a főpaphoz:

«Rabbi, teneked igazad van . . . bocsáss meg, én tudom, te egy bölcslelkű Rabbi vagy . . . Én meg egy nagy számár . . . igenis kérem.»

És mielőtt szólhatott volna hozzá a főpap, hogy lecsendesítse és megnyugtassa, mintha a gonoszlélek lepte volna meg, kifordult a szobából, otthagya az ámuló Rabbit és amely úton idejött, megindult gyors léptekkel vissza.

Az egész úton a történetek foglalták le minden gondolatát. És ő érezte, hogy a főpappal igaztalan volt. Zakariás viselkedését pedig akkor meg nem értette és így igen megbántotta. ígérte is és fogadta magában, hogy jóvá teszi hibáját.

Mikor megérkezett, sötétség volt már mindenütt. A csillag is igen magasan járt már.

Legelső gondolja volt, hogy Zakariást kiengesztelje.

Futott ezért egyenesen őhozá. És zörgetett nála hangosan, mert már álomra hajták fejüket.

Mikor pedig a nagy zörgetésre mindketten rosszat sejtve, de Istenben bízva kijöttek, ott állt előttük a szomszéd dült arccal és kezeit tördelve, alázatosan szólt hozzájuk, mondván: Jeruzsálemből jövök a Rabbitól. . . aki igazolta nekem, hogy ... én számár vagyok.

És mint aki lerótt tartozását, megfordult és hazament.

Zakariás és Erzsébet pedig utána néztek az utcáig és bementek a házba.

MÁRIA.

A nagy menekülés. — Joakimot és feleségét, Annát keresik, hogy megöljék. — Egy csodálatos születés. — Mária. — A templomi szolgálat. — Az angyali álom. — Az izraelita liliomok.

A háborúskodások idején a királyi hatalom megdőlt és sok menekült telepedett le Galileában. Júda új urai elűzték őket és kémeik által trónkövetelőket kerestek közöttük, hogy megöljék azokat.

Így menekült Joakim is, aki Dávid királytól származott és felesége, Anna, aki Áron főpapi törzséből való volt. Természetes tehát, hogy értük tűvé tettek mindent, hogy kézrekeríthessék.

Isten azonban máskép rendelkezett sorsukról.

Mindketten igen hajlottkorúak voltak már. Es így nehéz és fáradságos volt részükre a bujdosással járó sok megpróbáltatás és meg is törte testüket, lelküket egyaránt.

És mégis eme szorongattatásuk idején áldotta meg őket az Úr . . . csodálatosan . . . egy kis leánnyal. Minthogy ha jámbor életüket ezzel akarta volna megjutalmazni.

Nagy vigasz is volt ez az adomány az ő számukra. Mert menekülésük következtében elvesztették mindenkiket. És erre a megpróbáltatásra az Úr nagy szeretetével gondoskodott valakiről, aki hátralevő napjaikban vigasztalajukra legyen.

Reszkető öreg karjaikban boldogan mosolygott a kis gyermek. Mosolyát ő egyenesen az égből hozta, mert ez a gyermek nem embertől lett — hanem az ég által.

Mondták is az emberek, hogy e gyermekkel az égnek céljai vannak.

Mit is tudja a gyarló ember, hogy kiben mit akar az Úr!?! ...

És a gyermek, akit Máriának hívtak, növekedett erényekben. A boldog szülők egyszerűségben és az Úr félelmében nevelték őt. Ők voltak a legboldogabbak, mert mindent megtaláltak az Úr csodás ajándékában.

A kis család ott Júdea hegyei között pásztorkodásból élt. Nyájaik után jártak és semmi kívánságuk sem volt. Minden gondjuk Mária volt, mert megéreztek rajta az ég vezetését.

És a szelíd gyermek mintha az égből is, ahonnan küldetett, mintha ott is aranygyapjas égi báránykákat őrzött volna, úgy szerette atyjának nyáját.

Ott járt köztük és kergetőzött velük. És a barikák megérték őt. Hozzásimultak és puha, gyapjas testükkel melengették őt, ha hidegre fordult az idő a mezőn.

És így megszokták egymást. Ha farkas járt arra, mind Máriához futott. Pedig még gyermek volt s apró kis topánka volt lábain.

Mondták is a többi pásztorok, hogy e gyermekkel az ég van. Mert tiszta, mint a leesett hó és szelíd, mint a galamb.

Mikor pedig Mária elérte azt a kort, amely a templomi szolgálat ideje volt, elvitték őt szülei Jeruzsálembe, a templomba, hogy szolgáljon az Úrnak.

És Mária boldogan töltötte a szent falak közt napjait.

Sok más társnője is volt ott vele, akikkel Istennek ajánlák minden lépésüket. És éltek a templomnak és szolgáltak a papoknak a szentély körül, hogy az Úr dicsőségét növeljék.

Múlt pedig észrevétlenül az idő és Mária hajadonna serdült.

És a gyermek szép, szelíd és jámbor volt. Szébb mindeneknél, akik ott körülötte voltak. A szemében az ég lakozott, lelke gondolatai, mint a hófehér galambok, fénylettek.

Álmodozóan járt társai között és csak az eget

kereste, mintha onnan várna valakit. És oly biztosan hitte ezt, hogy nem is volt semmi földi vágya.

Mikor elérte 14-ik évét, vissza kellett térnie Názáretbe.

És hogy szülei megtértek az Úrhoz, a törvény szerint férjhez kellett mennie egy rokonához, hogy a szülői vagyon ne menjen idegen kézbe.

A törvénynek ez a szigorú rendelkezése azonban Máriát kétségbeejtette. És ezelőtt az új sorsa előtt sok nehéz éjet álmatlankodott át.

Az ő lelke előtt idegen volt minden földi gondolat. Már a templomban is csak az Úrnak élt és felajánlá lelkét teljesen az égnek, hogy abban ne lakozzék más. csak vágyakozás oda ... fel. . . És ígérte, hogy minden gondolatát az Úrnak szenteli, és fogadta, hogy férjet nem akar ismerni, mert Isten számára tartja tisztán az életét.

És mind, akik vele izraelita tiszta lelkek a templomban voltak, így gondolkoztak. És alázattal és hódolattal álltak a hatalmas Király előtt, alázattal kérve az Ő kegyelmét.

De legáhíatosabban kérte ezt Mária, akin semmi folt sem volt, Izrael lányai között.

Várták pedig akkor az igaz lelkek a Megváltó születését. És vágyott Izraelben igen sok tiszta lélek a kegyelemre, hogy anyja legyen a Szabadítónak.

És a templomi tisztén levő izraelita liliomok is titokban kitárták szívüket ezért.

És erre készült Mária is nagy alázattal. És éppen ezért nem szünt meg ártatlan lelkében tépelődni a törvény felett, amely férjet rendelt neki. . .

Hova lesz így az ő fogadása, amit az égnek ígért? . . .

És nagy gyötrődésében álomba merült.

Történt pedig ekkor, hogy álmában az Úr kegyelméből megérté, hogy mindez, — Isten rendelése. És ettől fogva rábízta magát a lélek vezetésére és tovább semmiben sem bánta őt a tépelődés.

Megérezte, hogy az ő földi feladata, ebben van.

Mikor az Úr akaratából álmában ezeket megtudta, megadással fogadta Józsefet, az Ő rokonát, aki Júdea királyaitól származott, — szívesen fogadta jegyeséül.

József pedig, akit a Lélek figyelmeztetett jóelőre, hogy teljesítse a nagy Király akaratát, megnyugodott Isten rendelésében és szeretettel állt Mária mellé.

Íme tehát, ez az idő volt a próféták által megjósolt jelek ideje.

Az igaz izraeliták nem szüntek állhatatosan ostromolni az eget, hogy szűnjék meg a világ romlása, a lelkek pusztulása és jöjjön egy új világ, és küldje el az Úr akit megígért, a Szabadítót, aki megmenti Izraelt . . .

ÍME, AZ ÚR SZOLGÁLÓ LEÁNYA.

Józsefnek megnyílt a lelke és beleszállt az Úr. — Legyen, amint a nagy Király akarja. — A levegőt angyal szárnya mozgatta meg. — Üdvözlégy Mária. — Ő léssen az, akit Izrael vár.

Mária a kertben az olajfák alatt ült. A levegő tele volt balzsammal. Az ég kék és csend ült mindenben. Mária lelkében is.

József ott mellette rányugtatá karját egy olajfa ágára és nézett könnyes szemein át a messzibe.

Mária édes, lágy hangon szólt szerényen arról, hogy mi él az ő lelkében és hogy mit fogadott az Úrnak . . .

József pedig, akinek megnyitotta az Úr a lelkét, meghatva állt ott és nem jött szó ajkára. És könnyein át nézett az égre és Máriára. És újra nem bírta elfojtani könnyeit és sírt nagy zokogással, hogy megismerte Máriát, a fehér liliomot, ebben a romlott világban. Szívére tette a kezét, tanúul hívta a nagy Királyt és fogadá, hogy megnyugszik akaratában és védőn áll Mária mellé.

Mária pedig megremegvén lelkében és boldogságában, térdre omlott, mondván: Atyám, nagy vagy Te és hatalmas. Áldott legyen minden akaratod!

És József is odatérdelt mellé és sirtak mind a ketten.

Mikor kisírták a boldogságtól csordultig telt lelküket, József felsegíté Máriát, akinek arcáról a boldogság sugárzott. És amikor most az égre nézett, fény szökött alá és Mária sugárzott a fényben . . . József látta ezt és élvezték mindketten a tiszta boldogság mennyei ízét.

Mária a boldogságtól megittasodva nyújtá reszkető

kezét Józsefnek és elérzékenyülve monda: Ám úgy legyen, amint az Úr akarta . . . József is monda: Úgy legyen, amint a nagy Király akarta . . .

Azután elment József onnan lassú léptekkel és vissza-visszanézett Mária boldog arcára.

Mária pedig megnyugodott tekintettel nézett az ő jegyese, József után, akit az Úr rendelt melléje.

Mikor a nap már ereszkedett alá az égről és aranyba öltöztetett mindent, bement Mária a szobájába.

Az ablakon behajló olajfaága illatot lehelt oda és az ablak előtt hangos szóval dalolt egy madár.

Mária titkos boldogsággal állt ott meg és szállt az ő lelke is ugyanoda fel, ahová a kis madár küldte dalát. . . Imádkoztak mind a ketten.

Kint a kertben pedig felelgetett a kis madár párja.

Az égi bogár zúgva csapódott a falhoz. Messzűnően meg a nyáj bégetése hallott, amint tértek haza a mezőről.

Mária benső örömtől áthatva borult le térdeplőjére s átadta lelkét a csendes magábamerülésnek.

Visszaidézte emlékezetébe mindazt, amiket átélt. Úgy érzi, mintha titkos kéz vezetné és irányítaná gondolatait és cselekedeteit. Hiszen ő ezt érezte már sokszor. Nagy lelkével megtanult átszállni a földi határokon, és érzi gyakran, hogy az égbe kapcsolódik és az égben jár . . .

És a félhomályban, amely ott érte őt térdeplőjén, amint imájában égisz emelkedő lelke az angyalok között járt, nagy fényesség vette körül. A szoba balsamos levegőjét angyalszárnyak mozgatták meg és az angyal ott lebegett fölötte.

Mária e szívet elhallgattató pillanatban föleszmélt és hallá, amint megszólítá őt egy hang: . . . Üdvözlégy Mária . . .

Ő pedig riadtan fordult a hang felé. És megérezte, hogy égisz lény szállt hozzá.

Hangosan dobogott a szíve és pirosság ömlött el arcán . . .

Angyali üdvözlés.

Az angyal pedig, aki Gábriel volt, látván az ő ijedelmét, vigasztala és úgy állt előtte, mint alattvaló az ő Úrnő je előtt. És monda: Mária, örvendj, a nagy Király megszerette lelkedet. Látta, hogy te odaadó szeretettel készíted magad Őérte és elfogadád a te hajlékodat, megszentelvén azt és elküldé az Ő Fiát tehozzád.

És te életet adsz majd Őneki, aki jön minden népeknek, a világ megváltására.

Üdvözlégy Mária, malasztal vagy teljes, az Úr van teveled, te vagy áldott az asszonyok között.

Mária alázatos, megtört lélekkel térdelt ott. Az arcáról lepergő könnyek liliomokká váltak. És amikor könnye hullása megállt, égi láng világolt a boldogságtól arcában. És mégis megzavarodva és kérdően tekintett az angyalra.

Az angyal megértvén gondolatát, biztatá őt, mondván: Az Úr akaratából, aki mindeneket teremtett vala, mondván: legyen és meglett minden ... az Ő akaratából a Szentlélek ereje száll tereád. És te nagy leszesz a földön, az égben és Isten anyjának hivatol.

Életet adván pedig a kisednek — Jézusnak nevezd Őt. . .

Ő léssen az, akit Izrael vár. És Ő élni fog mindörökké és boldogsága lesz minden népnek, kik megvágynak terhelve és Őhözza megtérnek. Ő pedig áll majd az Isten jobbján, hogy ítéljen mindeneket. . .

És tudd meg, Erzsébet is kegyelmet talált az Úrnál.

Akinek pedig ő adand életet, előtte jár Annak, akit tereád bíz vala az Úr.

Mária érezte emberi gyarlóságát, leborult a földig és a maga alázatosságában monda:

Íme az Úr szolgáló leánya, legyen nekem az Ő akarata szerint . . .

Mária nem tudott többet mondani. Mennyei boldogság tölte meg egész lényét.

Ő most, amikor a földnek hoz boldogságot, — az égben jár és az égnek él.

És imádkozott mozdulatlanul, lélekben, átszellemlülve.

Amikor pedig föltekintett, hogy erőt és gyönyört merítsen a körülötte előmlő fényből. . . keresé az angyalt ... de nem látta Őt. Csak fényesség volt a szobában és csend vala körülötte. De az angyal eltűnt.

Ugyanekkor pedig szaladának többen Máriához, tudakolván a fény után, amely eltölté szobáját és világolt a sötétben ég felé haladva. És kíváncsiskodának, hogy mi volt az és honnan jó vala az? . . .

És nem tudták mire vélni Mária még mindig lángoló arcát, hulló könnyeit és áhítatos tekintetét . . .

JÓZSEF, NE FÉLJ, CSAK HIGYJ!

Mária boldog titka. — Készülődés az útra. — József szomorúsága. —
Ami terhe van Máriának, a Lélektől viseli azt.

Mária boldog titkáról nem szólt sem Józsefnek, sem másnak . . .

Mindezek után múltak a napok és csendes békeséggel éltek együtt Józseffel.

József ácsolatott, Mária pedig font és a házidolgokban szorgoskodott.

Egyik napnak, mint a másnak, megvolt a maga öröme.

Mária szegényei között töltött sok időt, József pedig dolgoztatott a napi kenyérért, mert fáradni kellett azért.

Idők múltával azonban Mária szívét mégis bántotta az egyedüllét. Tapasztalatlan leányzó volt még és a maga titkában támaszt keresett, aki előtt kiönthetné lelkét, hogy tapasztalatos női érzékével támogassa őt.

József gyöngéd szeretettel állt ugyan mellette, de annak a nagy titoknak boldog tudatában vágyakozott mégis egy megértő női szív közelségére, akire rábízhatná boldog titkát.

Tartozott pedig az ő atyafiságába Erzsébet, ama Zakariásnak felesége, kiről az angyal szólt.

Erzsébet idős volt már és rokona Máriának és Józsefnek is. Óhosszá akart hát simulni, hogy elmondja, mint hajolt le hozzá az ég és bízott rá nagy kincset.

És mindjobban érezte, hogy ezt a titkot meg kell osztania egy megértő lélekkel, mert egyedül összeroskad alatta.

Megérlelé hát magában a vágyat, hogy felkeresse őt.

Közlé pedig ezt a szándékát Józseffel is, aki aggódva ugyan, de belenyugodott az utazásba.

József engedelmeivel készült hát Mária az utazásra. Es gondoskodott mindenről, hogy az úton és azon túl, Erzsébetnél is, szükségét ne szenvedjen.

Mikor búcsúzott Józseftől, látta, hogy nagyon elszomorodott ... És kérdezé őt. De ő nem szólt semmit, elhallgatá fájdalmát, csak nagyon elbúsult magában.

Akarod-e, hogy szomorúsággal járjak oda, mikor látom, hogy hallgatag vagy?

József pedig még mindig szomorúan felelé: Eredj, Mária, menj békével és szeretettel megölelte őt.

Mária búcsút vett tőle és elindult az útra. Jegyese, József pedig nagy szomorúsággal ment be és zárkózott szobájába. Nagy bánkódásában emlékezésébe jutott sok minden.

Gondolata eljárt az olajfák alá, arra az időre, amikor Mária megmutatta az ő ártatlan lelkét és elárulta azt az ígérétét, amit Istennek tett, hogy örök tisztaságot fogadott az úrnak.

És nyugtalanzkodott és tépelődött József az ő lelkében, mert ő meglátta Márián a változást. Figyelte ő már őt régebben, de nem mert hangot adni töprengésnek, mert nagyon szerette és tisztelte Máriát. Ma pedig már ötödik hónapja rejtegeté nyugtalanzkodását.

És most is, amikor Mária kérdezte, hogy miért borús a homloka és hogy most ő szomorúsággal járjon-e oda? Most is annyira volt már, hogy felfedi bánatát. De valami titkos erő lefogta és nem tudott szólani.

Bement hát a műhelybe, hogy fúrjon, faragjon és munkába rejtse bánatát. Azonban tele volt a lelke és nem tudta forogni a vésőt. Leült hát, hogy gondolkozzék.

És e közben álom szállt reá ... És álmában megjelent előtte az angyal és monda neki: József, az Úr

keze vezetett benneteket eddig, az Úr hatalmas, légy hát nyugodt.

Az Ő teremtő akarata működött a Szentlélek által Márián.

Örvendj! Ő ad életet ama Krisztusnak, ki Isten fia és eljön megváltani ezt a bűnös világot.

József, a Szentlélek vezet benneteket. Légy te támasza Máriának ... a Hatalmas akarja így . . . József, ne félj, csak higgy!

JÚDA HEGYEI KÖZÖTT.

A zarándokok. — A Megváltó a bűnös földet jön megváltani. —
Mária a fájdalmak anyja. — Izrael lerázza a gyűlölt idegen igáját.

Mária a hosszú útra csatlakozott a húsvéti zarándokok seregéhez.

A zarándokok között barátsággal telt az idő, mert ösmerősök voltak köztük, akik szeretettel köszönték Máriát.

Az utazás minden terhe mellett elviselhető volt.

A hegyek szelíd lejtői, a völgyek csalitjai és az úmentén hívogató rét illatos virágai feledtették Mária fáradságát. Sőt amíg mások pihentek a lankásokon, hogy erőt gyűjtsenek, Mária virágot szedni betért a rétre s leült a bokor tövébe, hogy csokorba kötözze, Erzsébet örömére.

Kötözgetvén pedig, elmereng lelke egészen az égig. És mintha az ég lakói lettek volna körötte, szépnek találta az életet.

Udvarlának pedig neki és jövendölék, hogy ő lesz a földön az örökélet tisztasága után vágyakozó liliomok, a szenvedő anyák reménylő csillaga. Óhosszá szállnak majd a sóhajok, a vágyak ama Megváltó kegyelmeért, akit biz vala reá a Királyok Királya . . .

És Mária, dacára az édesen hangzó udvarlások közben, érezé e percben a földi élet rettenetes terhét.

Mérhetetlen boldogságot hordoz ugyan magában, mégis sötét sejtelmek szállták meg őt.

A Megváltó, aki a bűnös földet jön megmenteni, csak szomorú lehet, csak fájdalmat érezhet az emberek láttán ... És amikor Ő sok könnyet fog felszárítani, bizonyosan sok könnynek lesz forrása az Ő két szeme is.

És Mária, az Ő anyja is, bizonyosan a fájdalmak anyja leszen, Vele együtt érezvén a föld szomorúságát...

Csendes merengésében jutott el hozzá a zaj, amelylyel megindultak a többiek az útra. Sietett ezért Mária is hozzájuk, mert már keresték is Őt. . .

És beszélt a zarándokok sokasága az úton mindeokról. És szívesen hallgatták Őt, aki járatos volt a szent könyvekben, ahonnan templomi szolgálata alatt szerzett tudást magának.

Mária beszélt is amaz időkről, melyek eljövendők valának. Izaiás, Malakiás prófétákról, akik ezeket jövendölték.

Mondák is többen, hogy a bölcsek és a rabbinusok szóltak is ezekről mostanság a zsinagógákban. Megemlékezének Zakariásról is, aki a szent ünnepen némaságba esett.

Azután Erzsébetről, aki meddő vala és az Úr meglátogatta őt.

Mária nagyon boldog volt ezek hallatára, de nem árult el semmiről semmit.

És szólt ismét az idegenekről, akik elmerültek a bűnök tengerébe.

Megemlékezének azután sok izraelitákról is, akik az egy igaz Istent feledék és pogány erkölcsöket vettek magukra.

Monda pedig egy azok közül, hogy most leszen jövendő ama Messiás, aki már rég eljövendő. Akiről az Úr Ábrahám, Izsák és Jákobnak szólt, kiről Dávid és a próféták annyit jövendöltek.

És ha majd eljön, Izrael lerázza a gyűlölt idegen igáját és nagy lesz újra hatalma királyai alatt.

És így beszéltek hosszan és nagy érdeklődéssel, hogy elfogta lelküket valami benső vágyakozás az ígért Messiás után . . .

Az idő bár állni látszott fölöttük kedélyes beszélgetésük alatt, mégis lefelé hajlott már a nap.

Nem is olyan távol látszottak már a házak körvonalai és mintha kolompok hangját hordta volna

feléjük az enyhe szél. Magasabban pedig, ott a házak felett, mintha füst terjeszkedett volna nagy lomhán a levegőben. És érzé már a közeli célt mindenki maga előtt.

Mária ösmerte erre az utat, de József is magyarázgatta otthon, hogy merre kell átvágni a közelebbi útra.

Ezért elbúcsúzott szeretettel tőlük, köszönté őket s békességet kívánva nekik, a rövidebb útra tért le közülük.

Így bizonyosan előbb éri Zakariás otthonát. És repesett erre a gondolatra az ő szíve, az örömtől és kiült lelke az arcára.

MÁRIA ERZSÉBETNÉL.

Sokan kérdezősködtek a csoda felől. — A kakas buzgón kukorékol.
A látomány. — Igenis, kérem.

Zakariás házában békesség lakozott. Erzsébet túláradó boldogsággal róttá napidolgát. Fennmaradt idejükben pedig szorgosan lapozgatták a szent könyveket.

A templomi jelenés után igen sok látogató járt hozzájuk. Osztozni akartak az ég megnyilatkozásában és hallani kívánták a csodát. Mert nem akartak hinni abban, míg nem látták Erzsébetet és Zakariást és tőlük nem hallottak mindeneket.

Erzsébet még munkája közben is, amint csak tehette, elmélkedett.

Isten kegyelme nagyobb mélységet adott lelkének, kiválasztott állapotában.

És bár mindennap, de ma különösen kedvére volt és felette jólesett neki az áhítat.

Mindennap meghozta ugyan az ő boldogságát az ima, ... de ma nem volt nyugta, nem találta helyét sehol. . . Hangosabban vert a szíve és ismeretlen érzés szállta meg őt. Ma különös volt neki minden.

Zakariás nyugalmát is megzavarta valami sejtelmes érzés, amely már álmában is megjelent előtte.

Erzsébet pedig a kakast kergette már nem tudom hányadszor . . . Szüntelen odatelepedett az ajtóba és kukorékolts könyv nélkül, nagy buzgósággal és szüntelen.

És amint Erzsébet kis szobájában nyugágyán újból elmerült gondolataiban és elmélkedésében, mint valami látomás jelent meg előtte igen élesen egy kép.

Röviddel előbb olvasta ugyanis Zakariással Izaiás próféta jövendöléseit.

A jövendölés azt mondta: Eljövendő az idő, a csodák ideje, amikor beteljesedik minden. Amikor egy szűznek fia születik és az Isten léssen . . .

És buzgó imájában az a kép mozdulatlanul állt előtte. Szeplőtelen tiszta volt minden vonása. Csupa ártatlanság, csupa mennyei szépség ömlött el rajta.

És gondolatában Izaiás jövendölése belejárt szott képzeletébe és mintha abban az arcban annak a megjövendölt szűznek arcát látta volna. És belemélyedő lelkével mintha ösmerőst látna benne! ... És kereste emlékezetében azt az ösmerős arcot.

És a jelenés csak állt tovább előtte. És ő érzé, hogy ez nem lehet csalóka kép ... és súgta is neki egy megmagyarázhatlan belső érzés is, hogy amit lát, az valóság. Érezte, hogy az nem káprázat, érezte, hogy az ő lelke most onnan felülről telítődik a meglátás kegyelmével. Érezte, hogy nem földi az, ami vele ezt érezteti. Ez felülről jó, onnan, ahonnan minden jön, ami lelkünk üdvére van.

És elmerült tovább is mind nagyobb bensőséggel abban a képben ... és nem vette észre az ajtó nyitását.

Belép vala pedig azon loppal Mária. És látván Erzsébet elmerülését, lassan, csendben állt meg előtte, nem akarta őt háborgatni elmerülésében.

És az ajtót zajtalanul betéve, történetesen úgy állt Erzsébet látásában, a félhomályban beszűrődő fényben, hogy a két kép egymásba olvadt.

Erzsébet pedig nem bírván tovább ezt az édesen boldogító képet, arcához kap, dörzsöli szemeit, hogy látását megtisztítsa a csalóka képtől.

És a csodás kép mosolyog rá . . . és megszólal ösmerős szóval, halkán: Erzsébet!

És Erzsébet a hangra felriad látomásából. És a lélek belenyúlásából megvilágosodott lelkében . . .

Izaiás jóslata életre kelt benne, megismeri unokahugát... és mintegy öntudatlanul, a lélektől vezetve,

odaborul Erzsébet az Istenanya ölelő karjaiba . . .
 És sírnak mind a ketten boldog, örömteli könnyeket.

És az ölelkezés örömkönnyei között érzé Erzsébet, hogy a gyermek, kit az Úr adott neki meddőségében, megmozdul és repes örömében, hogy megérezé Urát, üdvözítő Istenét.

Szólván pedig Erzsébet a lélektől megvilágosítva:

Mária, áldott vagy te az asszonyok között és áldott a te méhednek gyümölcse.

Boldognak monda magát Erzsébet, hogy az ő Istenének anyja jó őhozzá.

Hívta nagy hangon Zakariást is. De ő a kertben időzött ama bizonyos . . . igenis kérem . . . társaságában. Mutogatta neki a szent könyvek helyeit, mert az Úr kegyelme a beteg lélek felé hajlott és megegyenesíté az ő lelkét.

És ekkor keresni indult őt Erzsébet és Mária is a kertbe.

Most Mária hirtelen, mosolyogva rántotta vissza nénjét, mutatván a bokrokon át ama hely felé, ahol a két ember együtt volt. Mutatta pedig Mária mosolyogva, hogy az a más férfi Zakariás mellett, mily buzgón hadonáz karjaival az ég felé, majd meg keresztbe hajtogatja karjait a mellén, mint aki bűnökben érzi magát a földön.

Mosolyogva viszonzá Erzsébet, hogy az egy megtért jámbor ember legyen, ki elméjében hibában szenvedett.

Erre bizalommal mentek Mária és Erzsébet is Zakariáshoz, aki könnyek közt ölelte karjai közé Máriát.

A szomszéd pedig nézte őket egy darabig és Márián felejtván tekintetét, megilletődve monda: Igenis kérem ... és elméne az ő portájára.

A CSÁSZÁR NÉPET SZÁMLÁL.

A római légiók legázoltak minden népeket. A császár fölötté áll minden teremtett lénynek. — Megindul a hivatalnokok serege.

Ezen korban sok jel figyelmeztette az embereket az idők változására. Isten meg akarta nyerni az ő népét, mert igen messze távolodott a jó útról.

És az igazak, a jámborok, a jelek láttára magukba szálltak és bűneiket szánták, bánták.

Ezeknek adott az Úr jeleket az Ő javukra, bogy megmaradjanak az egy igaz Istenben. Erezték pedig ezek gyarlóságukat és félék az Urat és megalázzák fejüket a porig.

És eredményes volt mindez, mert lassan-lassan sokasodott ezek száma és gyarapodott köztük az Úrnak félelme.

Voltak azonban köztük igen sokan, akik a jeleket nem akarták megérteni, akiknek a bűnös élet volt a levegőjük és azt az életet élték, mint a hitetlen pogány.

Történt pedig ekkor, bogy a gőgjében batárt nem ismerő Augusztus császárt nem hagyta aludni félelmetes nagysága.

A római légiók legázoltak minden népeket s a császár bizvást hitte, hogy a légiók fegyverei a földön a leghatalmasabbak. És hitte, hogy ő fölötté áll mindeknek, — embernek és minden teremtett lénynek.

Egy intésére népek, országok omlanak porba. Előtte nem állhatott meg semmi, — csak ami őt dicsérte.

Elrendelte tehát nagyobb dicsőségére, hogy számláltassanak össze alattvalói, hogy így lássa az ő nagyságát és emberek fölött való hatalmát.

És a hatalmas ember parancsára megindult a hivatalnokok serege, hogy kedvébe járjanak a császárnak.

Rendeletek mentek ki minden tartományba, rendelvén a császár parancsára, hogy minden halandó, férfi, nő, gyermek személyesen tartozik megjelenni a népszámláláson. És iratkozzék be ott, ahonnan család-fája származott.

És megindult erre a nagy népvándorlás. Mert igen sokan voltak, akik távol laktak ama helytől.

És a császár látta a népvándorlást. Hallotta a hízelgő beszédeket a meginduló karavánokról és büszke volt mindezekre.

A VÁLOGATÓS SZAMÁR.

Készülődés Betlehembe. — Mikeás jövendölése. — A vásár. — Ez a szamár válogatós.

Mária és József is engedelmeskedni tartoztak a föld leghatalmasabbjának és ezért készülődtek Betlehembe.

Mária csak nemrég tért vissza Erzsébettől, ahol életének legboldogabb napjait töltötte a szerető rokonok körében.

Az a sok esemény, ami egymást ott érte, a boldog együttlét Erzsébettel. . . Isten látogatása a szent papnál, a megtért szomszéd alázatos hite, az előhírnök közeli születése, — mind-mind ott rajzolt még lelkében.

És most jött ez a rendelet, amely csak megerősíté őt hitében és abban a tudatban, hogy az ég vezeti őt. A parancsban teljesedni látta Mikeás próféta jövendölését, melyben a Megváltó születését Betlehemnek adta az Úr.

Boldogan nyugodott meg ezért az Úr akaratában, mert érezte az ő nehézkességét és mindinkább erősödő sejtelve ébresztette benne a hitet Mikeás próféta jövendölésének Betlehemre vonatkozó beteljesedésében.

József is, akinek lelkében a Szentlélek Mária állatáról adott világosságot, boldogan gondoskodott az utazásról.

Előkészített mindent, amivel Mária kényelmét munkálhatta.

Mikor már minden szükséges együtt volt, elment József, hogy az útra szamarat vásároljon Mária részére.

Álltak pedig az árusok terén sokan, hasonló szándékkal ... És számár is volt elég ott.

Folyt is a vásár hangosan.

Az egyik tisztáson sokan álltak körben és csodáltak egy szamarat. Az állat olyan volt, mint minden számár. Csak nagy mulatságára a körülállóknak, hátul nagyokat rúgott, elől pedig fenyegetően harapta a levegőt.

Természetesen senki sem mert rá alkudozni. Pedig az állat, úgy látásra, derék számár volt. És hiába esküdözött a gazdája égre-földre, hogy oly jámbor állat volt ez a számár, mint egy falat kenyér.

József látta már távolabbról a szamarat is, meg a tudományát is és éppen ezért másfelé vette az útját. De miután keresztül-kasul járta a vásárt s nem talált alkalmasat, mégis eljött ide is.

És mikor jártában közelebb talált menni a haragos állathoz, látta, hogy az mintha megnyugodott volna. Mikor pedig a számár is észrevette Józsefet, kirántotta magát gazdája kezéből és tülekedve furakodott egyenesen Józsefhez. A népség erre szétrebbent, hogy meneküljenek előle, ösmervén gonosz tudományát. Azonban mindenki ámulatára, mint a hízelgő macska, úgy simult Józsefhez, aki e nem várt meglepetés után megveregette szügyét, tomporát és a számár mindezt nemcsak túrta, de békésen nyalta ruháját Józsefnek.

Mikor meglátták ezt a többiek, visszatértek, hogy újból alkudozzanak.

De a csacsi megint csak szerepet cserélt és olyan jóindulattal rúgott, hogy akár a napot is kirúgta volna a csillagok közül és nagyokat harapott a levegőből.

Csak Józsefhez volt állhatatosan szelíd és szeretetreméltó.

A vásárosoknak eszerint nem maradt más hátra, minthogy csodálkozzanak a válogatós számár szeszélyessége felett.

A gazda pedig mindezek után olcsóért adta József-

nek, mondván: Légy boldog vele! Sőt még örvendett, hogy túladhatsz rajta.

És bizonykolá szegény ember a maga böcsülete érdekében, nem tudja, hogy mi ütött ebbe az állatba, mert csikókorától fogva nem rúgott és nem is tudta, hogy mi az a harapás .

Hát ezt ki elhitte neki, ki nem.

József pedig nagy örömmel vezette haza az állatot és csodálta és meg nem tudta magyarázni csöndességét.

De még jobban meglepődött, mikor befordult a kapun és a szamár Máriához szaladt, hozzásimult és mint kezes bárány állt melléje.

AZ UTAZÁS.

A tarka népsereg. — Noémi az édes, a kellemes. — A szamár falt vala a rét selymes fűéből. — Tél volt és virágzott minden. — Máriáért aggódtak az ismerősök. — József nyugodjál meg, nem tudod, hogy az Úr van velünk?!

Mikor József összecsomagolt már mindent, ami az utazásra kellett, aludni tértek. És békével várták a reggelt.

Másnapon, mikor a nap még fel sem jött, útra indult Mária és József:

Innen is, onnan is sokan gyűltek össze a császár parancsára. És így jártak sokan Máriával, egyazon járatban.

Az út hangos volt az egész napon. Sok minden nép teljesíté a parancsot, és így az egész karaván tarka életet mutatott.

Volt köztük díszben, volt rongyokba burkolva utas. Előkelő és szegény, büszke és alázatos, vallásos és hitetlen, éppenúgy, mint az életben. Volt olyan, aki az igaz Istent még nem ismerte, vagy aki elfordult tőle és a bűnök tengerébe merült.

Vagy mint a gögös farizeus, aki a törvény betűit szenteskedve betartja, de aztán cselekedik csak külsőképpen, míg lelkük belsejében rút bűnöknek él.

A sokaság beszéde hát az egész úton ezek szerint oszlott meg.

Szidták úgy maguk között sokan a császárt, aki igába hajtá Izraelt.

Mások meg jókedéllyel járták út jókat, hogy hamarabb teljék a napnak folyása.

Az asszonyok pedig, a sok egyebek között, felkap-

ták a szót a Messiásról. És megeredt a beszéd az Úr választott népéről, kit ama Messiás naggyá tesz . . . Hisz bizonyosan jönni kell valakinek, mert az utált idegen erkölce igen terjedt Izraelben.

Azután mondák mások, hogy igen sok jel mutatkozik mostanság mindenfelé.

Mások meg a már idelátszó Moab hegyéről emlékeztek.

Szóltak ezzel kapcsolatban Noémiről is. A szerényről, egyszerűről, akit kedvességeért, jóságáért és ékes-ségéért, virágtiszta lelkéért Izrael leányai követendőnek állítottak minden időkre nemük elé.

Történt pedig, amikor az a szomorúság és gyász érte, és visszatért Moab tartományából Betlehembe, monda az őt igazán szerető lelkeknek megtörten és szomorúan: ezentúl csak Máriának hívjatok. Mert elmúlt rólam a szépség, a mosolyom elhervadt . . . akik szerettek, itthagytak. Én már nem vagyok Noémi, a kellemes, az ékes, én Mária vagyok, a megtört, a szomorú, akinek nincsen mosolya, csak sóhaja, csak könnyei.

És izraelben mégis csak ő volt az Istenfélelemben, a nagy Király imáadásában és az alázatosságban Izrael leányainak példaképe. És így beszéltek a nagylelkű Noémiről.

És egy, aki melegséggel és szeretettel emlékezett róla, monda: most, amikor jelek szólnak mindenekből az emberekhez, mikor várunk valakit, akit megjövendöltek a megígért Messiásnak, akit Izrael vár és akinek oly sokan vágnak anyja lenni, — bizonyosan egy új Noémitől kell születnie . . .

József is hallotta a beszédet s boldogan tekintett Máriára.

A szamárnak pedig, hogy róla meg ne feledkezzünk, vígan poroszkált az úton, hogy szegény József alig bírta vele tartani.

Mikor pedig meglátták őt többen, mutogattak utána: íme, ez az a bizonyos, amely Józsefnek, az ács-

nak engedelmeskedett csak. És egyebeket megrúgott, megharapott. És nevettek felette, akik ezt hallották.

Ez is vígságot vetett az utazásra, hacsak egy percre is. Mert a hosszú út, ha bármily gyorsan telt is az idő, csak hosszú meg fárasztó volt mégis.

Akik számaron járták az utat, messzebb jutottak a többtől. És elmaradtak azért a gyalogosok emezektől.

Mária helyyel-közzel le-leszállt az állatról és kedveskedett neki, simogatván őt, amíg falt vala a rét selymes fűéből.

És amíg kedveskedett a számaroknak, gyakran sóhaj szállt fel kebléből, amikor a tájat szemléié. Ösmerős volt ott előtte minden.

A szelíd lejtésű halmok, a legelőkben gazdag völgyek. Ezekben legeltette nyáját az ő őse, Dávid, és edzé meg a szabad természet ölen az ő lelkét, hogy amikor a próféta hívja, hogy királlyá kenje, hogy méltó legyen az ő hívására.

El-elmerengett hát lelkében az emlékek felett.

Az idő szépsége is emelte jóleső érzését. Úgy tűnt fel, mintha megállt volna a természet.

Virág nyílt itt is, ott is. A fák, a bokrok meg ma is gazdagok zöldben. Mintha vissza akarna térni a virágzás ideje, úgy lehelte minden az illatot.

Pompázott a föld, az ég.

Az emberek nem tudták eléggé csodálni mindezt. És kérdek egymástól, mi az? . . .

Pacsirta szállt a légben, madárdal csattogott a ligetekben s a nap mosolygva szórta sugarait.

József is magábamerülve itta a táj szépségeit.. A halmokon túlról rámosolygó községek mind-mind kedves emlékeket idéztek fel benne. Onnan a távolból pedig már látszottak körvonalai az ő ősöknek, Dávid városának falai. . . .

Betlehem domboldalon épült, füge- narancs- és olajfák között.

A nap sugarai bearanyozták körötte a dombokat,

az erdőt. És úgy állt ott, mint a menyasszony, aki várja vőlegényét.

A csacsi is mintha érezte volna mindezeket, fűgén vitte édes terhét. Mintha azzal a nagy, buksi fejével talán sejtett volna valamit, hogy kit visz az ő hátán?!

Betlehem pedig mind közelebb látszott. Szaporázta hát József is az állatot, igen nagyokat lépvén mellette.

Aggódott is, mert hosszú volt az árnyéka mindennek. És nyugtalanság is szállta meg Máriáért, aki bár nem szólt, de József látott mindent.

Az úton egymást érték a haladók és más irányok is öntötték a Betlehembe igyekvőket. Ősmerősök is haladtak arra és köszönték Józsefet és Máriát is, amikor beszédbe fogtak vele.

Nyugtalanul mondták pedig Máriára tekintve, hogy tele lesz a város, nehéz lesz Máriának helyet találni.

És József is aggódva ösztökélte az állatot, félvén az éjszakától.

Mária is fájdalmasan mosolygott és mégis nyugtatóan szólt Józsefhez: Nyugtasd meg aggodásod . . . Nem tudod, hogy az Úr velünk van? ... És József sírva csókolta meg Mária köntösét.

A kapu, amelyen megérkeztek Betlehembe, tele volt néppel. Előtte vásár is terült el, amelyen nyüzsgött a vásárosok serege. A széles kapuban őrtálló római katonák jártak. A nép pedig csak úgy ömlött rajta át.

József lesegíté Máriát és a karavánok khánja felé vezette őt.

Az úton pedig, amerre jártak, látván az Ő nehézségét, tisztelettel nyitottak utat neki és szeretettel üdvözlék, mondván: Béke veletek, üdvözlégy . . .

József az állatot odakötözé egy bokorhoz és Mária gondjaira bízta.

Sietvén pedig, eljárt a fogadóba, hogy szállást keressen. Nevetének pedig azok, mondván, ma minden hajlék roskadásig tele, ma a császár nagyobb dicsőségére, csillagok sátora alatt tanyáz mind, aki most érkezik.

József azonban szaladt tovább és fut vala minden ösmerőségéhez.

Találkozott pedig az úton járókkal-kelőkkal, akik tördelek kezeiket, mert ugyanazokban fáradván, mindenütt csalódtak, éppúgy, mint József. De azért kezdtek újból meg újból járni a küszöböket.

A BARLANGISTÁLLÓ.

Az asszony könyörögve hívta Jehovát. — József elindult a bizonytalanba. — A barlangistálló. — A bárányok kolompja. — A napon erőt vesz az este.

Mária amint Józsefre várakozott, kétségek között látta közeledni az estét. Körülötte járt és érkezett sűrűn az új meg új vendég és tétován állt meg ott a kapu körül.

A kérdezősködés is mindenki részéről csak ugyanaz volt és a válasz is, meg a lemondó arc is.

Érkezett pedig a sokadalom között egy család, jajveszékkelő anyával, aki sírva tartotta ölében gyermekét. A gyermek fehér volt és beesett a szeme és alig volt élet benne, a hosszú törődés miatt.

És sírva kérdezősködött, hova forduljon vele? De senkitem tudott választ adni, mert minden idegen volt ott...

És az asszony könyörögve hívta Jehovát és zokogott lelkéből.

Mária a Lélektől vezetve odatér hozzá és bíztatá, hogy csak higgyen. És megsimogatá a hideg homlokot... és jó lőn minden.

Az anya pedig öleié a feleszmélő gyermeket és nem tudott mint örvendeni és sírt, hálálkodott Jehovának.

József pedig megérkezvén útjából, leoldá az állatot és elindultak a bizonytalanságba.

Mivel a városban sehol hely nem volt, úgy gondolta, hogy kimennek a város másik kapuján, hogy azon túl keressenek szállást.

Hogy azonban csüggedten jártak az úton, hangos szóval futvást kiáltanak utánuk. Mondák nekik, akik

ezt látták, hogy várják meg azokat, akik sietve futottak utánuk. József a szólításra megállt Máriával és az állattal és hátranézett a szaladókra.

Odaért végre ama anya gyermekével és nem tudott köszönő szót sem mondani, csak könnyezett és csókolta Mária kezét és ruhája szegélyét ... A gyermek pedig mellette piros volt, mint az élet és szép, mint a rózsza.

Mária meghatva mondta az anyának: neveld őt Jehova félelmében.

És az anya megfordult, hogy távozzék és elköszönt:

Jehova békessége legyen veletek.

Kiérvén József a város kapuján, gyönyörű világ vette őket körül. A völgyek, a hegyek aranyárban úsztak. Virágok pompáztak, bogarak, tarka lepkék röpködtek mindenén és csattogott a madarak dala.

József egy pillanatra megállt. Ő ugyan ismerte ezt a helyet. Emlékezett még Dávid kútjára is. Tudta azt is, hogy a nyájnak menedékül volt ott a kapun túl egy barlangféle, ahol bizonyára még Dávid is meghúzódott viharos időben.

Arrafelé akart hát ő térni Máriával. Bár nem volt egészen bizonyos az irányban, mert sok út szelte át itt a rétet, mások meg begyöpözödtek már.

Megállt hát és tétovázott. És amikor bizonytalanul akart elindulni, valami láthatatlan megtartóztatá őt és szelíden más irányba vont. Mivel pedig még nem döntött a maga gondolata szerint, ezért olyan öntudatlanul ellenkezett az irányításnak.

Azonban Mária is érezte a lélek vezetését és a más oldal felé indult, mint József. És az állattal együtt húzták Józsefet.

Ő pedig elmosolyodott és megadta magát. És egy fordulónál az a barlang volt előttük, amelyben a pásztorok találtak menedéket rossz időben.

És József boldogan tekintett az égre és megnyugodott.

Bemenvén pedig, jászolt találtak ottan. Monda

Jákob létrája.

azután József: hogy itt nyugodtan lehetünk, míg más helyet rendel az Úr nekünk.

Azután rendbe szedték a barlangot. József a szamarat a jászolhoz kötötte és szénát vetett eléje.

Máriának pedig fekvőhelyet készített, hol megpihenhessen.

A kényelem azonban e helyen ismeretlen valami volt. Csak a széna adta illatát és az olajfák levegője elhelte be életét.

Mária nem vágyakozott kényelem után. Erezte, hogy Isten van vele. Kinek kell pedig ennél több?

Megnyugodott--hát az ő lelke. Hiszen templomi fogadásaikor is ígérte, hogy őérte nincsen szenvedés, ami neki nehéz lenne.

És íme, itt megkezdé a szenvedés kezdetét azonnal . . .

És boldog volt és örült, hogy itt nem veszi körül puha süppedős szőnyeg, bársonyos nyugágy. És hiányzik a puha gazdagság fénye . . . mindezeken igen örült. Mert úgy illett az őhöz, hogy amikor a Hatalmas az ő szerénységét, alázatosságát választá lakásul, hogy ne találjon ott elpuhult kényelmet. Hanem hogy találja őt, mint a sást, amely száraz galyból és szénából rak fészket a sziklavilágban, mert sasnak ad vala ott a magasban életet.

József elrendezett mindent. A barlang bejáratál betámasztá összetákolta ajtófélével, melyet a pásztorok hagytak ott. Neki ez a munka könnyen ment, mestersege volt ez az életben.

Kiborítá aztán a csomagot a szamar oldaláról és terített a szénába Mária számára elfogadható pihenést. Majd leült melléje és elmerültek lelkükben.

Onnan kívülről, a völgyből, behallatszott a bárányok bégetése, a tücskök ciripelése és a nap búcsúzó sugara, aranyárba borította a völgy fölött az életet és a barlangistállót.

Kint pedig a nép nem tudott eltelni az estévei. A nap sem tudott lenyugodni. És csodák csodája,

mégis miriád csillag ült ki az égre és szórta világát
Betlehemre.

Az égen rózsaszínű felhők úsztak.
A nap ott állt már a föld peremén,
és tűzgolyója, fénye mégsem halt el.
Aranyos sugara nem bágyad s hinti
mosolyogva mindenre, mit útjában lel.

Fényár van közel, messze, fönn, lent. . .
Egy tűztenger a felhő a nap körül.
Olyan a táj, mint az anya szíve,
mikor emlőin magzatjának örül.

Mint a kelő hajnal, oly üde most . . .
Libegő lomb, dalló madár az ágon.
Gyémántmező a rét a harmattól,
s milliárd zsongó bogár a virágon.

Titokzatos vág, néma sejtelem
száll meg mindent, s olyan szent érzés lep el,
melyre mint a kelő nap csókjára
a feslő bimbó — föltárul a kebel.

Méltóságteljesen múlt az idő,
mintha az ég s föld szent ünnepet ülne.
Mintha minden ébredő gondolat
egy dicsőítő imádságot szülne.

Végre a napon erőt vesz az est,
és tűzkorongja felhőágyba merül . . .
A természet remek összhangjára,
lassan-lassan, az est homálya terül.

Egy-egy sugár még itt-ott fölvilan
s tűzkévét szór a felhőn, hol rést talál. . .
Aztán az is kialszik, mint ahogy
az élet mécsét kioltja a halál.

Most csak a felhő lángol az égen,
képét a nap hogy reája sütötte.
Nehezen vált ma e tájtól
s búcsúcsókját a felhőkkel küldötte.

És a Moab felől, ott nyugatról,
honnan mindig jó, gyorsan száll az este . . .
Az aranyár az égen fogy, oszlik
s tovaúszik a felhők lomha teste.

A távol mind-mind közelebb esik . . .
Elmúlt a nap . . . Nincs semminek sem árnya.
A bokor is csak azért integet,
mert megbolygatja a zefírek szárnya.

Lágy suttogással édes dalokat
súg a hegy-völgynek, lomb s madárnak a szél.
Azok a dalt tovább adják ... s a dal
a táj fölött titkos dolgokat beszél.

ÉS ELKÜLDÉ AZ ÚR AZ Ó EGYETLEN FIÁT.

Jehovához csak megtisztulva lehet közeledni. — A mécs fénye jószágra esett. — Az angyalok kara éneket zeng. — Te vagy az asszonyok közt a választott. — Tiszta legyen, mely táplálja a kebel.

Bent Betlehemben, hol nyüzsög a nép,
hol tele vendéggel minden egyes ház,
a mai nap csodálatos voltán,
a nép csoportokba verődve vitáz.

S a bölcsebbek nagyban magyarázták:
hogy a sok csodatétel csak égi jel,
a sülyedt emberiség hogy lássa,
hogy Jehovát csak megtisztulva éri el . . .

Végre a nép itt is — ott is oszlott. . .
Az idő már régen éjfelére járt,
és nemsokára az egész város
csendes volt és rajt az álom szárnya szállt.

Csak egy helyütt derengett még világ,
s kiszűrődött fénye az ajtó elé,
de ezt is a kint ácsorgó sötét
majd hogy teljes egészen elnyelé . . .

Bent a mécs fénye jószágra esett,
amint szénázott. És a friss alomba
egy odatévedt tücsök hangja szólt
olykor bele a nyugalomba.

Ott a sarokban a jászol mellett
illatos szénaágyon Mária pihent . . .
Édes-borongós arcán majd öröm,
majd a fájdalom könnye meg-megjelent.

És József ott mellette állva,
aggódva leste minden mozdulását. . .
Örült, ha édes mosoly kelt arcán,
s vele sírt, na látta könnyehullását.

És a fele éjét ébren töltve,
önmagukba elmélyedve töltötték . . .
Sóhaj és ima közt múltak a percek.
és mintha szívükbe szállt volna az
ég.

A Szűz szelíd arca átszellemült,
magasztos tekintete az égbe szállt.
s oly mélyen és érzéssel imádkozott,
nagy lelke tán a testétől is elvált . . .

És az illatos szénaágy felett
és kint is a légben, föl-föl az édig,
mint felhőkig nyúló Jákob létrán,
angyalok szálltak s lebegtek végig.

Tán az imát adták följobb-följobb,
hogy jusson minden vágya az Úrhöz
fel? . . .
Odahajoltak suttogó ajkához,
hogy fohászából egy szó se vesszen
el. . .

És ébren álmodó lelke, előtt,
az angyalok ajkán szállt imájára
az ég megnyílt, — és ő odaborult
vérző szívvel az Isten zsámolyára.

És az angyalok kara éneket zeng,
s a dal bűbájos hangjából kihallszott
boldog mennyei érzést fakasztva:
Te vagy az asszonyok közt a
választott! . . .

S az egyszerű barlang-istállóban,
hol a barmok épp kérődzve
fekszenek,
angyalok serege új dalra dalt

S a szűz ott a puha szénaágyon
nehéz órájában is szívrepesve esd:
szorongó bensőmből Hozzád szálló
könyörgésemet, oh, Atyám, meg ne vedd . . .

És a magas égből az Atyától
egyetlen Fia szállt a földre alá ...
S az angyali kar térdre borul
s örömben Istent magasztalta.

S a Szűz égfelé emelt karjában
édesen mosolygó kisdedet emel,
s könnyek közt könyörög: Oh, Atyám!
Tiszta legyen, mely táplálja e kebel!

* * *

Tudjátok-e, hogyan s honnan száll
virágkelyhéből az édes illatár?
Tudjátok-e, honnan és mit dalol
az égfelé törő szárnyas kis madár?

Nos hát, az a kisded úgy támadott,
mint az illa tár, a lélek s a madár dala
s amint osztja az éltet vagy halált
a véghetetlen Isten nagy hatalma! . . .

Az idők beteltek... Az Úr ígérte, az Úr elküldte...
legyen áldott az Ő szent neve . . .

És József és Mária, elmerülve az étellel teljes
csendbe, imádkoztak lélekben.

Mária kendőjébe pólyázta a kisdedet, akit az Úr
úgy küldött az égből, mint a felhőkön áttörő és életet-
adó napsugarat. . .

És a szorongó érzések után napsugaras vala minden
körülettük.

A PÁSZTOROK.

Dicsőség a magasságban Istennek. — És érzék, hogy ez a beszéd az égből van.

A Betlehemet környező halmokon,
hol a nyáj hevert a völgy ölén,
nagy fényesség szállt a pásztorokra,
álmukból őket riadtan felköltvén.

Mi az, ki az? . . . kérdek álmélkodva . . .
S szemüket dörzsölve megfélemlének . . .
S a fényt vető alakok ajkáról
szelíden s lágyan csengett az ének.

Dicsőség a magasságban Istennek,
s békesség a földön az embereknek . . .

Ma született, kit Izrael várva-várt, a Messiás, az igaz Isten fia. Dicsőség s hála Istennek érte, menjen imádni őt az ember fia. Menjetek Betlehembe, pásztorok, dicsőség a magasságban Istennek.

Jászolba, pólyába téve fekszik — keressétek . . .
Béke az embereknek . . .

És a csendes, néma éjszakába,
kitört a földön a dal, zsongás újra,
és a pásztorok mély áhítattal
néznek az égre és az égben az Úrra ...

A madárka fõlszáll a fészkerõl,
a bogár zsongva röpköd a virágra . . .
Csattogó imadal száll az égnek . . .
Tán új rend következik a világra?!

A kelet búbajos, fényes ege,
 milliárd fénnel ragyog a földre le . . .
 Szinte roskad az égboltja,
 fényes tündöklő csillaggal úgy tele.

A pásztorok remegve húzódtak egymáshoz közelebb. A máskor mérges kutyák is lábaikhoz sompolyogtak, odahasaltak és féltükben nyüszítve sírtak.

A nyáj pedig egy csomóba szorult össze és lelógatá fejét a földnek, mintha tűz lángja perzselné őket.

Az angyal pedig ott lebegett több másokkal és oly szelíden beszélt hozzájuk, hogy elfeledtek félni... És a pásztorok érzék, hogy mindennek — az égből valónak kell lenni.

És hogy a látomás eltűnt szemeik előtt, felálltak, hogy ijedelmükben nyújtózkodhassanak és megropogtassák dermedt tagjaikat.

Majd mérlegelni kezdték a beszédet és úgy határoztak, hogy megkeresik azt, akit az angyalok jeleztek és aki ma született Izraelnek. És máris mind akart indulni, hogy keresse Őt.

Monda azonban a legidősebb: Hát a nyájra ki vigyáz? ...

És nem volt aki erre feleljen. Csak a hangosan dobogó szívük súgta, hogy ma nem kell ezeknek pásztor, hisz meg vannak félemedve . . . Aztán világos is vagyon, hiszen az ég lobog a fénytől...

Úgy mondák hát, hogy hajtsuk a karámba és meglesznek békében, mert ma Isten dicsősége van rajtuk. Azután az oroszlánok órája is elmúlt már, és ma még sakál sem hallatta magát... Az ég napjának kell lenni ma, mondák újra . . .

És úgy történt, amint a szívük súgta. Fölkapták hát báránfyfogó botjukat, félvállra vetek szűrüket és megindultak.

A legifjabb pedig, aki tele volt fájdalommal, mert anyját temették el a ma napján, futott vissza a karámba és megtörné tarisznyáját jóféle sajttal, ízes

túróval és ölbekapá az egynapos bárányt, hogy elvigye meghalt anyjáért annak, akit az örök Isten küldött e világra bizonyosan az ő anyja megváltására is. És azután betámasztá a karám sövényét.

Mikor utolérte őket, azon tanakodtak, hogy merre, hol keressék az újszülöttet?

Visszaemlékeztek pedig az angyal szavára: hogy jászolban fekszik ... és eltűnődtek ezen ... És rájöttek, hogy jászol csak egy van ama házban, amott a dombon, Jákob kútja felett, ahol viharosban száll meg a nyáj.

Mentek azért az örömtől futvást azon az ösvényen, amely a barlanghoz felvezet.

És megtalálták, akit kerestek és földre omolva imádták őt.

A következő szombatnapon pedig, hogy megtisztálkodának a zsinagógáért és elmenének abba a pásztorok.

Él pedig az ő tiszta lelkükben az a Jézus, kinek egyszerű szívük szerint ajándékot vittek azon a boldog éjjelen.

És beértek a zsinagógába. És bizonyos, hogy az ő szívük dobogott ott a leghangosabban. És szentül úgy volt, hogy azon a napon senkisémet csókolt meg úgy az ő szívéből a körülhordott thórárt mint a pásztorok. És mikor a szöveget olvasták és magyarázták, senkisémet hallgatta oly áhítattal, mint a juhok pásztorai.

És imádták az egy igaz Istent és zárták a lelkükbe azt, akit küldött a bűnös világ megmentésére.

Kimenvén pedig utána a néppel, sokan vették őket körül. És beszédbe elegyedvén, mint közönségesen. S elmondák mindazt, amit láttak, az angyaloktól egész a jászolban fekvő kisdedig.

És beszéltek oly egyszerűen, hogy sokan hittek bennük.

És mások is a körülállók közül emlékezének ama csodálatos napra, és vala bennük is hit mindarra, amit ezek mondtak.

Akadtak azonban, akik mosolyogtak e jámborságokon és hitetlenségbe takarták a lelküket.

Mondák pedig a juhok őrzői: ám ha nem hiszitek, jöjjetek és lássátok.

És akadtak köztük, — nem az ünnepi ruhás és ékes, de az egyszerűek között, — akik felbátorodván, elmentek velük azonnal.

Mások pedig húzódozván, ígérek, hogy . . . majd elmennek . . . holnap vagy azután . . . Most akadván azoknak más . . . sürgős dolguk.

Volt pedig közöttük egy, aki türelmetlenkedett és monda: Nem hiszek én annak, aki mondja: holnap . . . vagy azután . . .

Aki féli az eget, az ne téovázzék . . .

Nagy dolgokban, ha bensődben érzed, nincsen kétkedés . . . igenis . . . kérem!

És elment velük azon percben, többed magával a pásztorok után.

És a körülállók szólnak az ő beszédére gőgösen: Úgy-e, ez az az eszelős, kit esmértek? . . . Mit akartok többet? . . . Mit akarjátok a népet kivezetni az istállóba egy gyermekért? . . .

És nem törődnek többet a dologgal, csak mosolyogtak, mert igazat adtak emennek . . .

JÉZUS NÉVADÁSA.

A gyermek: «Jézus» nevet kapta, ami annyit jelent: Messiás. — József Máriával és a kis Jézussal egy kis házba költözik. — Bemutatják a templomban. — A szegények ajándéka. — Simeon. — Őt ezüst siklust fizettek egyiptomi szabadulásuk emlékére.

Nyolcadnapon a barlangban körülmételek a kisdedet, hogy megjelöljék a Szövetség jelével és hogy részesévé legyen ezzel Ábrahám áldásának.

Voltak pedig ekkor a barlangban, a láthatatlan angyalokon kívül néhányan az atyafiak és ösmerősök közül.

Nyerte pedig ugyanakkor a gyermek: Jézus, vagyis a Megváltó nevet.

Megindult tehát az édes Megváltó ezen a bűnös földön, hogy akik Őt mind-mind elárulandók lesznek, hogy azok javára legyen, hogy megmentse az életnek.

Mikor pedig a Szövetségbe felvétellett, Mária és József a barlangistállóból egy kis házba költöztek.

Az összeírás után ugyanis Jeruzsálem visszanyerte régi képét és így könnyebb volt már lakást találni.

József úgyis itt akart megtelepedni. Úgy gondolta, hogyha már a népszámlálással oly csodálatosan teljesedett be a betlehemi születés jóslata, úgy bizonyára a Megváltó Jézusnak Dávid városában kell laknia.

Élt pedig a kis család boldogságban. József csupa gyengédséggel vette körül Máriával a kis Jézust, és imádkoztak érte és örködtek álmai felett szeretettel.

Időnként jártak hozzájuk a pásztorok és mások az atyafiak közül.

És mindnyájan örvendeztek az isteni kisdeden. Aki pedig odajárván és elment, egyik sem hagyta

el a házat, hogy békét ne vitt volna magával az ő lelkében.

A negyvenedik napon az ő születése után be kellett Őt mutatni a templomban.

Mária boldogan számlálgatta a napokat.

Repesett a lelke az örömtől, hogy újra lássa a templomot, hol boldog gyermekkorát Istennek szentelve élte át. Ahol annyit könyörgött Izrael szüzeivel, hogy Ő lehessen az a választott, kit az Úr méltónak talál az Ő céljaira.

Könny szaladt most az emlékezés melegére szemibe, mikor Jézusra tekintett és beteljesedni látta vágyait.

Letérdelt, de nem tudott imádkozni a könnyektől, melyek hulltak egyfolytában szeméből. És mégis megkönnyebbült általa az ő lelke.

Boldogan csókolta a kisdéd puha kacsóit, orcáját, és tetézte csókjait sokszor, mint a boldog anyák szokták.

Azután öltöztette a kis Jézust pólyába, hogy elinduljon Vele és Józseffel a templomba.

Magyarázzgatta pedig a közben a mosolygó gyermeknek, hogy most a templomba mennek. Jónak kell hát lenni, mert Jehova szeme rajta lesz. És hozzátéve még lelkendezve, hogy anyuka is odajárt a templomba és ő is jó volt! . . .

Előírta pedig a törvény, hogy minden anya, ki gyermeknek ad életet, áldozatul az ő bűneiért, még el nem múlt egyéves bárányt és két gerlét ajánljon fel a papnak.

Mivel ők szegények voltak, így csak a szegények ajándékát, a két gerlét vitték magukkal.

A kis Jézust minden érdekelte. A fák, a járókelő emberek, a napsütés. Azonban erős volt neki a levegő és elaludt . . . Ezért is, de meg azért is sietett Mária az úton, mert az ő lelke is tele volt vágytól a templom után.

Beérván a templomba, boldogan futott fel a lépcsőkön, hol oly sokszor járt, mint gyermek. Ösmerős

volt előtte még minden zug. Hisz megjárta százszor is annak minden helyét, boldog imába merülve.

De hallgass! hogy most sietve járta a lépcsőt, hirtelen megállt. . . Valami csodás énekhangra lett figyelmes. Mintha éneket vernének vissza a falak és mintha ez az ének nem emberi hang lenne, mintha az az ének onnan felülről jönne az Atyától, aki a Fiának örvend.

Mária, mintha gyökeret vert volna a lába, elragadtatással hallgatta.

És ahogy így elmerült magában, egy aggastyán állt melléje. És nézte Őt, az áldott gyermeket, akinek feje körül fény játszott, pedig nem járt a falak közt napsugár.

Az aggastyán figyelte Máriát s a gyermeket. Látszott rajta, hogy minden földiből kivetkezett. Látszott, hogy nem magától van az, hanem a Lélek szállta meg. Az égre tekintett, kivette Mária kezéből a pólyába takart gyermeket, roskatag válla kiegyenesedett és égnek emelvén a kisdedet, monda:

«Légy áldott, hatalmas Jehova! . . . Beteljesedett... Látták szemeim, akit ígértél, a Messiást. . . Most már örömmel halok meg.»

És visszaadá anyjának a gyermeket.

Vala pedig ez az öreg: Simeon, a szentéletű, aki ösmervén a jövendöléseket, imádkozott Őérte és várta az Üdvözítőt. És neki megjelenté egyszer a Lélek, hogy nem hal meg, míg az Üdvözítőt meg nem látja. Pedig fehér volt és roskatag már akkor!

És íme, eljött az idő . . . és ő meglátta! ...

Akkor álltak az ő közelében többen és hallották az ő beszédét. És nézték az agg Simeont, meg az édes Jézust... De az ő szemükkel nem láttak semmit, csak egy roskatag embert és egy pólyába takart kisdedet.

Simeon még egy boldog pillantást vetett a Megváltóra. És amint mély sóhaj szakadt fel lelkéből, megtörve mondta Máriának: Légy erős, gyermekem, mert a te lelkedet tör járja át ... De ez az ég rendelése, ennek így kell lenni. . . .

És Simeon elment, hogy boldogan haljon meg.

Mária meghajtá fejét Simeon jóslata előtt és könnyfutott végig arcán. Mikor pedig látta, hogy a lepergő könny Jézus pólyájára hullott, megnyugodott, mert azért a pólyáért a halált is kész elviselni. . .

Alig lépett azonban Józseffel odább, új öröm szállta meg. Boldogan látta feléjük közeledni a prófétanőt, Annát, aki 80 évnek terhét hordta vállain.

És az őszhajú roskatag lélek sírt és ujjongott örömeiben, mert a Lélek sugallatára megérezte Jézust. . . Térdre omlott előtte, mondván: áldva légy Ábrahám, Izsák és Jákob Istene, hogy látták szemeim, akit ígértél Izrael megváltására. És simogatta a pólyát és elmerült a kised nézésében.

Mikor pedig fölveté tekintetét és meglátta régi ösmerősét, Máriát. . . hosszan és kérdően nézett könnyes szemeibe. És kérde: a gyermek a tied? . . .

Mária pedig nem tudott szólni, csak könnyezett. . . és József szólt helyette boldogan: Igen, a gyermek övé.. .

Most kérde Anna Józseftől: és te? . . .

Monda neki József . . . engem az Úr rendelt melléjük . . .

Anna gyöngéden csókolta meg Máriát, megsimogatván angyali arcát: Gyermekem, az ég legyen veled. Te méltó voltál arra, amire az Úr kiszemelt. . . Ha boldog vagy, oszd meg azt a gyermekkel... ha fájdalmad vagyon, Ő fog téged megvigasztalni. Hisz Ő mindnyájunk vigasztalására küldetett ... És megcsókolván őt és a gyermeket, monda Józsefnek: Jehova békéje legyen veletek!

Mária és Jézus ezután elmentek ama helyre a templomban, hol az áldozó pap szók vala állni.

Fogadván pedig ez őket, elmondá a gyermek felett a szertartás imáit és átvette a felajánlott két gerlét. . . Továbbat pedig elvette a törvény szerint egyiptomi szabadulásuk emlékeért a gyermeket és kis vártatva

visszaadá az érte járó Őt ezüst siklusnyi pénz váltságdíjáért.

A felajánlás szertartásakor pedig József és Mária mély áhítattal ajánlák fel a világ Megváltóját a hatalmas Istennek, aki nagy szeretetébe fogadta a bűnös földet, hogy az Ő egyszülött fiát adá érte . . .

A HÁROM KIRÁLYOK.

Gáspár, Boldizsár és Menyhért. — Kincseket raknak az óriás fehér tevékre. — A Lélek feltűzi a csillagot az égre. — Őrséget állítottak a vadállatokért. — Az oroszlánok. — A csillag Jeruzsálem kapujánál eltűnt. — Kérdezősködnek az izraeliták ma született királya után.

Útra készülődtek ama időben a három királyok. Névszerint: Gáspár, Boldizsár és Menyhért.

Összegyűjték ezért szolgálkat és kiválogatták az útra közülük azokat, akik velük ménének.

Mikor mindezek megtörténtek, kincseket raktak össze az útra.

A három királyok azelőtt nem ismerték, nem látták egymást soha. Mégis egyazon gondolat vezette őket.

Készítettek pedig: egyike ajándékul aranyat, mondván, hogy a föld Urának arany kell, mert Ő király legyen.

A második illatozó tömjént vett magához, hogy annak füstje szálljon fel az ő trónusához, mint az utána vágyakozó lelkek imája.

A harmadik a bűnben élő emberiség Megváltójának mirhát tett vala el.

Mikor mindezek készen voltak, vártak valamit, ami nekik csodálatosan megígértetett, várták a jelt, hogy induljanak.

A három királyokkal mindegyikkel bizonyos érzés sejteté, hogy nem egyedül indulnak. Mert a Lélek, aki őket igazítá, szólt hozzájuk, mondván: Legyetek készen, keressétek a csillagos eget. És mikor meglátjátok ama feltűnő csillagot, amelyről szóltanak, hogy jönni fog, hogy hirdesse a Megváltó Isten születését,

induljatok vele és bízzátok magatokat énreám, aki most szólok hozzátok. Én majd vezetlek titeket . . .

És ebből bizonyosra vették, bogy más is készülődik, mert a Lélek monda: vezetlek benneteket.

A bárom királyok addig, míg a jel bekövetkezik, jártak hazájukban a nép között.

Egyik Indiában, a másik Arábiában és a harmadik Egyiptomban.

Tanították a népet az eljövendő Messiásra, a hittel való életre és a bűntől való őrizkedésre. Beszéltek a szeretetről, mert ez volt legkevesebb a nép között. Gyűlölték egymást és vétenek cselet, törtek egymás ellen úgy, mint most, hogy ártsanak egymásnak.

A három királyoknak ezért nehéz volt a munkája, mert könnyebb az embernek a rosszban élni, mint engedni abból.

Voltak azonban közöttük jobbak is, akik örömmel hallgatták a királyokat és az ő tanításukat.

E közben pedig álmukban elméne hozzájuk a Lélek és ugyanakkor feltűz az égre ama megígért csillagot.

Felkelvén hát ők egyazon órában és tevéikre szálltak, hogy elinduljanak az útra.

Elindultak hát a fény nyomdokában. Mindenike más és más irányból.

És az indulás órájában önkéntelenül kérdé mind-egyike magától: hogyan leszen ez?... A pusztá széles és nagy. Az ég mérhetetlen. Egymást nem ösmerjük . . . Ki vezet bennünket, hogy egymást megtaláljuk? . . .

És a nagy fehér tevék pedig mentek a pusztaságon, amerre Ábrahám járt, amikor ama Kaldeából kivándorolt.

A csillag hűségesen járt előttük, biztatván őket hitükben.

Egy este, mikor Boldizsár, az egyiptomi, tábort üt embereivel és sátrakat feszít, futvást jelenté egy a népe közül, hogy a tevék nyugtalanok. Valami idegen, talán vad jár a közelben.

Őrséget állítanak hát, hogy kémleljék a sötétet.

Később az állatok viselkedéséből megérezték, hogy tevék szagát hozza a szél.

Boldizsár várakozással jártatta körül tekintetét, kémlelvén a csillag fényénél a tájat.

Lehetett pedig már ekkor hallani a tevék prüsszőgését, amint azok is megéreztek őket és erős ügetéssel iparkodtak feléjük.

Megérkezvén pedig, valának ők ketten, Gáspár, az arab és Menyhért, az indus. Ők az úton, a reggeli napnál találkoztak egymással.

Leszállván tevéikről, üdvözlék egymást és megismerkedének. Azután hármuk számára való megfelelőbb sátrat üttettek és letelepedtek ők is és a kíséret is, ellátván magukat minden szükségessel. A csillag pedig odaszórta fényét a sátrakra.

Megeredt aztán a beszéd közöttük. Elmondá mind-egyik, hogy szállt rá a Lélek és hogy engedelmeskedett mindegyik egy földöntúli hatalomnak.

Hogy pedig a Lélek a csillagot jelölte útmutatóul számukra, aztán az a csodálatos figyelmeztetés is, amelyre a csillag intésére elindultak, nemkülönbön ahogy ők találkoztak a csillag vezetése szerint a pusztában, — ez mind azt látszik magyarázni, hogy valaki onnan felülről igazgatja a világban nemcsak az ő útjokat, hanem az emberek életét.

Beszéltek a három királyok a prófétákról is, akiknek jövődöléseit esmérték.

Azonban mindezekkel a jóra serkentő biztatásokkal szemben, látták ők a bűnökbe merült, bálványimádó pogányvilág sülyedését is. És Istenben való bizakodással várták a szabadítót is, akit az Úr már Ádámnak és Évának is megígért, hogy megmentse ezt a bűnös világot.

Monda pedig Gáspár, lássátok, ez a mai idő már az az idő ... a Szabadító eljövételének ideje. Mert meg van írva, hogy azon időben egy csodálatos csillag fog Jákob felett ragyogni.

És monda Menyhért is, ránézvén a csillagra: Itt

van, ez az, amely megjövendöltetett és amely most bennünket vezet... És önkéntelenül mindhárman kitekintettek a sátorból és a csillag biztatóan ragyogott felettük.

Most odakint hirtelen nagy kiáltozás és lótás-futás támadt.

A jelentkező őr, aki tapasztalt ember volt és jártos ilyen dolgokban, monda: bizonyosan oroszlán tanyáz erre és rést keres, hogy betörjön.

A felügyelő az állatokat összeterelteté, nehogy meglepetés érje a táborát.

A három királyok és a többi ezek után lepihentek, hogy erőt gyűjtsenek az útra.

Es csend lett a kis táborban, csak az őrök voltak ébren.

Másnapon már korán reggel ott állt a csillag a magasságban.

A háromkirályok hálákat adtak az Úrnak, elköltötték a reggeli falatot és felültek tevéikre, hogy iparkodhassanak. Úgy számították ugyanis, hogy mielőtt lehajlik a nap, elérik céljukat.

A hatalmas dromedárok kitágult orrlyukakkal ügettek a pusztaságban. Gazdagon aranyozott hálók és díszek boríták őket. És a sátor, amely a hátukra volt szerelve, megvédte őket a nap heve ellen. Az ernyő alól pedig kényelmesen szemlélhették a messzi tájat.

Gyorsjárású tevéik pedig szaporán járták a messzít. Mindegyik hatalmas és fehér volt, abból a fajtából, amely nem ismer fáradtságot.

Egész utazásuk alatt csak az étkezés idejére esett egy kis pihenőjük és ez is csak rövid megszakítása volt az útnak.

Gyors haladásuknak meg is volt a kedvező eredménye. A nap még csak delelőjén állt, de már látszóttak a hegyek, halmok s a puszták porát szaporán verő tevék előrenyújtott nyakkal, ahogy ügettek, már megérezék a várost.

A halmokról már látszó Jeruzsálemhez közel talál-

koztak egy őrjáratl. Ezek oroszlánok ellen mentek ki, mert igen elszaporodtak ezen a vidéken és nagykárokat okoztak.

Beszédbe eredtek a három királyok a parancsnokló tiszttel, tudakolták tőle, hogy merre keressék a zsidók most született királyát?

A tiszt Heródesnek jó embere volt.

Monda pedig ez, gondolkozván, hogy ez nem lehet, mert Heródes él, a zsidóknak pedig ő a királya.

Mikor pedig ezek bizonyítgaták, hogy ők látták az új király csillagát, monda nekik a tiszt, hogy majd jelenti őket Heródesnél . . . ő bizonyára tudni fog erről, szóljanak övele.

Többet pedig erről nem beszéltek és elváltak egymástól.

A csillag, amely kísérte eddig őket, Jeruzsálem kapujánál eltűnt szemük elől. Sejtették pedig ebből, hogy megérkeztek. És hogy már itt megtalálják a megígért Megváltót, aki küldetett az emberi nemnek.

Mikor leszálltak hatalmas tevéikről, nagy népcsoport vette őket körül.

A három királyok amikor meglátták a kapuk őreit, megkérdezek ezeket is ama király születése felől.

Azok azonban csak egymásra néztek és minden szó nélkül elfordultak és járták az ő szolgálati útjukat tovább a kapuk előtt.

Ugyanúgy álmétkodtak a kérdés felett a körülálló zsidók is. Pedig hogy ezek beszédbe elegyedtek velük ama jóslatokról, — bár tudtak a profétálásokról, — de senki sem tudott ama új királyról, ki most a zsidóknak született volna.

HERÓDES.

Az oroszlánokra ment tiszt jelentést adott le a három királyokról. — Heródesnek rossz álma volt. — Heródes a zsidókat magához rendeli. — Szólitá pedig a törzsfőket is palotájába. — Ha megtaláljátok, tudásátok, hogy én is elmenvén, imádjam őt. — Igenis, kérem, tudom hol van a zsidók királya. — Megtalálják Jézust.

Ama tiszt, aki a határban járt, jelentést tett főparancsnokának a törzsfőktől. Elmondta ott mindazokat, amelyekről hallett kérdezősködni.

Ügy gondolom, tette hozzá jelentéséhez, hogy ezek rosszban járnak . . .

Mit keresnek ők egy zsidókirályt? Nem tartoznak azok is Heródes alá? . . .

A főparancsnok osztá ezt a beszédet és sietett a palotába, ahova ő járatos volt, mint bizalmasa a császárnak, és kereté magát a császár elé.

Heródes pedig éppen az éjjel rossz álmot látott. És felizgatá őt mód felett a jelentés. Rossz lelkiismerete nem hagyott neki békét. . . álma is eszébe jutott... és megiegegett a gondolattól, hogy nincs biztonságban.

Tájékoztatá hát magát a tiszt által, aki bizonyos megváltónak mondta az új királyt, akit valami próféta megjövendöltek.

A próféta szóra a zsidók jutottak Heródes eszébe . . .

Parancsot adott hát, hogy a zsidók legfőbbjeit hívják azonnal palotájába . . .

Addig is türelmetlenül járt termeiben a süppedő szőnyegeken, hogy féltek még bizalmasai is eleibe kerülni. Minden perc kétségbeesettebbé tette, csak úgy lihegett a bizonytalan érzésektől.

Jöttek pedig a zsidók aggódva, mert nem tudták okát a parancsnak.

Megérkezvén a tisztos vének és összegyűlve álltak egy teremben.

Mikor ezt jelenték Heródesnek, rendelé a módfelett gyűlölt zsidókat magához.

Mikor átmentek ezek, reszketve álltak meg derékbatörve előtte és üdvözlék Heródest nagy alázattal. . .

Heródes parancsolóan és megvetéssel kérdé, hogy kiérett belőle a zsidók gyűlölete:

Mit tudtok ama Messiásról, akit a ti Istenetek küld izraelnek? ... De röviden beszélj!

Voltak pedig, akik ott összesereglettek zsidók, a Szanhedrin, továbbá a vének, bölcsök, tanítók és mindenféle felekezet... És összesúgtak erre egymás-közt. . .

És egy, aki bölcseségben a feje volt ezeknek, szólni kezdett:

Oh, hatalmas király . . . Jehova békessége legyen veled.

Amit kérdezesz, oh, nagy király, bent van a prófé-tákban.

Már az Úr Ábrahám, Izsák és Jákobnak szólott a Messiásról ... És felőle Dávid is jövendőlt.

Mikeás próféta pedig megjövendölte, hogy a Mes-siás Betlehemben fog születni és egy fényes csillag támad azon időben.

Ez az, hatalmas urunk, amit az írásainkból tudunk, és íme, neked alázattal elmondunk.

És a tisztos vén elhallgatott.

Heródes összeráncolt homlokkal állt fel bárso-nyos székéből . . . jelezvén ezzel is, hogy vége a foga-dásnak.

Azután szúróan nézett körül, nem tudván elpalás-olni megdöbbenését.

És gonosz lelkében már megfogamzott a terv, olyan terv, amilyent csak az ördög súghatott neki.

Még csak a forma kedvéért szólott néhány szót a Szanhedrinnek és elbocsájtá a gyűlölt zsidókat.

És azok nagy hajlongások közt eltávoztak a palotá-

ból, bizonyosan nagyobb örömmel, mint ahogy odamentek.

Parancsolá pedig ugyanekkor egy tisztjének, bogy a bárom királyokat kéri, tiszteljék meg őt személyükkel.

Bár akkor már közeledett a napnyugta, de Heródes félretett minden udvariasságot. . . csak bosszúja élt a lelkében.

A tiszt pedig, akit küldött Heródes, elment és előadta Ura kérését a törzsfőeknek.

Ezek pedig meggondolván a megbívást, kezdtek készülődni az elmenésre. És forgatták egyben elméjükben, bogy mit jelentsen ez?

Rábízták azonban magukat most is a Lélekre, aki eddig is velük volt mindenben és igazgatta cselekedeteiket.

Mikor a bárom királyok a palotába érkeztek, Heródes azonnal kérette őket személye elé.

Az idegenek között Boldizsár volt a legöregebb.

Hosszú, fehér szakáll borította mellét és méltóság-teljes volt egész megjelenése.

Mikor Heródes előtt álltak, meghajták magukat, ki-ki a maga szokása szerint.

Előlépett pedig erre Boldizsár, mondván: Szerencsések vagyunk, nagy király, hogy parancsodra lehetünk.

Heródes leereszkedően fogadta őket. Kikérdezte otthonukról és azon cél felől, mely erre hozta őket.

Mondák pedig ezek a megszólítás rendje szerint, ahogy őket Heródes kérdezte.

Elmondák pedig, hogy útjukban az őket vezető Léleknek engedelmeskedtek.

A Lélek pedig tudata velük, hogy az Úr a világ romlottságáért és mindenfajta bűneiért Megváltót ad a földnek, ki királya lészen Izraelnek.

Biztatta is őket, hogy csak menjenek, keressék Őt és meg is találják.

Hogy megtalálhassák, csillagot tűz az égre, amely őket vezetni fogja . . .

A három király

És ti hiszitek, kérde a nagy király, hogy megtaláljátok őt?

Monda pedig Menyhért: Igenis, te hatalmas király, mi hisszük, hogy megtaláljuk. Mert a Lélek, aki hívott bennünket, az egész úton velünk volt.

Gáspár is erősíté: Meghajlunk előtted, nagy király, amikor mondjuk, hogy a csillag mindig velünk volt.

Gondold meg: különböző helyről és irányból jöttünk és a mérhetetlen pusztában ő hozott bennünket össze. És ő nyugtatott meg bennünket, ha kételkedés szállta meg lelkünket.

És most csend következett. . .

Heródes mélyen elgondolkozott a mondottak felett és arcára halálos komolyság szállt. Végre megszólalt:

Csodálatos amiket beszéltek. Én is kíváncsian várom a dolgokat. . . Kérnék azonban tőletek valamit.

Mondák pedig mindhárman: Parancs léssen nekünk az, amit rendelsz, nagy király. . . .

Heródes helyeslően bólintott. . . . menjetek, keressétek őt. És ha megtaláltátok, jelentsétek, hogy elmenyén, én is imádjám őt. . . .

És álnok arcot mutatott és dörzsölé gyilkosságtól véres kezét.

Monda pedig még . . . . Hallottam tevéitekről! És dicsérek, akik látták, hogy ilyen állatok még nem jártak erre.

Megemlékezem pedig róluk eme takarókkal. Fogadjatok el Heródestől.

A takarók pedig csupa művészet és királyi pompa voltak.

Ezek után pedig elbocsájtá a törzsfőket mosolygással és kegyelemben.

És ugyanazon tiszt, aki idekísérte őket, szolgálkkal viteté az ajándékokat és elment velük vissza és nagy udvarlással vált el tőlük.

A nap utolsó sugarát akkor önté el a hegyek felett. És lassan ereszkedett le az este. Ugyan még világos

volt, de a csillag, amely eddig nem volt látható, újra felragyogott az égen.

Mikor hazaértek a törzsfők, helyet foglaltak a sátorban . . . Boldizsár megsimogatván leomló ősz szakállát, megtörte a csendet.

Testvérek, ne gondolkozzunk most afölött ami történt.

Én éreztem a Lelket, hogy most szólott hozzám.

Úgy-e tudjátok, egy darabig nem láttuk a csillagot.

És most itt áll újra fölöttünk, fényesebben, mint eddig . . .

Hogy pedig éreztem a Lelket, úgy szólt hozzám, hogy ösztökélt az útra. Azt mondván, hogy ne álljunk neki ellent. . .

És erre szó nélkül nyergeltettek és ott hagyták a pihenőhelyet. . .

A csillag pedig vezette őket érthetően.

Mikor egy darabon eljutottak már a kíváncsiak szeme elől, az úton, amelyen jártak, találkoztak egy emberrel, aki áhítatos lélekkel állt ott és nézte őket.

Szóltak hát neki a három királyok, hogy nem tudna-e segítségükre lenni abban, ha tudja, hogy merre keressek a zsidók most született királyát?

A megszólított pedig nagy örvendezve monda . . . igenis . . . kérem! . . .

És erre közrefogák és örvendeztek igen nagyon az ő lelkükben.

Amaz ember pedig kérdezősködésükre megszólalt és kiöncfé lelkét, túlaradó boldogsággal.

Megeredt a beszéde és mint a megnyitott zsilip, megállás nélkül öntötte a beszédet. Nem tudta, hogy hol álljon meg, hogy hol fogjon hozzá.

Szólt hát és kezdte legelőbb Zakariásról, Gábriel angyalról, az ősz pátriárka némaságáról és az ő gyermekéről, akit küldött vala neki az ég, csodálatos dolgok között.

Azután pedig elmondta, hogy itt lent járt az ég a földön. Ember nem látta világ volt itt, mikor a

Messiást, akit Jézusnak hívnak, elküldé az Úr a bűnös földre.

Jeruzsálemben akkor népet számláltak és a rengeteg nép mind csodálta a történeteket.

És a három királyok álmélkodva hallgattak mindent és nem győzték a kérdést hozzája és ostromolták volna őt a végletekig, ha a csillag feltűnően meg nem áll felettük ... és ők is megálltak a csillaggal.

Elvezették ekkor a tevéket ott túlhan a rétre, ők pedig visszatértek az ajándékokkal ama helyre, hová a csillag szórta oly feltűnően a fényét.

És beléptek a házba. Szorongott pedig az ő szívük minden jóérezéstől. . . Elhagyta őket minden gondolat, száraz lett a lelkük. És megálltak, féltek tovább menni a házban, mert a nagy meghatottságtól rogyott a lábuk.

Segíteni akart ekkor nekik emberi gyarlóságukban a kísérő, mondván: Tessék csak belépni. . . igenis kérem.

Nagy félénkséggel bekopogtak hát az ajtón ... és beléptek ... és megtalálták, akit kerestek.

A kis szoba éppen olyan volt, mint minden más: asztal, székek, nyoszolya állt benne.

Volt pedig ott egy kis gyermek az anyja ölében . . . éppenúgy, mint más. És állt mellettük József, mint ahogy áll az erdőben a csemeték felett a tölgy.

És a gyermek az anyja ölében figyelmes lett a belépőkre ... és most néztek egymásra ... És az ablakon bevilágított rájuk a csillag csodás világossággal. . .

És amint a három királyok néztek szóttanul, elmerülve a gyermek látásába, egyszerre fényözönben sugárzott a gyermek és eltölté világával a szobát. . .

Leborultak vala térdre a három királyok és meghatva imádták őt. . .

Megvilágítá pedig ez a fény az ő lelküket is. És megérvék, hogy amikor ez a gyermek olyan az anyja ölében, mint más, hogy ugyanakkor az a gyermek azzal a sugárzó dicsfényvel, mely körülveszi *Őt* — mégis más.

Meggyújták pedig ama aranyedényben, amelyet magukkal hoztak, a tömjént és felszálló édes illata mellett imádták a kis Jézust és az égben az Atyát.

Helyezek pedig lába elé: az aranyat, a mirhát, amit hoztak magukkal szívük szerint.

József pedig megkínálta őket hellyel és ad vala eléjük, megtisztelvén őket: sót, meg kenyeret. . .

És örvendenek együtt még soká, bár úgy tetszett, szárnyakon repült az idő felettük.

A gyermek pedig játszadozott anyja ujjacskáival, mint más gyermek, és mosolygott szelíden őreá, meg a három királyokra.

Ama kísérő pedig sírt ott a háttérben a boldogságtól.

A három királyok pedig térdelvén, ajkukhoz emeltek Jézus puha, gömbölyű kacsóit és könnyeket hullatván, érintek azt.

Elbúcsúzván pedig, mennyei érzéseket vittek az ő szívükben magukkal mindazok számára, akik megérték ezeket és akik már akkor hivatva voltak arra, hogy megértsék.

A MENEKÜLÉS.

Súgta vala nekik valami hang, hogy ne menjenek vissza Heródeshez. — Józsefet is értesítette az angyal, hogy fussanak Egyiptomba. — Aprószentek. — A számár a saját felelősségére dolgozott. — Az oroszánok előtt. — Heródes a zsidókat gyilkoltatja.

A három törzsfő elindult szállásuk felé. Nem tudtak szólni az úton egy szót sem egymáshoz, mert tele volt a lelkük boldogsággal.

A csillag, amely eddig mellettük volt, eltűnt az égről és csak a többi, a megszokott ragyogott fent.

Amint a csillag hiánya feltűnt nekik, szomorúan tekintettek az ég boltjára.

Megnyugodtak azonban, mert a csillag, melyet az Úr küldött nekik az égre, már teljesítette feladatát. Elvezette őket Ahhoz, akit kerestek.

Mikor megérkeztek szállásukhoz, a sátorban leültek, ki-ki a maga helyére. Nem szólt pedig itt sem, egyik sem. És gondolatokba merülve hajták tenyerükbe a fejüket. Azonközben feltálaták az étkeket, de nem nyúlt hozzá egyik sem . . . Tele volt a lelkük az Üdvözítővel. Nem akartak földi dolgokkal foglalkozni akkor, amikor minden gondolatuk az eget kereste. Elvonták tehát maguktól a falatot, hogy csak a lelküknek éljenek.

A sok izgalmak és az elmélkedéstől álom szállt a szemükre és csendesség lett körülöttük.

Úgy szürkület táján Boldizsár hirtelen felült fektéből és szólítá Gáspárt és Menyhértet is . . .

Boldizsár a Lélektől üzenetet kapott. . .

Sőt Menyhértek is hallották, amint félálomban szunyadtak, hallák elméjükben, amint egy hang

szólt hozzájuk: Ne menjetek vissza Heródeshez ... Tér-
jetez hazátokba és más utakon vegyétek távozástok!...

A három törzsfő meg volt már szokva ahhoz, hogy a Léleknek engedelmeskedjenek. És nem is kérdezték egymástól, hogy mit tegyenek.

Heródes az ő lelkükben is csalfának tűnt fel.

Felkeltették tehát a tábort és szedelőzködtek az útra azonnal.

Hálát adának pedig még az út előtt Istennek, és hosszan és boldogságtól áradó szívvel néztek ama hely felé, hol a föld Üdvözítőjét látták.

Azután békességet kívántak az embereknek és még csillagosban porzott az út mögöttük.

Íme, hát Heródes gonosz szándékának ellentmondott az ég. A három királyok eltávoztak.

Ugyanakkor, talán ugyanabban az órában Józsefnek is volt álma.

Az Úr akaratából megjelent előtte az angyal és monda: Vedd a gyermeket, mert Heródes keresteti, hogy megölje. Fussatok Egyiptomba és maradjatok ott, míg hívlak benneteket.

És József, az angyali látomással a lelkében, még ugyanazon órában, egy percet sem késlekedett — készült az útra.

Kiköté tehát a szamarat az ólból és felülteté rá Máriát a gyermekkel. Ő pedig megtölté tarisznyáját a szükségesekkel és békességet kívánván a háznak és Betlehemnek megindult az angyal monda útnak.

A szamár pedig, mint aki mindent rendjén talált, vígan poroszkált az úton.

A reggel hűvös volt. Betlehem még aludt és még mindig csillagtábor fedte az eget. A kakasok vígan felelgettek egymásnak.

Mária gyöngéden ölelte magához a kis Jézust és szívszorongva adott hálát mindenért az égnek, ami vele atyái földjén történt.

Az út, amelyen haladtak, ösvénnyel volt beszegve és vízmosásokon vezetett ki Betlehemből.

József minden terv nélkül járt az úton. És ezért rábízta magát teljesen a Lélekre, aki vezette őt az Úr bízásából.

Az öszvér is, mintha valami belső érzés ösztökélte volna, szaporán járta a hegyi utat, amely, mint valami rejtekút, sziklák között vezette őket.

A kapaszkodó azonban csak nem akart elmaradni. Pedig mire a nap bearanyozta a tájat, hosszú idő telt el és sok utat tettek már meg.

Amerre jártak, az út messze vezette őket a községektől, de egyszersmind a legrövidebb út is volt a pusztaság felé. És ezt az Úr bölcsen is rendezte így. Mert ugyanezen időben, a napnak mintegy tizedik órája felé, nagy sietség volt Heródes palotájában.

A nagy király az éjét ébren tölte, nem tudott aludni.

A Szanhedrin és a három törzsfő egyazon beszéde felizgatta őt és nem tudott békét találni abban való félelmében, hogy új király volt feltűnően.

Előparancsolá tehát tisztjeit és legfőbb embereit, hogy mit tevő legyen?

Es tanácskozána az egész idő alatt.

Mikor pedig a reggel ideért és jelenték neki, hogy a három törzsfő nincs Betlehemben, környékén sem látták őket azok, kiket figyelésükre küldtek ki, Heródes toporzékolt gerjedelmében, és sürgeté a tanácsban a terveket.

Terv is, tanács is akadt elég. Azonban egy sem volt olyan, amely megnyerte volna tetszését. Heródes rettenetes dühében borzalmasan és kegyetlenül vérben akart gázolni.

Fenyegetően villogó szemekkel nézett hát körül, mintha keresne valamit.

És egyszerre csak hatalmasat ütött öklével az előtte levő asztalra és szinte hörögve tört ki melléből a kiabálás . . . megvan!

És a keletkezett csendben pokoli mosoly futotta be arcát.

Odahívá tehát legvadabb gall és trák tisztjeit, akik

legmegbízhatóbb katonái voltak. És parancsolá nekik a következőket: Elmentek Betlehembe és környékére és minden kétéven aluli gyermeket kardélre hánytok ... És ne maradjon ki egy sem . . . fejetekkel számoltok. Érttetétek?

Szörnyű csend támadt erre az ördögi káromlásra és reszkettek mind, akikből nem halt még ki teljesen az emberi érzés . . .

És Heródes sarkon fordult, bement hálójába és megelégedve hajtá fejét párnájára.

A palotában pedig csönd lett. Lábujjhegyen járt mindenki... Az utolérhetetlen nagy király nyugovóra tért.

A vérszomjas vad harcosok a szigorú paraccsal és kegyelmet nem ismerő tisztek alatt, csoportokban indultak Betlehembe és környékére . . .

És oh egek, az ártatlan lelkek százai estek áldozatul a gonosz léleknek.

Anyák együtt haltak meg gyermekeikkel, apák véreztek azok védelmében ... De nem volt irgalom Heródes embereiben . . .

Az anyja emlőin szunyókáló kised, a templom csarnokába menekült gyermek — nem állítá meg a vadállati kegyetlenséghez szokott katonákat.

Könny és vér áztatta a templom lépcsőit, az ott-hon szentélyét, az anyák keblét, ahonnan könyörtelesenül tépték le a kétségbeesetten védelmezett liliumokat.

Az égből pedig sok angyal szállt alá és szedte össze az ártatlan gyermeklelkeket, hogy letegyék az Úr zsámolyához, legelső áldozatul azért, akit küldött vala a bűnök bocsánatára, válogatás nélkül mindeneknek.

A katonák elárasták az egész vidéket. Nem volt ház, kunyhó, mely lépésüket ne látta volna.

Megzörgettek minden bokrot, hogy az előlük bujdosolókat onnan kiűzzék.

És ahogy — amint a rossz mindig gyorsabb lábon jár — elérték a gonoszok a szent családot is . . .

József rettegve nézett mind sűrűbben visszafelé és

kétségbeesve állapította meg, hogy a távolság köztük mindinkább fogy.

Ezért aggódó lélekkel fordult az Úrhoz. A szelíd Mária pedig nyugtatta Őt: József bízzál az Úrban, aki bennünket vezet . . .

Megálltak pedig egy bokor mellett és Mária leszállt a számárról és a bokor lombja eltakarta őket.

És íme beérték már az üldözők ... Es egy azok közül kivált a tömegből és mint a bőszenyű, amely zsákmányt érez, törtetett rájuk.

Azonban a szörnyű veszélyben egy angyal szállt közéjük és elvette a harcos látását és mintha káprázat érte volna, oly tétován nézett ott körül.

Mikor pedig ezért való dühében tapogatózva ment arra és mégis közel ért a szent családhoz, felemelé az állat ama részét és akkorát rúgott a vad harcos bordájába, hogy megtántorodott és egész életén át viselte a szamár patájának gyöngéd nyomát.

Mikor pedig erre a barátságos érintkezésre nagy dühel, de nagyobb fájdalommal nézett a nem látott, de sejtett rúgás iránya felé és hiába meresztette szemét, mert nem látott semmit, meglepte őt egy titkos, zavaros gondolat és hátborzongva elsietett ama helyről esze nélkül. És nem mert szólni a dologról senkinek és féltősen tekintgetett gyakran vissza és hallgatott nagy bölcsen mindvégig, és hideg borzongással gondolt ama titokzatos érintkezésre.!

A tiszték pedig megbeszélést tartottak és elhatározták, hogy tovább már nem mennek és eme helyről visszafordultak.

Hogy pedig most már elmúlt a veszedelem, József hálát adott az Úrnak és megnyugodva indult a szent család útnak.

Igaz, hogy megbékéltek és talán nem is félték már, de azért Mária mégis aggodalommal szorította magához a kis Jézust. Pedig tudta, hogy az ég vezeti őket...

És a derék szamár is kedvükben járt, mert amíg

Apró szentet.

elérték Káma városát, ahol éjjelre megpihentek, — hosszú utat futott be.

A nagy izgalmaktól meg a fáradságtól kimerülve, tért a szent család nyugovóra. Mindennek dacára Mária már a kakassal ébredt. És korán reggel, még hűvössel, elindultak tovább, hogy megelőzzék a nap hevét.

Az út, amelyen haladtak, őseik emlékéiről beszélt. Minden városhoz fűződött őseikről valami történet.

Az útnak ama része, amely Hebron halmaihoz vezetett, kedves örömet váltott ki Máriából. Betlehem-i útja előtt járt erre, mikor unokanővérehez, Erzsébethez, Zakariás feleségéhez ment, aki csodálatosan lón várandós.

Azóta pedig, amint az «igenis kérem» Jeruzsálemben a három királyoknak mondta — mégis született a gyermek, akit az Úr rendelt Jézus előhírnökéül, hogy hirdesse: hogy elkövetkezett az Ő országa.

E kedves emlékre vágy szállta meg Máriát, hogy elmenjen Erzsébethez. Nem mert azonban arra az útra térni, mert félt a kalandozó katonáktól.

Mégis ennek a kedves emlékezésnek hatásán pihenőt tartottak ezen a részen az olajfa árnyékában. A szamarat is szabadon bocsájtották a magas fűben, ahol boldogan hempergett meg és falt a kívánatos fűből.

Mária ölébe vette a kis Jézust és kibontván pólyájából, Józseffel együtt gyönyörködtek Őbenne.

A kisdéd tapsikált kis kacsóival és mosolygott a kék ég felé és édes gyermeki hangokat mondogatott. Bizonyosan az égiekkel beszélgetett.

És amíg a boldog szülők örvendeztek az isteni gyermekkel és elmerültek a táj szépségében, nagy robajjal futott hozzájuk a szamár és remegett egész testében.

József rosszat sejtván, talpra ugrott, szeméit beárnyékolta és nyugtalanul tekintett körül. De a kép láttán félelmében reszketett és gyökeret vertek lábai. Alig egy hajításnyira tőlük, a bozótos, sziklás helyen két oroszlán állt. És szörnyű morgással csattogtatták fényes fogaikat és ostorozták izmos farkukkal ziháló

Oroszlánok.

mellüket. Hatalmas testük majd ugrásra lapult, majd ismét hunyászkodás lepte meg erejüket és keringtek tétován a sziklás bokrok között.

József a rémülettől megdermedve, nem tudta, mihez fogjon.

A kis Jézus pedig még mindig mosolyogva pihentéi tekintetét a kéklő magasságban

Mária pedig ártatlan terhével az égre bízta magát, bár az arcán is megfagyott a mosoly.

A két fejedelmi állat pedig, mint mikor villámok cikáznak és fényük lángba borítja a világot és egetrázó dörgés reszketteti meg a levegőt, — félelmükben megbénulva, tétován álltak és . . . nem készültek támadásra.

Mindkét állat meghunyászkodva, sompolygó járással tért vissza a távolabbi sziklák bozótjába.

Valami ismeretlen sejtelem, valami öntudatlan erő kapta meg és szelídítette meg valójukat.

Több volt ezekben a királyi vadakban a félelem és megérzés, talán valami sugallatszerű sejtelem a nem földi iránt, mint a véreskezű, sötétlelkű Heródesben . . . aki pedig tudta, hogy mindez nem földi eredetű!

Átesvén pedig Józsefek a félelem reszketésén, útnak indultak.

Sok fáradság és megpróbáltatás után végre eljutott a szent család Heliopóliszba.

A Lélek figyelmeztetésére itt megálltak. Letelepdedtek hát és itt várták be az Úr hívását.

A szent család ezen a helyen ismeretlen volt az emberek előtt és így békében élhettek.

József a maga mesterségével kereste számukra a mindennapi kenyeret és minden szorgalma mellett is igen szerényen élhettek csak.

Sokat, igen sokat gondoltak az ő kedves otthonukra és sokszor szállta meg őket a vágyakozás a haza, az édes otthon után.

De megadták magukat és belenyugodtak Isten rendelésébe.

Az édes Jézus napról-napra erősbödött, Mária nagy öröme egy-két lépést József és édesanyja támogatásával már maga is megtett. Játszadozott a gyaluforgáccsal, amely József munkájából hullott a földre.

Ki-kijárt édesanyjával a kútra s meg-megráncigálta a kendermagos doromboló cica bundácskáját.

Mária a háztartást látta el és varrogatott. József pedig dolgozott napestig.

Hosszú hónapok teltek már el Helliopóliszban a szent család felett. Az Úr nagyon is próbára tette kitartásukat.

Nagysokára végre egyszer megjelent az angyal Józsefnek és monda:

Vedd a gyermeket és térj vissza izraelbe. Meghaltak már azok, kik életére törtek . . .

Es valóban, azok haláláról mások is hoztak már hírt.

Elmondták, hogy mily nagy kínok közt halt meg Heródes. Teste még életében oszlásnak indult s utálat volt még csak közelében is lenni.

Fájdalmában, mint a vadállat, ordított, tört, zúzott, hogy félve álltak körülötte.

És gonosz életéhez hasonlóan, gonosz cselekedettel fejezte be hitvány életét.

Mikor már érezte, hogy napjai meg vannak számolva, megparancsolta, hogy halálára az általa börtönbe vetett zsidók százait, — gyilkolják le.

Így legalább Izrael sírni fog halála napján!

A szent család természetesen leírhatatlan örömmel málházott, hogy visszatérjen hazájába.

Az út egy részét tengeren kellett megtenniök. Erre való készülődései közben adta tudtul az angyal Józsefnek, hogy Názáretbe menjenek.

És ettől az utazástól nevezték el Jézust —Názáretinek.

Minden nagy örömük mellett azonban könnyek között mondtak le arról a kedves számról, amely annyi időn át, állattól nem ismert hűséggel, szolgálta

Máriát. De itt kellett hagyni, mert a hajó nem fogadta fel azt.

Ígérte azonban az új gazda, hogy a számárnak nem lesz bántódása és szeretettel viseli gondját. Amire József is, Mária is megnyugodtak.

A kis Jézus pedig megsimogató apró kezecskéivel.

FEHÉR RÓZSASZIRMOK

ugy hitték, Jézus is Heródes áldozata lett. — Jézus első lépései Názáret földjén. — Názáret, mint egy darabka földreszállott ég. — Jézus a thórát úgy magyarázta, mint előtte senki. — A hulló piros szirmok. — A cinke mint békebíró. — A többi madarak.

Az édes Jézus közel egyéves volt már, amikor Názáretbe érkezett.

Odahaza nagy volt az öröm megérkezésükkel. A népszámlálás óta nem tudtak sem Józsefről, sem Máriáról semmit, és így természetesen a legrosszabbra voltak elkészülve.

Az egész város pedig tudott Jézus születéséről. Hiszen ez már előrelátható volt a betlehemi utazás idején Márián.

Hallottak Heródes gaztettéről is és szomorúak voltak abban a hitükben, hogy a názáreti ács gyermeke is áldozatul esett a gonosz király bosszújának.

Mikor pedig váratlanul megérkeztek, sírtak az ösmerősök a boldog viszontlátás örömétől.

És csodálták mind a kis Jézust, aki mosolyogva nézte őket.

Egész karaván kísérte őket hazáig és kifogyhatatlanok voltak a kérdezősködésben.

Otthon József rokona fogadta és ez nem tudott eltelni a boldogságtól és sietett megnyugtatni Józsefet és Máriát, hogy gondját viselte mindennek a házban.

Akik pedig elkísérték őket hazáig, mondták, hogy más van valami a gyermek arcában, mint közönségesen.

Mária szemei tele voltak könnyekkel, hogy ennyi szeretet várta őt idehaza. Azután letette a kis Jézust a földre — és megtette első lépéseit Názáret földjén.

Máriát a kis hajlékban minden úgy fogadta, mint mikor Betlehembe menet elhagyta azt.

A fecskéfészek az eresz alatt, az olajfák a kertben, a kaputól vezető gyepes utacska, mind-mind a régi volt, tele hívogató szeretettel.

Az édes Jézus nyílt tekintettel figyelt mindent. Az udvart, a kertben az olajfákat, a bokrokat, virágokat.

A madarak odaszálltak hozzá az ágakra és vidám énekükkel üdvözölték. Azután megnyílt az a jót és Mária boldogan emelte Őt karjaiba és sietett be Józseffel együtt a házba. És úgy találták mindketten, hogy a ház teljesebb, lelkesebb most. És érezték, hogy ez nem csupán a hazaérkezés öröme, de az ég közelsége is.

Rendbeszedvén azután magukat, nem győzték a látogatók sokaságát nap-nap után.

Egész Názáret odajárt hozzájuk és sokszor el kellett mondaniok mindazt, ami Betlehemben és azontúl történt velük.

A kis Jézus pedig összejárta kis lábacskaival a házat, az udvart. Érdeklődött minden után.

Mikor el-elfáradt, József ölbevette és leült a kert egyik dombján, ahonnan Názáret lejtőjére, az illatárban úszó völgybe, a halmokra, a hegyek felé volt kilátás.

Názáret pedig kék egével, virágos halmaival, fehér házaival úgy állt ott, mint egy darab földre szállott ég.

A szelíd lejtők, a messziből sötétlő hegyek, a békés, csendes élet, a völgyből idehangzó nyáj kolompja, mind alkalmasok voltak arra, hogy az édes Jézus földi életének keretéül szolgáljanak.

Azonban a napok, minden élénkség mellett is, lassú elmúlással teltek.

A szent család boldog békességben élt otthonában.

Az idők folyása pedig a természet rendje szerint meghozta az évszakokat. És a kis Jézuska boldogan élvezte a telet, a virágot hozó tavaszt.

Voltak barátai is, akikkel a réten, az erdőn együtt

élte át a nyarat, a lombhullást, és élvezte a gyermekkor virágos szépségeit.

Azonban komolyságával, szelídségével túlszárnyalta társait.

Akikkel barátkozott, ragaszkodtak hozzá s gyermekies lelkükkel és a tiszteletnek egy bizonyos emelkedettebb érzésével vették őt körül. Tekintete simogató volt, nyájasságával magához fűzött mindenkit, mosolyával megbékélt barátot, ellenséget.

Mikor pedig korban növekedett, rányomta lelke bélyegét pajtásaira és mindenekre.

Az iskolában Ő volt az első. Társai közül messze kivált. Tudásban tanítóját is túlhaladta.

Názáretben mindenki szerette és boldog volt, ha a kedves lény közelében lehetett.

Legtöbbit foglalkozott vele a rabbi. Csodálta benne azt a végtelenül éles észet, az írások ismeretét s azt a nagy prófétai ihlettséget, amely ilyen gyermekkorban csodaszámba ment. Es nem mert vele vitázni, mert a thórát úgy magyarázta és világosította meg a prófétai helyeket, mint előtte más senki.

Azután féltette is, hogy tán Belzebub van vele? . . . , De szinte megdöbbsent erre a gondolatra, mert amit cselekedett és amint azt cselekedte, az tiszta és szent volt, hogy példája lehetett az angyaloknak.

Otthon pedig a kis Jézust befogta József a munkára.

A napnak bizonyos idejében ott állt nevelőapja műhelyében és fúrta és ácsolta a fát, amint azt nevelőatyja eleibe adta.

Szabad idejét pedig Mária mellett töltötte és készséges volt neki mindenben.

A kedves család sokszor időzött a kertben. Hallgatták ilyenkor a kis Jézust, aki magyarázgatott nekik sok mindent, amit ők nem tudtak.

Volt árnyas kertjükben egy csendes hely, ahol Jézus szeretettel időzött.

Fehér rózsabokor borult oda és olajfák adták oda illatjukat.

A kert többi fái meg bokrai pedig tanyái voltak a madaraknak. És ezek a szárnyasok vigyáztak az édes Jézusra, Hogy szeretet meg békesség legyen a kertben mindenhol körülötte.

Gyűlést is tartottak ebben és tanácskoztak. És megbízták a cinkét, hogy ügyeljen a békességre. Látván pedig civakodókat, azokat a gyűlés megbízásából utasítsa rendre.

A gerle pedig azt a feladatot kapta, hogy az édes Jézus örömeire bújjon meg kacagjon és a fák fölött ügyeljen álmaira.

És úgyis lőn.

A cinke aki jó verekedő hírében állott már akkor is — tehát ha valahol verekedőket lát a kertben, kopintson hegyes csőrével azok kupájára, hogy fussanak onnan, ki merre tud.

Megtartván pedig ezt a szokást ma is, ezért veri szét a verekedőket ott, ahol éri: az erdőben vagy egyebütt.

A gerle pedig ma is búj meg kacag a fákön. És ma is, aki alszik arrafelé, még mélyebb álomba merül.

A pacsirta pedig fúrta az eget, hogy vigye fel a madarak énekét, köszönvén, hogy adatott a földnek Jézus!

Egyszer pedig odatért Mária is a fa alá, hogy Vele legyen és örködjék álma felett. Leült ő is a lomb alá, fonogatván és gyűjtögeté a fonalat orsójára.

Elgondolkozott sokszor a múltakon és eszébe jutott az a templomi jelenés, amikor Simeon monda neki: hogy őreá sok szomorúság vár és tőr sebzi meg az ő lelkét.

És ezen emlékezés után jöttek lelke elé újabb képek: szomorúak, fájdalmasak. És mindezek hatásán nehéz sejtelmek szálltak meg őt. Nyomasztó érzései közben mintha a légen át, nagy távolból, mindig közelebb jövő tüskés koszorú bontakozott l volna ki előtte és szállt egyenesen az ölébe.

Nem tudván pedig ezt megérteni, összeszorult a szíve és sirt keservesen.

Tűskés koszorú.

És hulló könnyein át, amikor odatévedt tekintete a nyugvó Jézusra, újabb kétségek örölték lelkét. . . Jézus feküdt ott, mint a kereszten, — szétterjesztett karokkal és fájdalmas volt az arca.

Amint pedig nézte, nézte Őt fájdalmas szívvel Mária, — egyszerre a fehér rózsabokorról hullott alá sok-sok tündöklő fehér szíromlevél.

Hullott pedig a két tenyerébe, a szíve fölé és oda, ahol megnyitá vala a római az ő oldalát és még a szegkek helyére.

Mária kérdően nézte ezt és könnyein át már mosoly szállta meg őt és feledni látszott előbbi rossz látását, amikor meglepetve látja, hogy a fehér szíromlevelek vérvörösre válnak és mintha vérvörösre festené valaki körülötte a földet is.

Rossz sejtelmektől gyötörve, rémülten ébreszté most Jézust és szólt hozzá: én édes életem, nincs fájdalmad? . . .

Jézus pedig szólt hozzá: hagyd, anyám, beteljesedn azt, ami jelentetett az én számomra.

A KÉT GERLICE.

Jézus barátaival a réten. — A hímes szárnyú lepkék. — Csokrot köt Máriának, az ő anyjának. — A rabbi és családja. — Életet ad a gerlicéknek.

Szülői engedelmével el-eljártak Jézushoz barátai. És Ő is ellátogatott azokhoz, akikhez Mária, az Ő édesanyja megengedte.

Ma is éppen hivatalos volt az ő barátaihoz, a rabbi fiaihoz, akik el is jöttek már Jézusért. Beszélgettek hát még otthon egy darabig és azután elindultak.

Búcsúzásul pedig a kerti olajfáról a gerle hangos kacagással és mély bugással ad köszöntést Jézusnak, hogy öröme teljék benne.

A gerle bugására szomorúan jegyzé meg barátja, hogy neki is volt két gerléje, de hiába szólítá őket egész nap. És sajnálja őket nagyon, mert szerette a két tiszta állatot.

Mikor pedig Jézus elindult hazulról, szeretettel csókolt kezét szüleinek.

Az úton sokan üdvözölték Őt ... és kérdek: Hova mégysz, Jézus? És annyi szeretettel tették ezt, mintha szívük lett volna a beszédjükben.

Mikor kiértek a rétre, amelyen át kellett menniök, versenyfutásra vették a dolgot és Jézus nagy örömmel szaladt előre a bokorig, ahova a célt mondták. Elhagyván pedig társait, elsőnek ért oda és kacagott örömteli szívvel. És mire azok odaértek, Ő már vadvirágot szedett és kötözgette csokorba.

Azután odatelepettek melléje a bársonyos rétre.

Csendes beszélgetésük közben egy tarkaszárnyú pillangó csapott pajzánul közéjük. Felugrottak erre mind, hogy megfogják. De nem győzte egyikük sem futással.

Jézus ekkor kinyújtá a vadvirágos csokrot, amit szedett anyjának, Máriának, és szálltak reá azonnal szebbnél-szebb hímesszárnyú lepkék, hogy egy-egy virágra jutott több is.

Mikor dévajkodva meg akarták Jézus lepkéit fogni, gyorsan továbbszálltak, hogy Jézus hívására újra visszatérjenek.

Jézus játékközben beárnyazva szemeit, figyelmesen nézte a nap állását. Megérzé pedig, hogy itt az indulás ideje. Búcsút vett hát többi társaitól és megindultak a kertek alatt, hogy elérjenek haza a rabbi házához.

Odaérvén pedig, futott eléje az egész család és nagy örömet éreztek jöttén. Mert tudták róla, hogy mindeneknél nagyobb Ő Názáretben.

Azonban Jézus rosszkor ért oda. A rabbi ugyanis korholta az egyik fiát és nem szakítá meg dorgálását a vendég előtt sem. Hogy hadd merítsen csak ezzel is mélyebb okulást a bűnös.

A család a sátorban volt. Őt is oda hívták. A bűnös előtt az asztalon két gerlice volt azon véresen, amint a nyíl átjárta őket. És már nem volt bennük élet, kiadták párájukat. Korholta pedig a fiát a rabbi nagyon, hogy mit cselekedett.

Ez pedig szégyenlette és sírt és fogadkozott, hogy többé nem tesz kárt ilyenben.

Látta pedig Jézus, hogy megrendült a fiú egész valójában, hogy tele van őszinte megbánással az ő szívében.

Érinté hát kezével a két gerlét és élet szállt azokba. És nyújtózkodva magukhoz tértek, borzolak szárnyaikat, felszálltak a lugasra, búgtak és kacagtak Jézus felett és összecsapkodván szárnyaikat, elszálltak.

A rabbi és családja és akik ott voltak, néztek Jézusra ... És nagy csönd ülte meg őket Jézus távozásáig . . .

Jézus Názáretnek mindene volt. Nem élt senki szívében ellenkedés vele.

Az anyák nemcsak gyermekeiknek állíták például, de maguk is igazodtak hozzá.

Ami szelídség, jóság csak él és ami Istenhez igazodó támadt Názáretben, — mindenek forrása Jézus volt. . .

És jöttek másunnan is csodájára, és mind olyannak látták Őt, mint az mondatott vala mindenki által.

A TIZENKÉT ÉVES JÉZUS A TEMPLOMBAN.

Mondák: Ott megy Jézus, kinek neve nő, mint az árnyék. — Jézust a vének, a farizeusok és az írástudók kérdezik. — A bölcsek kérdeik, honnan van e gyermekben a tudomány? Azután pedig Jézus kérdé a bölcseket az Ő tudománya szerint. — Hát ti nem olvastátok a jeleket? — Jézust keresik. — Nekem Atyám dolgában kell cselekednem.

A zsidó törvények szerint köteles volt minden 12 éves arra, hogy a húsvéti ünnepekre Jeruzsálembe menjen.

Mikor Jézus elérte ezt a kort, csatlakozott szüleivel azokhoz a karavánokhoz, amelyek a szent városba mentek.

Sokan voltak pedig Jézus korában fiúk, lányok, és Jézus is megtalálta köztük a maga társaságát. Azonban mások is szívesen keresték Őt, hogy hallgassák beszédét.

Az idegenek pedig, akik csatlakoztak a karavánokhoz, kérdezték és mutogatták egymásnak: íme, ott megy ama Jézus, kinek neve nő mint az árnyék, és aki legnagyobb Názáretben.

Volt pedig a karavánok között rabbi is, levita is és ők is szóba álltak Jézussal, hogy kiforgassák tudományából.

Jézus tehát akasztván velük tengelyt — és fordult a kocka, mert Ő oktató őket, mint az iskolásokat. És mert nem tudták ötét még csak megközelíteni sem, azért elváltak Tőle lopva és szégyenkezve. Akik pedig vele maradtak, lelki tanítványaivá is szegődtek.

Mivel az út hosszú volt, — mintegy háromnapos járatú, — megpihentek hát még kétszer, míg elérték Jeruzsálemet a zarándokok.

A szent városban pedig szállást vettek aszerint, hogy ki-ki hová tartozott. A názáretieknek ugyanis külön lakásuk volt, éppúgy, mint másoknak.

Így akik egy helyről jöttek, együtt töltötték idejüket és együtt vették útjukat visszafelé.

Megérkezés után jelentkezni kellett a 12 éveseknek a templomban a vének, farizeusok és írástudók előtt, akik kikérdezték őket tudományuk felől.

Vizsgázták őket különösen: Istenről és a prófétákról való tanításokból.

Aki a feltett kérdésekre érdemesebben felelt, ha különösebb vágyakozása volt, felvették a templomi iskolába, hogy valamikor a templom szolgálja lehessenek.

A feltett kérdések legtöbbszörre igen egyszerűek voltak, úgyhogy a felelet nem volt nehéz azokra. És ennek következtében a vizsga egynek-egynek nem tartott soká.

Csak akik különösebb tehetséggel jöttek fel a templomba, részesültek abban a kitüntetésben, hogy velük tovább foglalkoztak. Sőt ezek kérdést is intézhettek a vizsgálókhoz, amelyre, ha érdemes volt a kérdés, — választ is kaptak.

Mikor Jézus került a vizsgálóbizottság elé, meglepődve hallgatták feleleteit és kértek egymástól, honnan van e gyermeknek ez a tudománya?

Felelvén pedig Jézus minden kérdésükre korán túl, és olyan jártasságot mutatott a szent könyvekben és a prófétákban, hogy elhatározták, hogy vele tovább foglalkoznak.

Kértek tehát Őt ebben is, abban is. És Jézus felelt nekik röviden és oly világossággal, hogy érzék az Ő felsőbbiségét mind a tudásban és a szentkönyvekben való jártasságában is.

És mikor nem volt már kérdés a számára, kérdeztett Jézus a vének, a farizeusok és írástudóktól a maga tudása szerint.

Kérdé pedig őket Dániel jövendölése felől, mondván: Tudjátok, hogy Dániel szent férfiú, próféta volt,

Isten kegyelméből. Egy alkalommal pedig ő esedezett az Úrnak, hogy bocsássa meg népének bűneit és irgalmazzon neki. És ekkor az Úr látomásban beszélt vele.

Kérlek hát benneteket, mondjátok meg ti, hogy mit jelentett ki? . . . Hadd vegyünk belőle mi is okulást.

A vének pedig összenéztek és egy közülük monda a látomást, amint következik: «El fog jönni a szentek szentje, az Úr fölkejtje, hogy elmúlják a gonoszság és minden bűn, ami a lelkeket ma fogva tartja». . .

És itt gondolkozásba merülvén, zavarba jöve, mert nem tudott tovább a maga gondolatai között eligazodni.

Látván pedig ezt Jézus, átvette a szót és Ő folytatá: «és mikor kiadatik a parancs Jeruzsálem felépítésére, hetvenhétszer hétév telik el és akkor megöletik, akit az Úr Ábrahám, Izsák és Jákobnak ígért, hogy eljön Izrael megváltására». Akarván pedig folytatni amaz, de Jézus ügyet sem vetvén rá, ismét kérdé: És vájjon számon tartottátok-e ezen időket? Vájjon kell-e már a földön lenni annak, aki küldetett vala?

Lám, a jámbor zsidók várják Őtét, hisznek benne és imádkoznak érte.

És vájjon ti mit gondoltok felőle? . . . Mondák pedig ezek:

Te nagyon okos vagy s a tudásod valóban meglepő . . . Azonban te csak gyermek vagy és nagy tudásod mellett mégsem látsz messzire. Elfeledkezel arról, hogy aki jön, hogy izraelnek Messiása legyen, az hatalommal jön. Hogy a pálca, amely elvétellett egykor Júda nemzetségétől és amelyről Jákob pátriárka szólott egykoron, hogy újból visszaszereztesse általa.

Aki hát jön, annak ezért nagy erővel kell jönnie, hogy a gyűlölt idegen igáját lerázza.

És most kérdek ők: Hát ha már ez a földön jár . . . hol vagyon?

Jézus pedig monda: akiről szó van, nem dárdával, fegyverrel jő, de a lélek erejével, mert a lelkeket akarja megmenteni. Izrael népe lélekben kedves Ő előtte.

A jelekre nézve pedig elővéve Jézus az írást tőlük és megkérésére ama helyet, amely szól arról, hogy mely jelek előzik meg az Ő jövetelét.

Kezdé pedig Malakiáson, aki az Úr előhírnökéről jövendölt; folytatta Zakariással, akiről írva vagyton, hogy megjelent neki Gábiel és tudatta vele, hogy felesége, Erzsébet, vénségére fiút fog szülni. És hogy a neve: János legyen, aki a Megváltó előtt fog járni, hogy a népet előkészítse öreá, akit annyian várnak.

Mutatta Izaiás próféta jövendöléseit is, hogy *egy* szűznek fia születik, aki Isten lesz.

Átfordítván pedig a következő lapra s mutatá Mikeás próféta jövendölését, aki megjövendölte, hogy a Messiás Betlehemben fog születni. . .

Hát ezek honnan való jelenségek voltak? És szólnak gyakorta és többször is Jézus beszédébe, de Jézus oly fensőséges nyugalommal állt ott előttük, hogy azok, mint Heródes előtt, visszatartással álltak és nem mertek megtorlók lenni. Ő pedig, mert nem fejezvéen be még, folytatá:

Hát az a csodálatos csillag, amely a három királyok előtt járt?

Azután a Szanhedrin vallomása Heródes előtt, amely küldöttségben az itt ülők közül is többen résztvettetek! . . .

Hát ebből nem azt olvassátok, hogy az idők beteljesedtek?

Hát ezek nem jelek? Ezek nem a próféták jövendölései valának? és nem igazolják ezek mindazokat, melyeket most elmondottam? . . .

Es ha most mindezek bekövetkeznének, hát ezek nem Isten rendelései volnának?

Hát erre mit mondotok?

A nagy bölcsek néznek vala pedig egymásra és forgaták elméjükben mindazokat, mit Jézus kérdezt tőlük ... És haragvást akartak az Ő beszédére felelni...

Jézus azonban nem hagyván időt nekik és folytatá: Miután ezeket mind ismernetek kell, mert prófétáitok

mondák ezeket, kérdem én újból tőletek: tettetek-e ebben valamit?

Hát nem az volna-e a ti feladatotok, hogy ezt kutassátok? ... és a népet vezessétek? és Izraelt vigasztaljátok? és kiragadjátok mindabból, ami elveszi látásukat? Hisz egy az Isten mindeneknek!

A bölcsek és vének pedig, akik kezdetben mosolyogva nézték Jézust, most megdöbbenve néztek reá. Nemcsak mert e gyermek tudománya mutatta, hogy ez nagyra hivatott, hanem mert gondolák, mi lehet ebből még? . . .

Amint Jézus beszélt, vitakozott, valami sugárzás ömlött el körötte, amely fogva tartotta lelküket, nyelvüket és elnémítá bennük a kitörést, ha bármint forrott is bennük az indulat. Aztán látták az ő nem földi tudományát, féltek is vele vitába menni, mert az mindig az ő rovásukra ment.

Jézus pedig, mint aki felülről veszi hatalmát, tovább ostromozá az ő gőgjüket, a külsőséges törvények túlhajtását és azok szeretetét, és monda: Süketek vagytok és halottak az igazra. Nektek a Lélek idegen, mert erkölcsöt, szigorú törvényeket szab elétek, amelyeket be kellene tartanotok. És arra képtelenek vagytok, mert jólesnek az első helyek, az elsőség és a kiváltság, amely benneteket kísér, és az anyagiak. Ti magatoknak külön világot építettetek. Ott minden csak titeket illet. Ti vagytok az elsők és minden csak utána-tok jó.

Zúgolódván pedig most már a merészségen, miket e gyermek mondott és forr bennük, hogy megleckéztessek és leküzdvén elfogódottságukat, öten is ugrottak fel, hogy feleljenek neki. És otthagyván székeiket és hadonázván, kiabálva közeledének feléje. Jézus azonban, mint tengeráradatban a szikla, nyugodtan maradt.

Azonban történt ekkor, hogy József és Mária, akik három napon át kétségbeesve keresték Jézust, nagy sereg nép kíséretében rontottak be a templomba, mert

nem találták a zarándokok között és nyugtalanul ke-
resték mindenhol. És most megtalálván, mondák;
Fiam, hogy tehetted ezt?

Sietvén pedig eléjük Jézus, feleie szelíden:

Hát ti nem tudjátok, hogy nekem Atyám dolgában
kell cselekednem?

És Mária csak sírt és megbocsájtott, mert örven-
dett, hogy megtalálta.

Azután József és Mária mély illendőséggel elköszön-
tek. És a nép sodorván őket, örömmel kísérték és dia-
dallal, mert szerették Jézust és várhoztak már Őreá.

JÉZUS OTTHON.

Jézus a műhelyben. — Izrael házában bűn a henyézés. — Mária a szegények között. — Jézus küldetése.

A fáradságos út után végre megérkeztek Jeruzsálemből. Napi foglalatosságukat ott folytatták, ahol kezükből a munka elmaradt, mikor elindultak.

A munkára megérett Jézus, atyjával együtt viselte a napnak terhét. Dolgozott vele szorgalmasan a műhelyben és ügyeskedett az ácsmunkában, József vezetésével.

Így volt ez Izraelben minden háznál, mert köztük erény volt a munka és bűn a henyézés.

József műhelye pedig híres volt pontosan és ízlésesen készített ácsmunkáiról. Jól tudták is ezt messze vidékeken. Ösmerték mély vallásosságát is és ezért szerették. Ha valahol nagyobb pontosságot vagy lelkiismeretességet kívánó munkaalkalom volt, mindig Józsefet hívták meg arra.

Így, amikor Kapernaumban házat építettek az Úrnak, Józsefet hívták meg a munkálatok vezetésére.

József az Úr meghívását látta ebben és hálatelt szívvel foglalatostkodott ebben. Keresett munkásokat. Rendelt anyagot és gondoskodott minden szükségéről. Mikor mindezt elrendezte, elindult Kapernaumba.

Jézus és Mária is elkísérték egy darabon az útra. Visszatérvén pedig otthonukba, imádkoztak Józsefért is és mindenkiért.

A napok pedig múltak. A műhelyben csak Jézus dolgozott. Egyedül végezte mindazokat, amikkel József megbízta.

Mária is megmaradt, mint rendesen, minden mun-

kajában . . . Látogatta szegényeit, végezte napi dolgait, fonogatott és dolgoztatott és beszélt Jézussal gyakran Józsefről.

És József is ott volt közöttük a lelkével.

József távolléte Jézusra is igen termékeny idő volt. Pontosan végezte kiszabott munkáját, egy percet sem mulasztott el, hogy megbízását mindenben lelkiismeretesen végezze.

Ha érkezése volt, tanította az embereket. Szorgalmas volt nemcsak a templomban, az írás magyarázatában, de egyebekben is.

Történtek pedig ezen időkben jelek, amelyek már most is Jézusról beszéltek. Megéreződött pedig már most ezeken Jézus istensége, emberek fölött való földi nagysága, gyöngédsége és nagy-nagy szeretete anyja és az emberek iránt. És vetődött belőlük fény az Ő isteni küldetésére is már.

Hogy hogyan és miben nyilvánultak ezek? íme, olvassátok, amint következik.

A TOJÁS MEG A SZAMÁR.

A csillagok álmosan pislogtak. — A madarak kapkodtak a morzsák után. — A szelíd természetű madár. — Mi történt az utcán? — A csacsi tágranyitott szemekkel figyelt valamit. — A kutyák boldogan feküdtek neki a rántottának. — Mit tettél, te szerencsétlen szamár?

A sötét éjszakában csak a csillagok világoltak. . . .
Ezüstös meg aranyos sugaraik mosolyogva hintődtek alá a mérhetetlen magasságokból.

József háza különösen kedves volt az ég vándorai előtt. Minden csillag, mint az a betelehemi, ott szeretett volna tündökölni az édes Jézus fekvőhelye felett.

Az udvaron, a kertben s a szobában Jézus egyszerű nyoszolyája mellett, angyalok virrasztottak. A földi hatalmasoknak alabárdos vitézek virrasztanak álmaik fölött. Jézusnak angyalsereg őrzi álmát, hogyha történetesen kinyitná isteni szemét, égi otthona környezze őt.

Amikor pedig a csillagok álmosan pislogva végre behunyták szemeiket s a reggel pirkadó napsugárral végigömlött Názáret házai fölött, gyöngéden lecsókolták az álmot Jézus pilláiról.

Jézus felült párnái között. Összetette kezeit és hálatalt szívvel fordult Atyjához, imádkozván Máriáért, Józsefért és mindenekért a földön.

A gondos Mária áhítatos csöndességben állt ott ágya mellett. Tele volt a lelke boldogsággal, hisz Jézus imádsága, mint a virágra özönlő napsugár, átította az ő égi tiszta lelkét is.

És mikor Jézus feléje fordult, odaadó szeretettel csókolta le Jézus arcáról az édes mosolyt.

Odarakta ágyacskájára megjavított köntöskéjét s szeretettel kérde, mondaná el, mit álmodott, hogy oly mosolyogva ébredett?

— Oh, Mária!... Angyalok vettek körül. Itt ültek ágyunk mellett s vigyáztak álmainkra. Édes dalokat zengtek, ott voltak a te ágyad mellett is. És te olyan voltál közöttük, mint csillagok között a leg szebb.

És Mária pillái megteltek könnyekkel. Odatérdelt Jézus ágya mellé, megfogta kezeit, csókokkal halmozta el és csak annyit bírt remegő ajkakkal mondani: Te édes, édes Jézusom.

Jézus megérezte a remegő hangban az ő boldog, nagy szeretetét és megsimogatta jószágos arcát, mondván: te jó Mária!

Mária kimondhatlan boldogsággal ment ki a konyhára, eltelvén Jézus szeretetével.

Jézus is elvégezvén a szükséges reggeli tennivalókat, sietett anyjának segítségére lenni a terítésben.

Az egyszerű reggeli után pedig ott foglalatoskodott Jézus a kertben.

Elhinté az asztról szedett morzsákat a kert madarai között s boldogan kacagott, amint a madárkák az ő mulattatására egymáson keresztültörve meg buk-fencezve, futottak a messzebb guruló morzsák után.

Mikor pedig a mára a kertbe kiszabott ágyacskát felásta és meggereblyézte, visszasietett anyjához, Máriához.

Mária kis munkakosárcájával mellett ült s szapora öltésekkel javítgatta Jézus munkaköténykáját. Bizony sok foltocska volt már azon, de munkára még igen jó lesz, kár lenne újra adni a drága pénzt.

Odatelepedvén pedig melléje Jézus, szeretettel kére, hogy mondaná el, amit oly rég ígéretet már, hogy hogyan indultak el ők népszámlálásra Betlehembe?

— Oh, te édes Jézus, mily jó vagy Te! Hiszen Te úgyis tudsz mindent és mégis úgy kíváncsiskodói, hogy csak nekem örömem legyen. Oly türelemmel hallgatsz

engem, mert tudod, hogy én boldogan időzöm minden mellett, ami Terólad beszél.

— Tudod, jó anyám, Mária! Aminek te örülsz, az nekem is örömem. Beszélj hát . . .

— Jól van, édes Jézusom, úgy legyen, amint Te kívánod. Csupán arra kérlek, ha valahol elakadnék vagy rosszul emlékezném, segíts nekem és igazíts ki engem.

Jézus elmosolyodott Mária kívánságán s palástolt meglepetéssel monda: Hát honnan tudjam én a te cselekedeteidet?

— Mert Te mindent tudsz, ami égen, földön vagy, monda Mária. ... Te még az én gondolataimat is olvasod. Azonban, hogy neked örömed legyen, hallgasd hát beszédemet.

És elkezdett az ő végtelenül lágy és édes hangján beszélni. Gyöngédséggel tért ki minden legkisebb részletére a fárasztó utazásnak. Leírta az út szépségét. Megemlékezett József határt nem ismerő szeretetéről, mellyel őt körülvette. Megemlékezett a csendes, szelíd számárvemhéről, amely oly türelmesen hordta hátán és vigyázva lépkedett, nehogy megrázza botlásával. Szeretettel szólt figyelmes okosságáról, amellyel, hogy neki könnyebbségére legyen, amikor fel- és leszállt róla, térdre ereszkedett.

Beszélt arról a nagy néptömegről, amely velük együtt tartott Betlehembe.

Kiragadott azok beszédéből részleteket, amelyekben a népek bizonyos Messiást várnak, akit a próféták megjövendöltek volna. Majd mások megtörtént hihetetlen csodákat leíró beszédjéről emlékezett meg, amelyeket álmétkodva hallgattak ott körülöttük . . .

— Mi pedig, mond Mária, jóleső boldogsággal hallgattuk Józseffel ezeket a beszédeket. El voltunk telve az angyali üdvözlés boldogságával, amely nekünk ezeket megjelentette.

Földéztük emlékezetünkbe családunknak kegyeletes emlékeit. Hiszen az úton látszó elhagyatott völ-

gyekben legeltette nyáját Dávid, akit a próféta küldött, hogy királlyá kenje fel.

És mi, a nagy királyoknak sarjadéka, ott haladtunk szegényen, gazdag terhünkkel, égi kincsünkkel!

Jézus ajkán édes mosollyal hallgatta Máriát. Nem szólt közbe. Örvendett boldogságának . . .

— Hát nem szólsz az én beszédembe, nem találsz benne, édes Jézusom, semmi igazítani valót?

— Nem, jó anyám, Mária! A szeretet mondta neked ezeket s a szeretet jó vezető.

Az utcáról most váratlanul összevissza-beszéd hallatszott, amelyből egy élesebb hang, mint a vásárosoké, erősen emelkedett ki.

Mária a kapuhoz sietett, hogy lássa, mi történt. És megnyugodva monda az éppen odaérő Jézusnak, hogy egy szamaras embert fogtak körül az utcán, aki tojást árul.

Gyors léptekkel sietett azután kamrácskájába, hogy meglássa tojaskészletét, és miután meggyőződött róla, hogy tojásra nincs szüksége, bement a konyhába, hogy utána nézzen a tűzre állított ebédnek.

Jézus azonban nem szűnt meg újra meg újra pártfogásába venni a tojásos embert, hogy szegényen miért ne segítene Mária, vásárolván tőle hacsak néhány tojást is.

És Mária megint csak szabódék és váltig hajtogatá, hogy ahhoz Te, édes Jézusom, nem értesz. Mert hiszen van a kamrában egy egész kosárra való még.

És mégis kénytelen volt Mária engedni és vette a kisebbik kosarat, hogy vásároljon. De mosolyogva, pajkosan tette hozzá, hogy holnap is, meg azután is, és még azután is csakis tojást és újra csak tojást és megint tojást és semmi mást sem fog kapni Jézus ebédre meg vacsorára is, mert elromlik a kamrában a sok tojás.

Kimenvén pedig mosolyogva kosárcájával a kapun, Jézus csendesen követé őt.

Hát egyszerre csak valami borzasztó történhetett.

A nép a tojásos ember körül szétrebbent. A csacsi, amely eddig csendes megadással hallgatta végig az egyhangú alkudozásokat, most hirtelenül felütötte a fejét, torzonborz fülét nekihegyezve, tágranyílt szemekkel figyelt valamit. És azután megfélekedve csendes természetéről, szétrúgta maga körül a jámbor vásárlókat. Mire pedig a gazda föleszmélt és a csacsi kötőféke után kapott volna, a derék állat otthagya őt a faképnél és rettenetes nyakatekert ugrások között, majd két lábra állva, majd ide-oda ficánkolva, mint aki örömeiben megfélekedzik mindenről és nem tudja, hogy mit tesz, otthagyva csapot, papot, futott az úton előre.

És a tojás, oh! a tojás! egek Ura, ott az oldalán a kosarából mind eltűnt egy szálíg, azaz hogy rántotta lett belőle az utca porában, ahova a kosár is, nem bírván ki a csacsi örömet, lepotyogott a hátáról.

A csacsi után futó kutyák pedig megszűntek ugatni s boldogan feküdtek neki a rántottának.

A csacsi meg, — feledve gazdát, tojást, vásárosokat — meg sem állt Máriáig. Ott pedig lecsendesedvén, amennyire otromba testétől tellett, gyöngéden simul Máriához.

Majd megállt előtte, mintha kérdené: ösmersz-e még engem? Azután újra odasimult hozzá és minden tőle telhető kedveskedéssel iparkodott kimutatni, hogy szeretet töltötte el az ő szívét. Majd térdre ereszkedett, mint a betlehemi úton, amikor hátára vette fáradt utasát.

Mária könnyes szemekkel állt ott és boldogság töltötte el. Igen, ő megismerte az állatot és odanyilalt lelkébe mind az a boldogság, amely akkor a betlehemi úton édes terhével átjárta őt. Szeretettel simogatta és paskolta a derék állat nyakát, homlokát s a csacsi tűrte csendesen, nyugodtan, talán boldogan is! . . . Vajh, mi juthatott az eszébe? Mit érezhetett az a jámbor jószág?

Ekkor azonban már odaért a gazda is. Sopánkodva

állt meg Mária és Jézus előtt. Mi lesz most övele? Ki segít az ő baján? Olyan áldott jószág volt ez a csacsi és most elment az esze, tisztára megbolondult. És szemrehányóan veregette a szamár hátát s keservesen ismételtette előtte: mit tettél énvelem, mit tettél, te szerencsétlen szamár!

A szamár meg nagy, fekete szemeivel rábámult a gazdájára, azután Jézuskára s olyfélét gondolhatott, hogy most már segítsetek valahogy a gazdámon, mert előbb-utóbb, de alighanem én iszom meg ennek a mulatságnak a levét. . .

Egy szánakozó jó ember meg már hozta is a kosarakat, rátette a szamár hátára és kezdte odacsatolgatni a hevedert. Jézus is segített neki.

A megriadt nép is lassan visszatért. Előbb csak tisztos távolban maradtak, de mikor látták, hogy újra jámboran áll az állat, újra odamerészkedtek hozzá.

Mi történt ezzel a jószággal? . . . Szegény ember, szegény ember, hangzott innen is, onnan is.

De hát mi történt teveled is, Mária? . . . kérdek őt kíváncsian . . . hogy az állat egyenesen tehozzád futott és mindjárt meg is szelődött?!

És Mária elmondta, hogy a betlehem-i úton szerezte József s azután elkerült tőlük. És az állat most megismerte őt. . .

Alig fejezte azonban be szavait, megindult itt is, ott is a beszéd, hogy hát most már hogy térüljön meg a szegény ember kára?

Egyesek úgy vélték, hogy vigyázott volna a gazdája jobban rá! Mások meg Máriát okozták. Voltak olyanok is, akik mindnyájukat okolták, hiszen ők is vigyázhattak volna rá.

Mikor a hevedert jól megerősítették a szamáron, a gazda átvezette a jószágot az utca másik oldalára, hogy aztán ő is visszatérjen és résztvegyen az ő ügye intézésében.

Addig pedig folyt tovább a találgatás. Kinek ez, kinek más volt a véleménye. Mire a gazda visszatért,

annyi volt már a vélemény, hogy nem fért volna bele a gazda mindakét kosarába sem.

Természetes, hogy most újra kezdődött a tanakodás és a gazda is azon volt, hogy a könyörületet maga felé fordítsa.

Amíg így egész mulatságosan főzték a terveket és kifogyhatatlanok voltak új meg új ajánlatokban, valaki, egy új jövevény, a szamár mellől odakiabált az utca közepén vitatkozókhoz, hogy hol a tojásos ember és hogy hogyan adja a tojását?

Hangos kacagás támadt erre a nem várt érdeklődésre a vitatkozók között. Azt hitték, hogy valaki vidám tréfát csinál a szegény ember bajából.

Azonban egyszeriben csönd lett.

Hát amint a szamár felé néznek. Uramfia! ... a kosár tele van dombosan tojással s a kiabáló alak pedig türelmetlenül kérdezősködik újra a tojásos ember után.

Ah! hangzott fel a csodálkozás és egy pillanat alatt megüresedett az utca közepe. Mindenki ott tolongott a szamár körül. A tojásos ember pedig törülgette a szemeit, hogy nem álmodik-e? . . . Kezébe vette, meg letette, forgatta, meg letette a tojásokat, hogy igaziak-e?

És körülötte is a nép álmétkodott s nem tudott szóhoz jutni.

Egy a sok közül aztán föleszmélve, kereste Máriát és Jézust. Kapcsolatot vélvén köztük és a történetek között.

Mária azonban Jézussal együtt eltávozott már s nem volt a tömeg között.

Mikor a nép végre kellően kicsodálkozta magát, elszéledtek, ki-ki a dolga után ment.

A tojásos ember meg hálálkodva az Úrnak, tovább rótt a Názáret utcáit, kínálgatván a tojásokat, de egyszersmind jobban vigyázva a szamárra is, meg a tojásokra is.

Mária pedig visszavitte a kis kosarat a kamrába. Megölelte, megcsókolta az édes Jézust és mondotta,

hogy most már még sem adhat sem holnap, sem azután csak tojást ebédre, mert — nem vásárolhatott. . .

Édes mosolygások között nyugodott meg ebben Jézus.

A napnyugta meg az este csöndben múlt el. Kiültek az udvarra a fügefá alá s szeretettel emlékeztek Józsefről, aki meg bizonyosan őrájuk gondol most Kaper-naumban.

Mikor pedig megérződött már az est lehellete s hűvös áramlatok ömlöttek át az udvaron, gyöngéden takargatá be Mária Jézust, figyelmeztetvén Őt, hogy most már jó lesz nyugovóra térni.

Jézus hálás öleléssel köszönte meg Mária gondoskodását.

A VAK LÁTOGATÓ.

Míg távol leszek, mindenre ügyelj. — Hát te hogy tévedtél ide? —
A kéményen a csillagok kandikáltak be. — A jó barátok. — Mitől
véres az arcod? — Meg akarok gyógyulni. — A csodarabbi, aki meg-
bolondult. — És elment minden népekhez, jelentvén mindezeket.

Mikor reggel újból együtt ültek a szerényen terít-
tett asztal mellett és Jézus imáját elmondotta, Mária
még mindig magába merülve ült, imára kulcsolt
kezekkel.

Jézus mennyei nyugalommal pihentette szemeit
Mária áhítatos orcáin s gyönyörködött abban az égi
sugárzásban, amely szüzi homlokát körülfogta.

Oh, Te isteni szeretet, sugározz szét ebből az egy-
szerű hajlékból a palotáktól a kunyhóig, hogy mindene-
ket besugározzon, hogy minden népeket betöltsön az
egész földön a Te jóvátevő, a Te irgalmat hozó, a Te
megtisztító kegyelmed.

Mária, hogy rendbehozta a szobácskát és ellátta
a konyhát, mintegy annak az égi elmerülésnek hatá-
sán, bement a kamarába. Leakasztott a szegről egy
kosarat és telerakta mindenféle jóval, ami csak a
kamrácskába teremhet.

Azután elmondotta Jézusnak, hogy amíg ő távol
lesz, mi mindenre ügyeljen.

Először is az utcaajtót zárva tartsa és ne eressen
be senkit sem.

Másodszor: a konyhán ne csináljon nagy tüzet,
nehogy elfusson az ebéd.

Azután: hogy el ne menjen sehova, maradjon ott-
hon. Ismeretlen idegent ne bocsásson be magához.

Mikor Jézus mindezeket megígérte, Mária szeretet-

tel vett tőle búcsút s kifordult az utcaajtón. Jézus mindaddig ott állt, amíg a házak előtt lévő árnyas fák Mária édes alakját el nem takarták. Azután ráfordította a reteszt az ajtóra és bement a barlangszobában levő műhelybe, hogy munkáját folytassa.

Mária pedig, amikor már nem látta Jézust az utcaajtóban, sietve haladt a fák sátora alatt s rövid várta el a falu végére. És ott megállt.

Mintegy vizsgáldni látszott, hogy most merre, hová? Míg egy láthatatlan kéz intésére újra tovább ment lassú, figyelő járással.

Egy nagyon szegényes kis ház kapuján lépett be. Meglátszott rajta, hogy az bizony csak olyan elhagyott faluvégi ház.

Ólat, baromfit, vagy a ház végében virágos vagy konyhakertet nem lehetett látni. Néhány fügefafa volt az egész növényzete s itt-ott gaz verte fel a kőfal mentén az udvart.

Az utcaajtó is rozoga, alig tartotta benne egy-két szög a lelket. Meglátszott rajta, hogy elunta már a strázsálást, hiszen nincs amit őrizzen ezen a házon. A ház is csak amolyan ütött-kopott forma, amelynek falain csak mutatóban volt még egy kis vakolat. A teteje is felmondani készült már a szolgálatot.

Amint Mária a ház udvari ablaka alatt elhaladt, sietve futott ki a szobából egy értelmes arcú fiúcska, utána egy kisebb és még egy kisebb és egy legkisebb, éppenúgy, mint az orgonasípok.

Tágra nyitott szemekkel néztek Máriára, mintha kérdeznék: hát te hogy tévedtél ide? mikor erre senki sem jár? És meglepetésükben felelet helyett is csak az ujjával bökött a legnagyobb fiú az ajtó felé, mikor Mária anyjuk után kérdezősködött.

A szobába, hová Mária belépett, félhomály volt. Az első pillanatokban alig tudott Mária tájékozódni. Csak lassan-lassan bontakozott ki előtte a szoba berendezése.

Egy rozszant asztal állt a középén, körülötte néhány

szék. Az asztalon korsó, egy darab kenyér. A szoba szögletében, lefüggönyözött ablak mellett, szegényes nyoszolyában feküdt a gyermek anyja. Mire Mária szíves köszöntéssel az ágyhoz ért, a gyerekek is ott voltak körülötte.

Az anya karjára támaszkodva fogadta az ismeretlen látogatót.

Mária gyöngéd figyelemmel előzte meg kérdezősködését és szeretettel hallgattatta el szerénykedő mentegetődzését. És Mária vigasztalta, bogy mindnyájunk vigasztalója, a mi édes Atyánk az égben, nem feledkezik meg mirőlunk.

A beteg anya, bogy megérezte a jóleső vigasztaló szót, könnyes szemekkel vallotta be, bogy most is kenyérért imádkozott.

Férje messze innen munkába van, aratáson. És még úgy látszik a részét nem kaphatta meg. Kenyerük pedig már elfogyott.

Fölemelte erre Mária kosárcájja födelét s megnyugtató hangon monda: L ássa, az Úr meghallgatta kérését.

És amíg egymásután rakosgatta ki az asztra a kenyeret, a fehér lisztecskét, egy kis mézet, fűgét meg tojást, hálát adott az Úrnak, hogy idevezette őt.

Mikor a gyermekek, akik már előbb is nem annyira a nénit, mint inkább a kosárcáját vizsgálgatták, sőt a legkisebbik kíváncsisággal már bele is kukucskált, mikor tehát észrevették, hogy milyen nagyszerű dolgok kerülnek a kosárból napvilágra, megfeledkezve a vendéget illető figyelemről, örömujjongásba törtek ki.

Persze ennek a hangos örömmek az lett a következménye, hogy a mama mellett alvó legeslegkisebb, a pólyásbaba, felriadt.

Mária is meglepődött, mert eddig nem vette észre az apróságot, és hogy könnyítsen a betegen, meg hogy magának is boldogságot szerezzen, pólyába takargatta, karjaiba vette és csicsigatta. Mikor pedig elszenderedett, visszaadta csendesen, hogy meg ne riadjon, anyja karjaiba.

Látá és megérté ezekből Mária, az anya szörnyű magárahagyatottságát.

Fogta a lisztecskét, a tojást, kiment a konyhára és bizonyosan csodálkozott az öreg kémény, amelybe most már jó rég csak a csillagok kandikáltak be, hogy füsttel is kell foglalkoznia.

Amíg a legnagyobb fiú vígan rakta a pattogó tűzre a rózsét, addig a többi odatelepedve a tűzhely köré, jólesően hallgatták a fazék trotyogását ... És a fazék is, meg a tűz is, mintha tudták volna, hogy nagyon éhes gyomrocskákról van itt most szó, megerőltették magukat a sietésben.

A beteg, a boldog mama pedig azalatt odabent sírt is, meg nevetett is. Az egyiket talán a boldogságból s a másikat keserűségből, vagy talán mindkettőt boldogságból cselekedte. Mindenesetre azonban könnyek között imádkozva tette.

Mint amily hirtelen készen volt az ebéd, éppoly gyorsan bent is volt az asztalon. A sok apróság, mint a törpék, fürgén raktak az asztalra minden szükségest. És nagyhamar körül is ülték felfegyverkezve a párolgó enivalót.

Már-már emelkedtek a kanalak, amikor a beteg-mama — aki könnyező boldogsággal nézte ezeket — megszólalt:

Hohó, gyerekek, le a kanalat, előbb talán köszönjük meg az Úr áldását! És előimádkozván, csöndesség lön a szobában.

Mária pedig fogta az üres kosarat és az imádság csöndességében kiment a házból, ki az útra s elindult amerre jött — hazafelé.

Otthon a kis Jézus várta és várta Máriát. Letette a fűrészt, otthagya a gyalupadot s ki-kiállt a kapuba, meg visszatért újra dolgozni. Majd bent a konyhán forgolódott, hogy a tüzet élessze. Megterítette az asztalt is. Virágot is szedett a kertben s odatette Mária helyére, hadd örüljön, ha megjön!

És Mária abban a pillanatban toppant a szobába,

amikor Jézus a virágokat rendezgette. Örömeben nem tudott elmozdulni a küszöbről. Érezte, hogy az Úr kegyelme bőséggel hull reá. Az egyik meghatottság hullámai ott játszottak még lelkében s a másik, íme, itt várja, amikor az Úr küldötte, a földön élő legnagyobb Szeretetet, virágot szór asztalára.

Jézus érezvén Mária tekintetét, arrafordult s boldog örömmel futott karjaiba. Hol jártál, jó anyám? Bizonyosan szegényeidet látogattad?

Ott jártam, Jézus, monda és ruháit rakosgatta el.

Ma újhoz vezérelt az Úr és boldog vagyok, hogy teljesíthetem parancsát. Oh, édes Jézusom, mily örömmel tölt el, hogy segítségére lehetünk másnak! Azt hiszem, hogy ennél nagyobb öröm nincs.

Igazad van, jó anyám. Felebarátunkon segíteni, a szenvedőnek könnyeit letörölni, az ember első kötelessége . . .

Én is örülök, mond Mária, hogy ebben dolgozhatom. Oh, bárcsak mennél több emberrel éreztetném meg ezt az örömet!

Úgy mondd, jó anyám: ezt a kötelességet!

Igaz, drága Jézusom! De oly nehéz ma megértetni az emberekkel a kötelességet! . . .

Mária, hogy elrakta ruháit, kisietett a konyhába. Felszította a tüzet, felszeletelte, megtisztította a főzni-valót s gyors kezekkel keverte, meg forgatta a kanalat. Szeretettel szólt azután oda Jézushoz, hogy a kamrából új kenyeret hozzon s szelje meg.

Az ebéd is csakhamar az asztalra került és Mária, amíg szétosztotta, visszagondolt a szegény asszony ebédjére s könny reszketett pilláin. Beszélgetvén pedig Jézussal az asztal fölött, megemlékezett a szegény családról is. És boldog örömmel állapodtak meg abban, hogy amíg a szegény asszony fekvő beteg, Mária el látogat hozzá és elviszi József részét.

Jézus ezt kevésnek találta és ígéré, hogy az övéből is ad még hozzá.

— Csak bízd rám, édes Jézusom, bizonyosan megleszel elégedve az osztással!

Amint az ebédnek vége volt, Jézus, mintha kopogtatást hallott volna az utcáról, s a kapuhoz sietett.

Két kedves iskolatársa jött hozzá. Az egyik földi javakban gazdag, a másik hívő, jó fiú. Mindkettő pedig idősebb Jézusnál.

Nagy tisztelettel s szerényen üdvözlék Máriát, aki megsimogatta arcukat és kimentek a kertbe. Közrefogták Jézust s karöltve járták végig az árnyas utakat. Örvendtek egymásnak. Tele volt beszédjük kedves visszaemlékezéssel az iskolára s pajkos dévajkodással emlékeztek meg sok apróságról. A haragos rabbiról, aki szerette volna Jézust tudományából mindenáron kiforgatni. És szörnyű kíváncsisággal akarta volna ösmerni azt az országot, amelyről Jézus azt mondta, hogy nem e földről való.

És a jó barátok, hogy ehhez a kérdéshez értek, erről az országról kezdtek beszélgetni.

És nem mosolyogták meg Jézust, nem vették beszédjét mesének. Ők ösmerték már ennek az országnak villágosságát, erejét, teremtő, újjáalakító hatalmát, berendezését, törvényeit, amelyek a legtisztább igazságot osztják.

Mennyi szép délutánt töltöttek ők Jézussal a kertben. Mennyit vitáztak Mózesről, a prófétákról. De ez a világ, amelybe Jézus vezeti őket, oh, mennyivel szebb, mennyivel megnyugtatóbb.

Jézust pedig egész más szeretettel szerették ők, mint más pajtásaikat.

És bizonyára Jézus sem választotta volna őket, ha nem tudja lelkük tisztaságát és szívük nemességét. Mindakettő szomjúhozta az igazságot és vágyakozott ösmerni az utat, amely oda vezet.

Jézus látta az ő szükségüket és így minden találkozásukra aszerint rendezte beszélgetésüket,

Meghitt beszélgetésük közben egy botorkáló alak közeledett a kert felé.

Bottal tapogatta az utat maga körül és inkább a hang után igazodott.

És hogy a fűgefa mellől — melynek ága véresre sebezte arcát — előlépett, egy véresarcú, világtalan asszony állt előttük.

Meglepetve és csodálkozva kérdek őt: honnan jössz, mitől véres az arcod, mit keressz itt, jó asszony?

Minden felelet helyett szinte lázasan kérdé: hol vagyok?

— Légy megnyugodva, — mondák ők.

És Jézus azonnal anyjához, Máriához sietett, hogy hívja őt s hogy vizet és kendőt hozzon magával.

A vak asszonyból pedig félelemszerűen tört ki a szó . . .

— Ne hagyjatok el! . . . érzem, hogy elment innen valaki, oh, mi jó áradott ki belőle ... Oh, bárcsak Ő lenne az, akit keresek!

— Hát kit keressz?

— Nem. tudom, hogy mondjam meg azt. . . Csak azt érzem, hogy nagy valakinek kell lenni. . .

Keresem már régen! Bejártam sok népet . . . Kérdeztem utamban az embereket, a rabbikat, akiknek elmondtam, hogy látásom volt. . . Hogy álmomban megjelent bizonyosan az Úr küldötte, aki különféle-képpen meggyőződvén az én hitemről, azt kérdé: meg akarok-e gyógyulni?

És monda: akkor eredj és keresd a gyermeket, akiben megtalárod az Urat, aki Óáltala megszabadítja a világot... És aztán, ha megtalárod, vidd ezt hírü mindeneknek . . .

Azt mondták erre a rabbik: hogy balga, eszelős vagyok, mert gyermekben keresem az Urat.

Voltak, akik megbíztak, hogy tudassam velük, ha valaha találok olyan gyermeket.

Jártamban azután erre kerültem, vagy talán vezettek! . . . vagy . . . nem tudom! csak hogy itt vagyok ... De csak gúnyt kaptam erre is . . . A népek pedig nevetve küldtek valami bölcs rabbihoz, aki

valami gyermektől nyerte bölcsességét és aki a nagy bölcseségtől meg is bolondult, mert nyakra-főre osztogatja földekben, barmokban levő vagyonát és prédikálja, hogy a madaraknak nincs házuk és teli magtáruk és az Úr mégsem hagyja el őket. Hát aki hiszen őbenne, azt hogy hagyná el? Felkerestem hát Őt és ő mondotta, hogy minden, ami lelkiüdvösségünkre van, Názáretből jő . . . Menjek oda és keressem a gyermeket ... és erősített, hogy higgyek benne! . . .

És én, amint bírtam, jöttem . . . Megtépett tüske, megvérzett ág . . . Oh, mondjátok: nem ismeritek Őt?

Hozzájuk érven Mária Jézussal, ő felelt gyöngéden, szeretettel: A gyermek, akit keressz, itt van . . .

És a vak asszony újra érezvén valami boldogító sugárzást, földre vetette magát, sírt, zokogott és áldotta az Urat, aki megjutalmazta őt az ő hitében, mert megtalálta, akit keresett. Ott hagyta érte otthonát, gyermekét s tele hittel ment neki az idegenbe, keresni Őt.

Mária és Jézus felemelték őt szeretettel, hogy megmossák orcáját. A két barát pedig széket hozott, hogy megpihenhessen.

És hogy Mária megmosta az asszony sebes arcát, felüdült attól.

Jézus pedig ösmervén az ő zarándoklását, monda:

— Nagy a te hited, asszony, és az neked gyógyulásodra leszen . . .

A vak asszony mintegy titkos erőtlől érintve, lassan lecsúszott a székről. . . Valami kellemes bizsergés játszott szemei körül... Az Úr kegyelmét látta ebben és térdreereszkedett, hogy kulcsolt kezekkel, imával fogadja azt.

Letérdelt Jézus is Máriával és mind, akik velük voltak.

Csönd lett a kertben. A madár sem szólt, levél sem libbent s az ég ott felettük mintha ölelkezett volna a földdel. Áhítatos benső imába merültek . . . Jézus arca átszellemült s isteni tekintetével lánggra lobbantotta

a két ifjú lelkét is, akik megtisztult érzéssel emelkedtek Jézussal és Máriával fel abba a más országba. Es hittel és bizalommal s végtelen hódolással kérték az Atya kegyelmét a szegény asszony hitére.

Jézus pedig monda: «Atyám, légy velem!» és mindkét kezével érinté az asszony szemeit... és abban a pillanatban megnyilatkozott az Atya az Ő fiában és az asszonynak megnyíltak szemei. . . Mária erre beköté kendőjével, bevezeté őt a szobába, lefuggönyöztetvén annak minden ablakát. Azután ájtatos beszéddel oktató mindenre, amire ezentúl szüksége lesz.

A gazdag ifjú pedig és a másik, a hívő jó fiú is, megölelték Jézust és megerősödvén abban a másik országban, hittek neki.

— Tudjátok-e most már, — kérdé Jézus, — hogy milyen hatalom az ima? . . . Tudnotok kell, mert, íme, az Én Atyám meghallgatott bennünket! ... És most higgyetek és imádkozzatok és tanítsatok másokat is hinni, bízni. Mert ima, hit és bizalom nélkül nincs élet.

Beesteledvén pedig, Mária levette a kötést és világgossága lőn az asszonynak.

Meglátván pedig ez mellette a fénylő gyermeket, imádá benne az Atyát, aki álomlátásában kinyilatkoztatta neki Őt!

És még azon este magára vette a vándorlást. Elindult legelőször is a tudós rabbihoz, megjelenteni neki mindeneket. És azután sorra minden népekhez, akiket útjában érintett. Meg a rabbikhoz, akik ki-nevezték a gyermekért, hogy okulást vigyen nekik.

AKI JÉZUST KERESI.

Jézus korsóval ment a forráshoz. — A faluvégi házban. — Már ég a tűz. — Légy üdvözölve, aggastyán. — Tudom, hogy ki jó az Úr nevében énhozzám. — Beszéltem a pásztorokkal. — Megkötözve Heródes elé vezették. — Egy kéz bontakozott ki a sötétben. — Ő az és térdre borult. — Édes Jézusom, Tied az életem, Tied a halálom.

Ma korábban indult el Jézus a forráshoz. Sietve merítette meg korsóját, hogy Mária mennél korábban vihesse vigasztalását a faluvégi szegény asszonynak.

Azalatt Mária összeválogatott a kamrában mindent, amit magával akart vinni. El is rendezgette kosárcájában szépen s annyira dombosán, hogy csak nagy nehezen tudta leszorítani födelét. És mosolyogva gondolt Jézusra, aki bizonyosan megnézi, hogy eleget visz-e és nem hagyja-e éhezni az apró népet, akiket egytől-egyig ösmert már. Máriának ugyanis mindent el kellett mondani, amit ott látott. Minden gyermekről kellett valamit beszélnie, hogy Ő is ösmerje őket.

És Jézus, mikor Mária beszélt róluk, megsokásította örömét az ő anyja szívében, hogy legyen mennél nagyobb az ő öröme a szegényeken.

Amikor teljesen fölkészült már az útra, megérkezett Jézus is. Letette korsóját, megtörülgette kezecskéjét és az aljától a födeléig átvizsgálta Mária kosárcáját. És Mária boldog volt, hogy nem csalódott az ő gondolatában.

És hogy teljes legyen Mária öröme, Jézus kevesellte az ajándékokat...

Erre monda Mária: De édes Jézusom, többet már nem is lehet beletenni a kosárba! Hiszen nézd csak, a födelét is alig lehetett már reászorítani?

És mégis Jézus szeretettel kért még egy kevés alamizsnát, mert hogy talán, ha megpróbálkoznak vele, mégis fér csak a kosárba.

Mária mosolyogva engedelmeskedett. És még kétszer kellett a kamrába mennie, mert az irgalmas kosárba majd mégannyi fért el.

Boldogan vette aztán karjára s elbúcsúzáván Jézustól, sietve indult el hazulról.

A gyermekek ott a faluvégi házban már a kapuban várták és nagy tisztelettel és szeretettel siettek eléje.

A legkisebbik orgonasíp átölelte Mária lábait és igaz gyermeki ragaszkodással tekintett arcára. Azonban örömtől ragyogó szeme hamar lesiklott onnan a karjára, még hamarabb azonban a kosárra, amelyet ölelő szeretettel mindenáron le akart emelni onnan.

Oh, kis bohó, nehéz lenne az teneked!

És erre a leereszkedő, barátságos hangra, mind-egyikben nagy buzdulás támadt átvenni a kosarat. Ott birkóztak vele nagy igyekezettel, de a legnagyobb is alig bírta megemelni.

Mária is csodálkozva nézte, hogy ez, — a korban Jézushoz hasonló fiú — is alig bírja emelni a kosarat.

Végre mégis szerencsésen megérkeztek vele a konyhába. Letették a tűzhely mellé, ahol szép rendben várta már Máriát: tűzifa, lábas és minden szükséges.

A szobában is rend volt. A beteg is több erőhöz jutván, ugyan még az ágyban, de már karján kis gyermekével fogadta Máriát.

Valami nagyon jóleső volt reánézve Mária közeleléte és vigasztaló szavai. Nem tudta megmagyarázni miért, de érezte, hogy amikor mellette van és hogy amikor csak reá gondol is, megkönnyebbül és béketűrőbb lélekkel viseli szomorúságát.

Nagy bizalommal tárta ki most is a lelkét és Istenbe vetett megnyugvással beszélt az ő jobb módjukról is, amelyből a bölcs rabbi forgatta ki őket. Elszedvén mindenüket, amiket bírtak földekben meg jószágban.

És vigasztala őt Mária, hogy csak bízzék Istenben,

Ő senkit el nem hagy. A földiek úgyis mulandók. Szerzzél azért a te lelkedben gazdagságot. Legelőször is szeretetet Isten iránt és alázatos szívet, — a többi mind megjön azután!

— Hiszen csakis a szeretet él bennem, meg a biza-
lom az Úr iránt, egyebekben szegény vagyok, — mond
a jó asszony.

— Ne hidd; ha szereteted van, mindened van. Isten nem a sok jószág után méri az Ő irgalmát, hanem a szívek tisztasága után. Amely szívben földi kincsekben való örömet lát, elveszi azt onnan. Amelyben meg csak egy parányi szeretetet talál, megsokasítja.

Most, egy pillanatnyi csend után, szinte észre-
vétlen szárnyalással nyílt ki az ajtó s az egyik apró-
ság sompolyogva közeledett Máriához. Nagy félénken,
meg olyan várakozó örömmel suttogva súgta feléje,
előrehajolva, nehogy édesanyja meghallja, hogy: már
ég a tűz . . .

És Mária megértvén a boldogságban várakozó gyer-
meket, kisietett a konyhába, ahol kitörő örömmel
fogadták.

Legelső dolga volt kiüríteni a kosarat. De csodák-
csodáj a, a sok jónak vége-hossza nem akart lenni.
Valóságos raktárt szedett már ki belőle és még mindig
volt a kosárban.

A nagyobb fiú nem is győzte csodálni és kívül-belül
vizsgálgatni a mesebeli kosarat, amely nem akar ki-
ürülni. És amint rakosgatta Mária, haza gondolt az
édes Jézusra és könnyezett a szeme az örömtől, meg
boldogságtól.

* * *

A názáreti ács házába pedig vendég érkezett. Alig-
hogy Mária eltűnt az út kanyarodójánál, egy nagykor-
tól hajlott alak zörgetett be a kapun. Jézus a műhely
ajtajából figyelt a hang felé, abban a hitben, hogy
Mária tért valamiért vissza. Amint azonban észrevette
az idegent, sietve ment eléje.

— Légy üdvöz, aggastyán!

— Üdvözöllek én is, gyermekein! És jól szemügyre vévén Jézust, kérdé: ki lakik e házban?

— József, az ács, — monda Jézus. — De kerülj csak beljebb, hogy megpihenj. Látom, hogy fáradt vagy.

És az aggastyán bágyadtan támaszkodott Jézusra, ahogy beljebb került a tornácon.

Lassan, roskadó léptekkel haladt az udvaron a fűg-fáig s ott helyet foglalt Jézussal.

Majd megszólalt: Hol vannak hozzátartozóid, hogy egyedül látlak *í*

— Atyám Kapernaumban, anyám a szegényeknél van, egyedül vagyok.

— És te nyugodtan eresztesz be, holott egyedül vagy?

— Én megismerem az enyéimet és tudom, hogy ki jő az Úr nevében énhozzám!

— Légy hát megnyugodva, — szól erre a beszédre az aggastyán, mintegy föleszmélő megfigyeléssel.

Jézus érezte, hogy sok a mondanivalója és nem szólítá őt, nehogy zavarja. A túlboldog szív hamar túl-árad s mindeneket meg akar fürösztetni az ő örömében.

Pedig az aggastyán szíve tele volt ébredő sejtelemmel, készülődő örömmel, öntudatlan bizonyossággal.

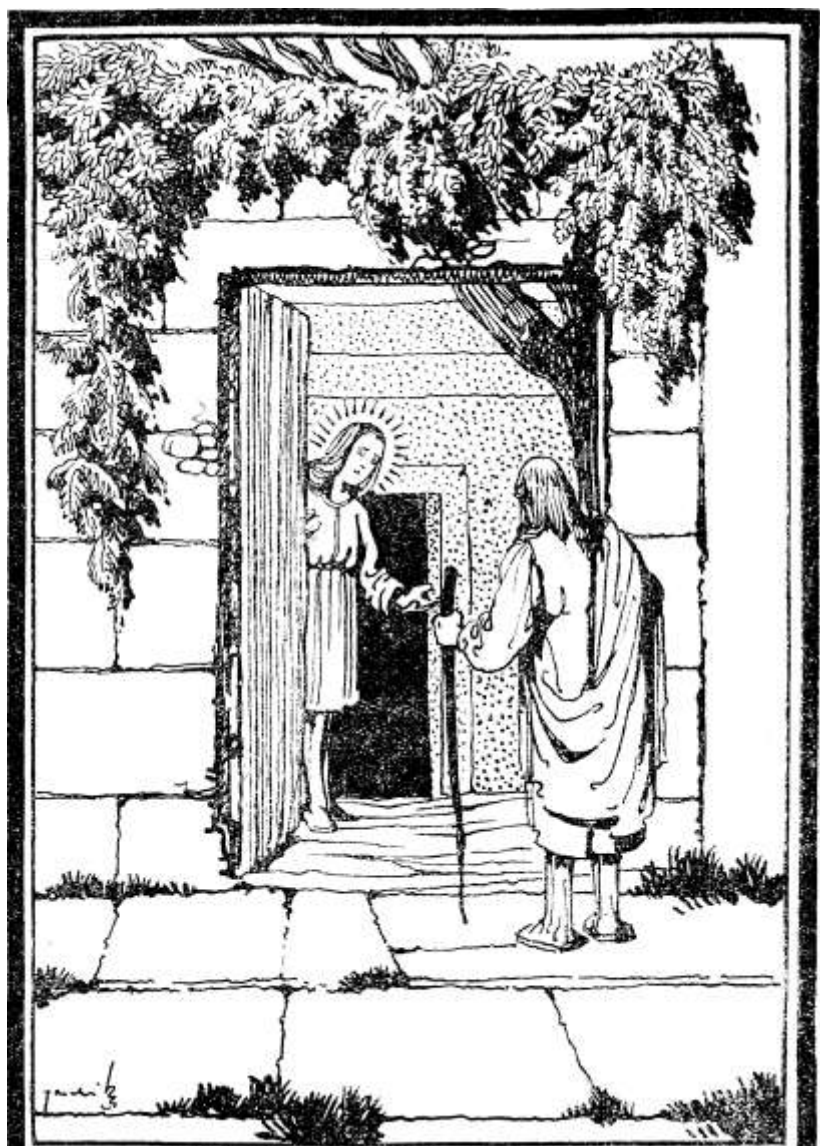
Azután újból szemügyre vette az eget.

Fel is kelt, hogy jobban tájolja magát. Figyelemmel kísérte a nap állását. Majd végigfuttatta tekintetét az égtájak felett és azután visszatért helyére. Majd szelíd, szerető hangon kérdé: mi a neved, gyermekem?

— Jézusnak hívnak — volt a még bensőségebb válasz.

Az aggastyán Jézusra függeszté tekintetét s elgondolkozott a gyermekén, akinek tele volt lángoló, nem földi értelemmel. És kérdezte:

— Te bizonyosan szorgalmasan jársz iskolába. így hát hallottál Názáretről, a prófétákról, jövendölésekről ...

Légy üdvöz, aggastyán.

Talán apád is beszélt neked ezekről? . . . Ők, a próféták jövendölték meg a Messiást. . .

Nos . . . hát én őutánuk vettem a világot a vállaimra. A Messiást keresem. Ezután a jövendölések után járok már sok-sok éve.

— És természetesen bízol benne, hogy megtalálsz?

— Oh, gyermekem, több az, mint bizalom! Ott hagytam érte házamat, gyermekeimet. Tűröm a hajléktalanságot, éhséget, fáradságot, hogy csak megtaláljam.

— De hát ha nem ismered, hogy gondolod, hogy reátalálsz?

— Bízom Istenben, hiszem erősen, hogy nem hagy el. . .

Az úton sokszor megerősített, amikor szólott hozzám beszédben meg álmokban.

Ne mosolyogj meg ezért. Hidd el ezt. . . nekem . . . öreg embernek. És tudd, hogy az Úr azokat, akik benne hisznek és benne bíznak, nem hagyja el. En tudom, hogy megtalálom Őt!

És ha megtaláltad?

— Akkor, ha az Úr kegyelmet ad, hirdetni fogom. Ha nem lesz ékesszólásom, hogy meggyőzzem az embereket, hogy megállítsam őket a gonoszban, amelyben fuldokolnak, akkor itt van hajlott korom, galamb-ősz fejem. . .

És ha eddig megsegített, úgy akkor sem hagy el az Úr, hogy higgyenek nekem mindezekre. . .

— Hát van neked valami bizonyosságod, hogy erre keresed?

— A bölcsek égi jelekből szokták kiolvasni a nagy eseményeket. Egy próféta a Megváltót úgy jövendölte: «Látom Őt, de még nincs itt. Szemlélem Őt, bár még messze vagyon.

Egy csillag fog Jákob fölött ragyogni, ha majd a kormánypálca Judától elvételük». És a csillag már megjelent.

Csodás fényét én is láttam. Beszéltem a három

királlyal is, akik jutalmául jámbor életüknek, az Isten kegyelmes sugallatából elindultak Kaldeából és másun-
nan, keresni a Megváltót.

Fényes szolgakíséretüket, tevéiket bámulták mindenek. És boldog várakozással lestek visszatértüket, mert mindenkit izgatott küldetésük.

Hosszú, fárasztó út után, amelyben, amint a próféta mondja, egy csodás csillag volt útmutatójuk, végre megtalálták Őt egy egyszerű barlangistállóban, pól-
lyába takarva, jászolba fektetve.

Mikor visszajöttek, útjukban mindenütt hirdették a próféták jövendölését, a csodás égi jelet, az isteni kisedet, akinek hódolásukat Betlehemben bemutatták.

Az ő leírásuk és beszédjük nyomán indultam el én is . . . Istennek csodásan megérezett sugallata biztatott és vezetett. Tele voltam szeretettel, lángolással, és feltettem, hogy életem árán is felkeresem.

Meg is indultam . . .

Ezer nehézségen, szorongattatásokon estem keresztül . . . Börtönbe csuktak, mint eszelős bolondot . . . Erdei gyümölcsön, gyökereken éltem. Ágyba döntött a betegség. De most is él bennem a biztos tudat, hogy nem hiába vettem vándorbotot a kezembe.

És én úgy érzem, nagyon közel kell lennem Hozzá.

Utániban azután eljutottam Betlehembe. Voltam a barlangistállóban, beszéltem a pásztorokkal ... De a gyermeket nem találtam sehol!

A népek kinevettek, mikor a zsidók nemrég született királya után kérdezősködtem.

Mások meg azt mondták, hogy bizonyos, hogy meghalt. Mert Heródes elvesztett minden kétéven alul levő gyermeket.

De én úgy gondoltam, hogy akit próféták jövendöltek, akiről az írás szól s akinek születését csodás jelek előzték meg és angyalokat küld az Úr Őt megjeleníteni a pásztoroknak, Ő nem vesztetett el . . .

És mikor hiába kerestem faluról-falura, házról-házra. — Visszaemlékeztem a három királyra, akiket

az angyal figyelmeztetett, hogy ne jelentsék Heródesnek, hogy megtalálták az isteni kisedet, — mert hogy ellene tör, — s arra gondoltam, hogy hátha mégis megtalálták Heródes emberei és udvarában fogva tartja vagy gonoszat cselekedett vele?

Puhatolódtam hát ebben az irányban ... de nem tudtam meg semmit.

Kérdezősködésem híre azonban, besúgók útján, eljutott Heródes udvarába. Mert mindenütt besúgók, kémek figyelték a népet. És féltek, hogy hátha nem volt a Megváltó a lemészároltak között és hátha nyomot találtak utána, valakinek elejtett szavai után?

Egy szép napon azután arra ébredtem, hogy trák harcosok, Heródes hú testőrei állták utamat s megkötözve hurcoltak eléje.

A fékevesztett gonosz, aki gyönyörködött a borzalmas mészárlásban, azt hitte, hogy tudok valamit a gyerekről. És előbb hízelgő, szép szavakkal, majd ígéretekkel akart vallomásra bírni.

Mikor azután látta, hogy nem tudok semmit, vagy nem akarok vallani és nem megy velem semmire, börtönbe vettetett s meghagyta, hogy kínozzanak, ostromozzanak, amíg csak vallomásra nem bírnak.

Az embertelen katonák pedig lelketlenül teljesítették a parancsot. . .

Itt vannak a vállamon az ostorcsapások nyomai. Megtörték csontjaimat és csak arra lettek egy kissé irgalmasabbak, amikor megdőbbenve látták, hogy a tegnapi megtört csontok másnapra épek lettek.

Jelentették is az Isten csodáját Heródesnek, akinek el-elrontotta a csoda egy-egy éjszakáját...

A hosszú, keserves hónapok alatt azután, minden fájdalmam mellett is, sokat volt időm gondolni a szent gyerekekre.

És talán szeretetemért vagy jámborságomért, börtönöm síri csendjében, az Úr kegyelme sokszor megvigasztalt. És én, bizonyára az Ő kegyelméből, megnyugodva kaptam hírt arról, hogy a gyermek él.

Egyszer Róla való gondolataim között, börtönöm sötétjében, egy kép bontakozott ki előttem.

Egy komoly gondok között levő férfi letörött zöld-leveles gallyal ösztökélt szaporább járásra egy szamarat.

Az állaton édes boldogságtól sugárzó nő ült, karján egy kiseddel... És erre a kép eltűnt!

A nő arca ma is előttem van! . . . mint akkor. Mint egy cikázó villám futott végig lelkemen a gondolat: ezen a számon Ő menekült!

Majd kitepte a szívemet a gondolat. . . Nem bírtam a nagy örömtől egy lépést sem tenni. A vér feszült ereimben s a szemeimből csak úgy ömlöttek a könnyek . . .

És én bizonyos vagyok benne, bogy úgy van . . . Ő volt az! Ő . . .

Hosszú szenvedések után egy csúnya, esős, borongós őszi napon végre megnyílt börtönöm ajtaja. Azt hittem, hogy a szokásos vesszőcsapásokat kapom, mikor börtönöröm nagyot lódított rajtam, bogy tán-torodva estem a földre.

. . . Köszönd Heródesnek, — aki álmodott rólad, — köszönd, bogy szabad vagy. De most nézd, hogy pusztulj innen!

És én azóta évet évre rakva, rovom újra az utakat . . . keresem Őt.

Jézus szeretettel nézte őt s elárasztotta lelkét isteni jóságával.

Amint pedig így együtt ültek, Mária megérkezett. Az utcaajtót csendesen húzta be maga után. Puha léptekkel közeledett Jézus felé. Szíves üdvözléssel és szelíd mosollyal állt meg előtte.

Az aggastyán, aki lelke mélyén el volt merülve emlékeibe, nem vette észre Máriát. És amint most fel-emelé tenyerébe temetett arcát és felé fordítá tekintetét . . . mintha villám csapta volna . . . felemelkedett . . . megdörzsölte szemét . . . szólani akart, de nem jött beszéd ajkaira.

— Oh, Atyám . . . hol vagyok?

Mária szeretettel nyújtá felé kezét és Jézusra tekintvén, édes boldogság volt arcán.

— Isten hozott közénk.

Az aggastyán betemetkezve Mária nézésébe, a hosszú szótlanúság után erőt vett magán. Ég felé emelte karjait s hangosan felkiáltott: Hálát adok Neked, Atyám, hogy ide vezéreltél... Ő az!.. . és térdre borult.

Jézus végtelen gyöngédséggel nézte az aggastyán meghatottságát. És utánozhatlan szeretettel mutatott rá Máriára és erősíté meg az aggastyán hitét.

— Igen, őt látod, akit Atyám kegyelme mutatott meg neked a börtönben.

Az agg főlemelé nagy megindultsággal Jézusra tekintetét s töltekezett az Ő istenségével.

Érezte a Jézusból kiáramló erőt s úgy találta, hogy az ő lelke belekapcsolódik s hogy az ő szive teletöltekezik azzal.

Látá homloka körül kiáradni a lelket és megremegett az ő hitében, felkiáltván:

— Bizonytal Te vagy az Isten Fia, aki eljöttél, hogy megtisztítsad az embert, hogy felemeld őt újra bűneiből . . .

Jézus felemeié őt a földről és monda: Űgy van. amint azt te most látó szemmel mondottad.

És Jézus nagy fényben nyilatkozott meg előtte. Testéből égi fény sugárzott, körülömlvén Máriát és bevilágolván az aggastyán lelkébe.

Ő pedig földreveté magát s zokogott boldogságában . . .

Óh, Atyám! mindenkép, túlosan meg vagyon jutalmazva az én hitem.

Nem érdemlem a Te nagy kegyelmedet. És íme, ha Te úgy találod, hogy megelégeted az én életemet, most vedd el azt, amikor a Te isteni fiad lába előtt látom beteljesedve a jövendöléseket és az én boldogságomat.

És újból felemelé őt Jézus és monda:

— Láttad beteljesedni a prófétákat s a te hívő lelkednek elég ez.

Te boldog vagy, mert megismertél engemet. Azonban, hogy te bízó voltál, hogy erős volt a hited, reád ezért feladat vár.

Az aggastyán felemelé tekintetét és érezte, hogy Jézusból erő méné őbelé. És alázattal hullott újból térdre.

Jézus pedig fejére tevén kezét, monda:

— Elmégy és hírül viszed mindezeket, amiket láttál.

Az álmokat, a cselekedeteket és hogy megtaláltad azt, akit jövendöltek, akit te kerestél.

És én erőt adok az én Atyám nevében, hogy higgyenek neked.

— Édes Jézusom . . . Tied az életem, Tied a halálom. — Mond boldogan az aggastyán.

ÉL ... ÉL... FELTÁMADOTT...

Jézus atyja elé megy. — Növekedtél-e jóságban? — Ágakból ágyat fontak. — Csak ez a hideg halottam van. — Jézus vére. — Az est-hajnali csillag. — Él. . . él. . . feltámadott.

Örvendezett a kis Jézus, hogy ma hazajő az ő atyja,—József, aki Kapernaumban volt, egy hó múlásáig, az Úr hajlékán ácsolni. Nagy lelkendezéssel kérte anyját, Máriát, hogy elibe elmehessen. Mikor pedig elmehetett, felölté öltönyét és alázattal kezét csókolt és elindult az Ő atyja elé.

Mária is vele ment egy darabon, korsóval kezében, hogy vizet merítsen és vigyen haza a forrásból.

És azontúl egyedül ment Jézus.

Hívták ugyan a pajtások a játszóhelyen, hogy hozzájuk menjen, de nem maradt velük, mondván: atyám elé megyek.

Názáreten túl volt már néhány futamnyira, amikor meglátták egymást. És futott elébe, hogy megölelje, megcsókolja . . .

És beszéltek szeretettel az úton egymással.

És monda az Ő atyja: de megnőttél! ... de vájjon növekedtél-e jóságban és az Úr félelmében is? . . .

Lesüté Jézus szemeit és monda: azt csak az én anyám tudja megmondani, aki virrasztott felettem az ő jóságával, amíg te oda voltál.

Sötétedvén pedig már az idő és estére járt, József megfogta Jézus kezét és letért egy cserjésnek, a rövidebb útra.

És hogy rátértek, addig kérte Jézus atyját, míg odaadta tarisznyáját és baltáját, hogy ő vigye.

Ő pedig kipirult arcában az örömtől. Átkarolta a

baltát és megcsókolta, mert azzal munkálkodott József az Úr hajlékán, faragván azon.

Már este is lett, amikor az úton egy öreg, fáradt asszony állt előttük ... Az pedig sírt hangosan, jajveszékelve ...

— Mi fájdalmad vagyon? — futott hozzá a kis Jézus?

És hogy odaért. . . látott mindent. Maga is megtörve állt oda és sírt az anya fájalmán. Mert holt gyermekét takargatta rongyaival a földön . . .

Odaérvén József is, megérté a fájalmat.

Az asszony pedig monda: halódva hoztam az úton, hogy életet találjak neki. Mert látásom volt álmomban, hogy Názáretben meggyógyul. És az úton mégis elment belőle az élet. . .

Sír pedig az asszony tovább, nem tudott szólni semmit.

Monda pedig a kis Jézus vigasztalásul: az Úr adta őt neked, Ő vette el és az Úr meg is tartja neked.

És József is szólt: itt nem maradhat ... s kérdően nézett maga elé . . .

— Nincs senkim, — monda az anya, — csak ez a hideg halottam — és ráborulván melengeté őt forró könnyeivel.

Jézuska pedig hívta atyját és elmentek és vágtak gallyat a bokrokról. És József összefonta és megkötötte indával, hogy rátegyék és haza vigyék és szállást adjanak a halottnak meg az élőnek is.

Rátették hát a halottat és megindultak vele. József vitte elől s Jézus hátul fogta a terhet.

A bánatos anya mellettük haladt és zokogott és Jézusra tekintvén, monda: Áldassanak az emléők, melyek Téged tápláltak.

Mikor letették, hogy pihenjenek, a kis Jézus a halottra teríté köntöskéjét, melyet az Ő anyja, Mária adott neki, ha hűvös lenne, hogy meg ne fázzenek.

Aztán megtörölte ujjacskáját a kiserkent vértől, melyet egy túske ütött azon, hogy az ágat törte.

Egy csepp pedig a halottra esett, a . . . homlokára, ahogy ráteríté szeretettel köntöskéjét.

Mikor pedig fölemelték, hogy menjenek, a gyermek anyja hajolt le, hogy vigye, de Jézus monda: elég súlyos a te fájdalmaid, hogy vigyed. — És megemelé atyjával a halottat.

Az a vércsepp pedig átment a homlokról az arcra, jótékony melege leszállt a karokba, a testébe és eljutott a szívébe... A szív pedig, hogy beszivárgott hozzá az élet, elkezdett lassan-lassan dobogni. . .

Az esthajnali csillag pedig odavilágolt az útra, hogy , kő ne sértse a kis Jézus lábát.

Midőn megérkeztek, Mária szorongva állt már kint, mert oly soká jöttek.

Jézus odavezeté a nőt anyjához. Megölelte, aztán zokogva, sírva mondta a nőre nézve: fájdalmaid anyja.

József is odaérvén, megölelé az ő jegyesét, Máriát: Szomorúságot hoztam, pedig örömmel indultam haza.

Mária pedig monda: az Úr hazavezérelt, adjunk hálát neki, hogy együtt vagyunk.

A gyermek anyja ott térdelt és sírt fia mellett. A fájdalom elvette az ő beszédét. . . . De egyszerre riadtan kapja fel arcát és kitörő, hangos szóval kiált: Hatalmas Jehova! . . . él. .. él. . . feltámadott... és sír és nevet... és jajgat, mint egy terhelt...

A fiú felül fektéből, körülnéz és alig hallhatóan, suttogva mondja: Anyám! . . .

A kis Jézus odasimul atyja mellett anyjához. Máriához. Átfogja őt karjaival és égre tekintvén, — csillogó könnycsepp futott alá arcán. . .

TARTALOMJEGYZÉK.

Oldal

Az izraeliták várják a Messiást	9
Igenis kérem	11
Zakariás, a főpap	13
Egy csodálatos álom	15
Az angyal a templomban	18
Izrael, a te Istened üzent neked	21
Zakariás otthon	24
Te nagy számár vagy! igenis kérem	26
Mária	29
Íme, az Úr szolgáló leánya	33
József, ne félj, csak higj	38
Júdea hegyei között	41
Mária Erzsébetnél	44
A császár népet számlál	47
A válogatós számár	49
Az utazás	52
A barlangistálló	57
És elküldé az Úr az Ő egyetlen Fiát	63
A pásztorok	66
Jézus névadása	70
Három királyok	75
Heródes	80
A menekülés	88
A fehér rózsaszirmok	99
A két gerlice	105
A tizenkét éves Jézus a templomban	108
Jézus otthon	114
A tojás meg a számár	116
A vak látogatása	124
Aki Jézust keresi	133
Él . . . él . . . feltámadott	144